

Izlash

X

hudud 24

- Касаллик сабабли камситишга йўл қўйилмайди

Батифил бу ерда
 @hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕХНАТ КОДЕКСИ

Kuchga Kirish sanasi

01.04.1996

Qo'shimcha axborot

Ulashish

Хужжат кучини йўқотган 30.04.2023

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ МЕХНАТ КОДЕКСИ

LexUZ шархи

Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасининг Мехнат кодексини тасдиқлаш тўғрисида»ги 161-1-сонли Қонуни Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 28 октябрдаги ЎРҚ-798-сонли «Ўзбекистон Республикасининг Мехнат кодексини тасдиқлаш тўғрисида»ги Қонуни билан ўз кучини йўқотганлиги сабабли мазкур Кодекс ҳам 2023 йил 30 апрелдан ўз кучини йўқотади.

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Мехнатга оид муносабатларни тартибга солувчи норматив хужжатлар

Ўзбекистон Республикасида меҳнатга оид муносабатлар меҳнат тўғрисидаги қонунчилик, жамоа келишувлари, шунингдек жамоа шартномалари ва бошқа локал норматив хужжатлар билан тартибга солинади.*

* Бундан буён матнда «мехнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа норматив хужжатлар» деб юритилади.

Мехнат тўғрисидаги қонунчилик ушбу Кодекс, Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва Олий Мажлис қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, Қорақалпоғистон Республикаси қонунлари ва Жўқорғи Кенгес қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Хукуматининг қарорлари, давлат ҳокимиятининг бошқа вакиллик ва ижроия органлари ўз ваколатлари доирасида қабул қиласиган қарорлардан иборатdir.

Мулкчиликнинг барча шаклидаги корхоналар, муассасалар, ташкилотларда*, шунингдек айrim fuқаролар ихтиёрида меҳнат шартномаси (контракт)** бўйича ишлаётган жисмоний шахсларнинг меҳнатга оид муносабатлари меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар билан тартибга солинади.

* Бундан буён матнда «корхоналар» деб юритилади.

** Бундан буён матнда «мехнат шартномаси» деб юритилади.

(1-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

2-модда. Мехнат тўғрисидаги қонунчиликнинг вазифалари

Мехнат тўғрисидаги қонунчилик ходимлар, иш берувчилар, давлат манбаатларини эътиборга олган ҳолда, меҳнат бозорининг самарали амал қилишини, ҳаққоний ва хавфсиз меҳнат шарт-шароитларини, ходимларнинг меҳнат хукуqlари ва соғлиғи ҳимоя қилинишини таъминлайди, меҳнат унумдорлигининг ўсишига, иш сифати яхшиланишига, шу асосда барча аҳолининг моддий ва маданий турмуш даражаси юксалишига қўмаклашади.

(2-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

3-модда. Мехнат кодексининг амал қилиш доираси

Мехнат кодекси Ўзбекистон Республикасининг бутун худудида амал қиласи.

4-модда. Мехнатга оид муносабатларни қонунчилик орқали ва шартномалар асосида тартибга солишнинг ўзаро боғлиқлиги

Ходимлар учун меҳнат хукуqlарининг ва кафолатларининг энг паст даражаси қонун хужжатлари билан белгилаб қўйилади.

Қонун хужжатларидағига нисбатан қўшимча меҳнат хукуqlари ва кафолатлари бошқа норматив хужжатлар, шу жумладан шартнома йўсииндаги хужжатлар (жамоа келишувлари, жамоа шартномалари, бошқа локал хужжатлар), шунингдек ходим ва иш берувчи ўртасида тузилган меҳнат шартномалари билан белгиланиши мумкин.

Мехнат ҳақидаги келишувлар ва шартномаларнинг шартлари, агар қонунда бошқа ҳолат кўрсатилмаган бўлса, бир тарафлама ўзгаририлиши мумкин эмас. Мехнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар билан тартибга солинмаган масалалар меҳнат тўғрисидаги шартнома тарафларининг келишуви асосида, ўзаро келишилмаган тақдирда эса, — меҳнат низоларини кўриб чиқиш учун белгиланган тартибда ҳал қилинади.

(4-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

5-модда. Мехнат ҳақидаги келишувлар ва шартномалар шартларининг ҳақиқий эмаслиги

Мехнат ҳақидаги келишувлар ва шартномаларнинг ходимлар аҳволини меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда назарда тутилганига қараганда ёмонлаштирадиган шартлари ҳақиқий эмас.

(5-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

6-модда. Мехнатга оид муносабатларда камситишнинг тақиқланиши

Барча фуқаролар меҳнат ҳуқуқларига эга бўлиш ва улардан фойдаланишда тенг имкониятларга эгадир. Жинси, ёши, ирқи, миллати, тили, ижтимоий келиб чиқиши, мулкий ҳолати ва мансаб мавқеи, динга бўлган муносабати, эътиқоди, жамоат бирлашмаларига мансублиги, шунингдек ходимларнинг ишчанлик қобилиятларига ва улар меҳнатининг натижаларига алоқадор бўлмаган бошқа жиҳатларига қараб меҳнатга оид муносабатлар соҳасида ҳар қандай чеклашларга ёки имтиёзлар белгилашга йўл қўйилмайди ва булар камситиш деб ҳисобланади.

Мехнат соҳасида меҳнатнинг муайян турига хос бўлган талаблар ёки давлатнинг юқорироқ ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ бўлган шахслар (аёллар, вояга етмаганлар, ногиронлиги бўлган шахслар ва бошқалар) тўғрисидаги алоҳида ғамхўрлиги билан боғлиқ фарқлашлар камситиш деб ҳисобланмайди.

(6-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Мехнат соҳасида ўзини камситилган деб ҳисоблаган шахс камситишни бартараф этиш ҳамда ўзига етказилган моддий ва маънавий зарарни тўлаш тўғрисидаги ариза билан судга мурожаат қилиши мумкин.

7-модда. Мажбурий меҳнатнинг тақиқланиши

Мажбурий меҳнат, яъни бирон-бир жазони қўллаш билан таҳдид қилиш орқали (шу жумладан меҳнат интизомини сақлаш воситаси тариқасида) иш бажаришга мажбурлаш тақиқланади.

Куйидаги ишлар, яъни:

ҳарбий ёки муқобил хизмат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари асосида;

(7-модда иккинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

фавқулодда ҳолат юз берган шароитларда;

суднинг қонуний кучга кирган ҳукмига биноан;

қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда бажарилиши лозим бўлган ишлар мажбурий меҳнат деб ҳисобланмайди.

8-модда. Мехнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш

Ҳар бир шахснинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш кафолатланади, бу ҳимоя меҳнат тўғрисидаги қонунчиликка риоя қилинишини текширувчи ва назорат қилувчи органлар, шунингдек меҳнат низоларини қўрувчи органлар томонидан амалга оширилади.

(8-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

9-модда. Мехнат соҳасидаги давлат бошқаруви. Мехнат тўғрисидаги қонунчиликка риоя этилишини текшириш ва назорат қилиш

(9-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Мехнат соҳасидаги давлат бошқарувини Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва унинг ҳудудий органлари амалга оширади.

(9-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

Мехнат тўғрисидаги қонунчиликка ва меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилишини текшириш ва назорат қилишни қуйидагилар амалга оширади:

(9-модда иккинчи қисмининг биринчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

1) шунга махсус вакил қилинган давлат органлари ва уларнинг инспекциялари;

Олдинги таҳрирга қаранг.

2) касаба уюшмалари.

hudud 24

☒ Касаллик
сабабли
камситишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Мехнат соҳасида меҳнатнинг муайян турига хос бўлган талаблар ёки давлатнинг юқорироқ ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ бўлган шахслар (аёллар, вояга етмаганлар, ногиронлиги бўлган шахслар ва бошқалар) тўғрисидаги алоҳида ғамхўрлиги билан боғлиқ фарқлашлар камситиш деб ҳисобланмайди.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКTLARI

Мажбурий меҳнат, яъни бирон-бир жазони қўллаш билан таҳдид қилиш орқали (шу жумладан меҳнат интизомини сақлаш воситаси тариқасида) иш бажаришга мажбурлаш тақиқланади.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Куйидаги ишлар, яъни:

ҳарбий ёки муқобил хизмат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари асосида;

(7-модда иккинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

фавқулодда ҳолат юз берган шароитларда;

суднинг қонуний кучга кирган ҳукмига биноан;

қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда бажарилиши лозим бўлган ишлар мажбурий меҳнат деб ҳисобланмайди.

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Ҳар бир шахснинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш кафолатланади, бу ҳимоя меҳнат тўғрисидаги қонунчиликка риоя қилинишини текширувчи ва назорат қилувчи органлар, шунингдек меҳнат низоларини қўрувчи органлар томонидан амалга оширилади.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

(8-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

9-модда. Мехнат соҳасидаги давлат бошқаруви. Мехнат тўғрисидаги қонунчиликка риоя этилишини текшириш ва назорат қилиш

(9-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Мехнат соҳасидаги давлат бошқарувини Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва унинг ҳудудий органлари амалга оширади.

(9-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

Мехнат тўғрисидаги қонунчиликка ва меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилишини текшириш ва назорат қилишни қуйидагилар амалга оширади:

(9-модда иккинчи қисмининг биринчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

1) шунга махсус вакил қилинган давлат органлари ва уларнинг инспекциялари;

Олдинги таҳрирга қаранг.

2) касаба уюшмалари.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(9-модданинг иккинчи қисми 2-банди Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 7 декабрдаги 320-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2002 й., 1-сон, 20-модда)

Давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари меҳнат тўғрисидаги қонунчиликка риоя этилишини текширишни қонунда белгиланган тартиба амалга оширадилар.

(9-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ўзбекистон Республикаси худудида меҳнат тўғрисидаги қонунларнинг аниқ ва бир хил ижро этилиши устидан назорат олиб бориш Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ва унга бўйсунувчи прокурорлар томонидан амалга оширилади.

10-модда. Халқаро шартномалар, конвенциялар ҳамда Ўзбекистон Республикаси меҳнат тўғрисидаги қонунчилигининг нисбати

(10-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ёки Халқаро Меҳнат Ташкилотининг Ўзбекистон томонидан ратификация қилинган конвенциясида ходимлар учун меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ёки бошқа норматив хужжатларга нисбатан имтиёзлироқ қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома ёки конвенциянинг қоидалари қўлланилади.

(10-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ўзбекистон Республикаси халқаро шартномаларининг ёки Халқаро Меҳнат Ташкилотининг Ўзбекистон томонидан ратификация қилинган конвенциясининг қоидалари меҳнатга оид муносабатлар бевосита қонунчилик билан тартиба солинмаган ҳолларда ҳам қўлланилади.

(10-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

11-модда. Ўзбекистон Республикасининг фуқароси бўлмаган шахсларга нисбатан меҳнат тўғрисидаги қонунчиликтининг қўлланилиши

Меҳнат тўғрисидаги қонунчилик иш берувчи билан тузилган меҳнат шартномаси бўйича Ўзбекистон Республикаси худудида ишлаётган чет эл фуқаролари ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахсларга ҳам татбиқ этилади.

(11-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

12-модда. Меҳнат тўғрисидаги қонунчиликтининг чет эл корхоналарида қўлланилиши

(12-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Чет эллик юридик ва жисмоний шахсларга тўлиқ ёки қисман тегишли бўлган ва Ўзбекистон Республикаси худудида жойлашган корхоналарда Ўзбекистон Республикасининг меҳнат тўғрисидаги қонунчилиги қўлланилади.

(12-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

13-модда. Ушбу Кодексда назарда тутилган муддатларни ҳисоблаш

Ушбу Кодекс меҳнат ҳуқуқлари ва бурчларининг вужудга келиши ёки бекор бўлиши билан боғлайдиган муддатнинг ўтиши унинг бошланиши белгиланган календарь куннинг эртасидан эътиборан бошланади.

Йиллар, ойлар, ҳафталар билан ҳисобланадиган муддатлар сўнгги йилнинг, ойнинг, ҳафтанинг тегишли кунида тугайди. Календарь бўйича ҳисобланадиган ҳафталар ёки кунлар муддатига ишланмайдиган кунлар ҳам қўшилади.

Башарти муддатнинг сўнгги куни ишланмайдиган кунга тўғри келса, ундан кейин келадиган биринчи иш куни муддат тугайдиган кун деб ҳисобланади.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКTLARI

14-модда. Ходим меҳнатга оид муносабатларнинг субъекти сифатида

Белгиланган ёшга етган (77-модда) ҳамда иш берувчи билан меҳнат шартномаси тузган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, шунингдек чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар меҳнатга оид муносабатларнинг субъектлари бўлиши мумкин.

15-модда. Иш берувчи меҳнатга оид муносабатларнинг субъекти сифатида

Куйидагилар иш берувчилар бўлиши мумкин:

1) корхоналар, шу жумладан, уларнинг алоҳида таркибий бўлинмалари ўз раҳбарлари тимсолида;

hudud 24

Қасаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКTLARI

III БОБ. ХОДИMLAR VA ISH
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ VA
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШI

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

2) мулқдорнинг ўзи айни бир вақтда раҳбар бўлган хусусий корхоналар;

3) ўн саккиз ёшга тўлган айрим шахслар қонунчиликда назарда тутилган ҳолларда.

(15-модданинг 3-банди Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

4) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда ходимлар ёллайдиган якка тартибдаги тадбиркорлар.

(15-модда Ўзбекистон Республикасининг 2015 йил 20 августдаги ЎРҚ-391-сонли Қонунига асосан 4-банд билан тўлдирилган — ЎРҚ-391, 2015 й., 33-сон, 439-модда)

16-модда. Ходимнинг асосий меҳнат ҳуқуқлари

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига мувофиқ ҳар бир шахс меҳнат қилиш, эркин иш танлаш, ҳаққоний меҳнат шартлари асосида ишлаш ва қонунда белгиланган тартибда ишсизликдан ҳимояланиш ҳуқуқига эгадир.

Ҳар бир ходим:

ўз меҳнати учун қонунчиликда Меҳнатга ҳақ тўлаш ягона тариф сеткасининг биринчи разряди бўйича белгиланганидан оз бўлмаган миқдорда ҳақ олиш;

(16-модда иккинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

муддатлари чегараси белгиланган иш вақтини ўрнатиш, бир қатор касблар ва ишлар учун иш кунини қисқартириш, ҳар ҳафталик дам олиш кунлари, байрам кунлари, шунингдек ҳақ тўланадиган йиллик таътиллар бериш орқали таъминланадиган дам олиш;

хавфсизлик ва гигиена талаблариiga жавоб берадиган шароитларда меҳнат қилиш;

касбга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш;

иш билан боғлиқ ҳолда соғлиғига ёки мол-мулкига етказилган заарнинг ўрнини қоплаш;

касаба уюшмалариiga ҳамда ходимлар ва меҳнат жамоаларининг манфаатларини ифода этувчи бошқа ташкилотларга бирлашиш;

қариганда, меҳнат қобилиятини йўқотганда, бокувчисидан маҳрум бўлганда ва қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда ижтимоий таъминот олиш;

ўзининг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, шу жумладан суд орқали ҳимоя қилиш ва малакали юридик ёрдам олиш;

жамоаларга доир меҳнат низоларида ўз манфаатларини қувватлаш ҳуқуқига эгадир.

17-модда. Иш берувчининг асосий ҳуқуқлари

Иш берувчи:

корхонани бошқариш ва ўз ваколатлари доирасида мустақил қарорлар қабул қилиш;

қонунчиликка мувофиқ якка тартибдаги меҳнат шартномаларини тузиш ва бекор қилиш;

(17-модданинг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

меҳнат шартномасида шарт қилиб қўрсатилган ишни лозим даражада бажаришни ходимдан талаб қилиш;

ўз манфаатларини ҳимоялаш учун бошқа иш берувчилар билан бирга жамоат бирлашмалари тузиш ва бундай бирлашмаларга аъзо бўлиш ҳуқуқига эгадир.

18-модда. Айрим тоифадаги ходимлар меҳнатини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишининг хусусиятлари

Айрим тоифадаги ходимларнинг меҳнатини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиши ўзига хос хусусиятларга эга бўлиши мумкин, булар:

ходим билан корхона ўртасидаги меҳнат алоқасининг хусусияти;

ходим меҳнатининг шарт-шароитлари ва хусусияти;

табиий иқлим шароитлари;

ходим меҳнат қилаётган жойнинг алоҳида ҳуқуқий тартиби;

бошқа объектив омиллар билан белгиланади.

Давлат хизматчиларининг меҳнатини тартибга солиши хусусиятлари қонун билан белгиланади.

Айрим тоифадаги ходимлар меҳнатини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишининг белгиланадиган хусусиятлари ушбу Кодексда назарда тутилган меҳнат ҳуқуқлари ва кафолатларининг даражасини пасайтириши мумкин эмас.

19-модда. Меҳнат жамоаси меҳнатга оид муносабатларнинг субъекти сифатида

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ҮЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ўз меҳнати билан корхона фаолиятида меҳнат шартномаси асосида иштирок этаётган унинг барча ходимлари корхона меҳнат жамоасини ташкил этадилар.

Меҳнат жамоасининг хуқуқ ва бурчлари, унинг ваколатлари, уларни амалга ошириш тартиби ва шакллари қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар билан белгиланади.

(19-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

20-модда. Ходимлар ва иш берувчиларнинг вакиллик органлари меҳнатга оид муносабатларнинг субъектлари сифатида

Касаба уюшмалари, уларнинг корхонадаги сайлаб қўйиладиган органлари, ходимлар томонидан сайлаб қўйиладиган бошқа органлар, иш берувчиларнинг вакиллик органлари меҳнатга оид муносабатларнинг субъектлари сифатида қатнаша оладилар.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

21-модда. Ходимларнинг корхонадаги вакиллиги

Меҳнатга оид муносабатларда ходимларнинг манфаатларини ифода этишда вакил бўлиш ва бу манфаатларни ҳимоя қилишни корхонадаги касаба уюшмалари ва уларнинг сайлаб қўйиладиган органлари ёки ходимлар томонидан сайланадиган бошқа органлар амалга ошириши мумкин, бу органларни сайлаш тартибини, уларнинг ваколатлари муддати ва микдор таркибини меҳнат жамоасининг йиғилиши (конференцияси) белгилайди. Ходимлар вакиллик қилишни ҳамда ўз манфаатларини ҳимоя этишини ишониб топширадиган органни ўзлари белгилайдилар.

Барча вакиллик органлари ўз ваколатлари доирасида иш олиб боради ва ходимлар манфаатларини ҳимоя қилишда тенг хуқуқлардан фойдаланади.

Корхонада бошқа вакиллик органларининг ҳам бўлиши касаба уюшмаларининг ўз вазифаларини амалга ошириш борасидаги фаолиятига тўсқинлик қиласлиги лозим.

Ходимлар ва иш берувчиларнинг манфаатларини битта вакиллик органи ифода этиши ва ҳимоя қилиши мумкин эмас.

Вакиллик органларининг фаолияти уларни сайлаган ходимларнинг қарорига биноан, шунингдек улар қонунчиликка зид хатти-харакатлар содир этган тақдирда эса — суд томонидан ҳам тугатилиши мумкин.

(21-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

22-модда. Касаба уюшмалари

Касаба уюшмаларининг ва улардаги сайлаб қўйиладиган органларнинг давлат ва хўжалик органлари, иш берувчилар билан ўзаро муносабатларидаги хуқуқлари қонун, уставлар, жамоа келишувлари ва шартномалари билан белгиланади.

23-модда. Ходимлар вакиллик органларининг хуқуқлари

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

корхонани ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга доир масалаларни қўриб чиқишида қатнашиш;

меҳнат низоларини кўрувчи органларда ходимлар манфаатини ҳимоя қилиш;

иш берувчи ҳамда у вакил қилган шахсларнинг қарорлари меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ёки бошқа норматив хужжатларга зид бўлса ёхуд ходимларнинг хуқуқларини бошқача тарзда бузайтган бўлса, бу қарорлар устидан судга шикоят қилиш.

(23-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Вакиллик органлари ижтимоий-меҳнат муносабатларида ходимларнинг манфаатларини ҳимоя этишга қаратилган бошқа хатти-харакатлар ҳам, башарти бу хатти-харакатлар қонунчиликка зид бўлмаса, қилишлари мумкин.

(23-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ходимларнинг вакиллик органлари хуқуқларининг амалга оширилиши корхонада меҳнат самарадорлигини пасайтираслиги, ўрнатилган тартиб ва иш режимини бузмаслиги керак.

24-модда. Иш берувчининг ходимларнинг вакиллик органлари олдидағи мажбуриятлари

Иш берувчи қўйидагиларни амалга ошириши шарт:

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Корхонада бошқа вакиллик органларининг ҳам бўлиши касаба уюшмаларининг ўз вазифаларини амалга ошириш борасидаги фаолиятига тўсқинлик қиласлиги лозим.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

Ходимлар ва иш берувчиларнинг манфаатларини битта вакиллик органи ифода этиши ва ҳимоя қилиши мумкин эмас.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Вакиллик органларининг фаолияти уларни сайлаган ходимларнинг қарорига биноан, шунингдек улар қонунчиликка зид хатти-харакатлар содир этган тақдирда эса — суд томонидан ҳам тугатилиши мумкин.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

(21-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Касаба уюшмаларининг ва улардаги сайлаб қўйиладиган органларнинг давлат ва хўжалик органлари, иш берувчилар билан ўзаро муносабатларидаги хуқуқлари қонун, уставлар, жамоа келишувлари ва шартномалари билан белгиланади.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

корхонани ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга доир масалаларни қўриб чиқишида қатнашиш;

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИШ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШI

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ходимларнинг вакиллик органлари қўйидагиларга ҳақлидир:

музокаралар олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувлари тузиш, уларнинг бажарилишини текшириб туриш, иш берувчига корхонада меҳнат тўғрисида норматив хужжатлар тайёрлаш юзасидан таклифлар киритиш;

ходимлар вакиллик органларининг хукуқларига риоя қилиш, уларнинг фаолиятига кўмаклашиш;

ходимларнинг манфаатларига тааллуқли қарорлар қабул қилишдан олдин уларнинг вакиллик органлари билан маслаҳатлашиш, меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда кўрсатилган ҳолларда эса, — уларнинг розилигини олиш;

(24-модданинг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

ходимлар вакиллик органларининг таклифларини ўз вақтида кўриб чиқиш ва қабул қилинган қарорлар ҳақида уларга ёзма равишда асосли жавоб бериш;

ходимларнинг вакиллик органлари аъзоларини корхонага, манфаатлари ифода этилаётган ходимларнинг иш жойларига монеликсиз қўйиш;

ходимларнинг вакиллик органларига меҳнат, корхона фаолияти масалалари ва бошқа ижтимоий-иктисодий масалаларга доир ахборотни текин бериш;

ходимларнинг вакиллик органларига ўз вазифаларини бажаришлари учун зарур шароит яратиб бериш;

ходимларнинг вакиллик органларига нисбатан меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда назарда тутилган бошқа мажбуриятларни бажариш.

(24-модданинг саккизинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

25-модда. Ходимлар вакиллик органлари аъзоларининг меҳнат соҳасидаги қўшимча кафолатлари

Ходимларнинг вакиллик органлари аъзоларига ўзларининг вакиллик фаолиятларини амалга оширишлари муносабати билан иш берувчи томонидан бирон бир шаклдаги таъкиб қилинишдан ҳимоя этиш кафолатланади.

Вакиллик органлари таркибига сайланган ва ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилмаган ходимларга интизомий жазо беришга, улар билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчининг ташабbusи билан бекор қилишга, шунингдек вакиллик органлари таркибига сайланган ходимлар билан меҳнатга оид муносабатларни уларнинг сайлаб қўйиладиган лавозимдаги ваколати тугаганидан кейин икки йил давомида иш берувчининг ташабbusи билан маҳаллий меҳнат органининг олдиндан розилигини олмай туриб бекор қилишга йўл қўйилмайди.

Вакиллик органларидаги сайлаб қўйиладиган лавозимларга сайлангани муносабати билан ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилган ходимларга уларнинг сайлаб қўйиладиган лавозимдаги ваколати тугаганидан кейин аввалги иши (лавозими) берилади, бундай иш (лавозим) мавжуд бўлмаса, — аввалгисига тенг бошқа иш (лавозим) берилади.

Вакиллик органлари таркибига сайланган ходимларга тегишли иш (лавозим) бериш имконияти бўлмаган тақдирда улар қонун хужжатларида ёки жамоа шартномалари, келишувларида назарда тутилган имтиёзлардан фойдаланадилар.

(25-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

26-модда. Ходимлар вакиллик органларининг фаолиятига тўскинлик қилишнинг тақиқланиши

Ходимлар вакиллик органларининг қонуний фаолиятига ҳар қандай тарзда тўскинлик қилиш тақиқланади.

Ходимлар вакиллик органларининг фаолиятини иш берувчи ёки у вакил қилган шахслар ташабbusи билан тугатишга йўл қўйилмайди.

Ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмларида** кўрсатилган ҳаракатларни содир қилган иш берувчи ёки у вакил қилган шахслар қонунчиликка мувофиқ жавобгар бўладилар.

(26-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

27-модда. Иш берувчиларнинг корхонадаги вакиллиги

Корхонада иш берувчи номидан вакилликни маъмуриятнинг мансабдор шахслари меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар, уларнинг уставлари ёки низомлари асосида берилган ваколатлар доирасида амалга оширадилар.

(27-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

28-модда. Иш берувчиларнинг вакиллик органлари

hudud 24

Қасаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
[@hudud24official](https://hudud24official.t.me)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Ходимларнинг вакиллик органлари аъзоларига ўзларининг вакиллик фаолиятларини амалга оширишлари муносабати билан иш берувчи томонидан бирон бир шаклдаги таъкиб қилинишдан ҳимоя этиш кафолатланади.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

Вакиллик органлари таркибига сайланган ва ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилмаган ходимларга интизомий жазо беришга, улар билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчининг ташабbusи билан бекор қилишга, шунингдек вакиллик органлари таркибига сайланган ходимлар билан меҳнатга оид муносабатларни уларнинг сайлаб қўйиладиган лавозимдаги ваколати тугаганидан кейин икки йил давомида иш берувчининг ташабbusи билан маҳаллий меҳнат органининг олдиндан розилигини олмай туриб бекор қилишга йўл қўйилмайди.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Вакиллик органларидаги сайлаб қўйиладиган лавозимларга сайлангани муносабати билан ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилган ходимларга уларнинг сайлаб қўйиладиган лавозимдаги ваколати тугаганидан кейин аввалги иши (лавозими) берилади, бундай иш (лавозим) мавжуд бўлмаса, — аввалгисига тенг бошқа иш (лавозим) берилади.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

Вакиллик органлари таркибига сайланган ходимларга тегишли иш (лавозим) бериш имконияти бўлмаган тақдирда улар қонун хужжатларида ёки жамоа шартномалари, келишувларида назарда тутилган имтиёзлардан фойдаланадилар.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Вакиллик органларидаги сайлаб қўйиладиган лавозимларга сайлангани муносабати билан ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилган ходимларга уларнинг сайлаб қўйиладиган лавозимдаги ваколати тугаганидан кейин аввалги иши (лавозими) берилади, бундай иш (лавозим) мавжуд бўлмаса, — аввалгисига тенг бошқа иш (лавозим) берилади.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

Вакиллик органлари таркибига сайланган ходимларга тегишли иш (лавозим) бериш имконияти бўлмаган тақдирда улар қонун хужжатларида ёки жамоа шартномалари, келишувларида назарда тутилган имтиёзлардан фойдаланадилар.

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

(25-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Ходимлар вакиллик органларининг қонуний фаолиятига ҳар қандай тарзда тўскинлик қилиш тақиқланади.

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

Ходимлар вакиллик органларининг фаолиятини иш берувчи ёки у вакил қилган шахслар ташабbusи билан тугатишга йўл қўйилмайди.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

Ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмларида** кўрсатилган ҳаракатларни содир қилган иш берувчи ёки у вакил қилган шахслар қонунчиликка мувофиқ жавобгар бўладилар.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

(26-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Корхонада иш берувчи номидан вакилликни маъмуриятнинг мансабдор шахслари меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар, уларнинг уставлари ёки низомлари асосида берилган ваколатлар доирасида амалга оширадилар.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(27-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Иш берувчилар уюшмаларга, ассоциацияларга ва бошқа жамоат бирлашмалари га бирлашишга ҳақлидир. Иш берувчиларнинг жамоат бирлашмалари ихтиёрий жамоат ташкилотлари сифатида тузилади ва иш олиб боради, уларнинг мақсади иқтисодиётни ва тадбиркорлик ташаббусини ривожлантириш ва самарадорлигини ошириш, шунингдек, давлат ҳокимияти ва бошқарув органларида, касаба уюшмалари ва ходимларнинг бошқа вакиллик органлари билан ўзаро муносабатларда корхоналар ва улар мулқорларининг манфаатларини ифода этиш йўли билан ижтимоий шерикликни амалга ошириш, ҳўжалик ва меҳнатга оид муносабатлар соҳасида уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишдан иборатdir.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

29-модда. Жамоа шартномалари ва келишувларининг тушунчаси ва мақсади

Жамоа шартномаси — корхонада иш берувчи билан ходимлар ўртасидаги меҳнатга оид, ижтимоий-иқтисодий ва касбга оид муносабатларни тартибга солувчи норматив ҳужжатdir.

Жамоа келишуви — муайян касб, тармоқ, ҳудуд ходимлари учун меҳнат шартлари, иш билан таъминлаш ва ижтимоий кафолатлар белгилаш борасидаги мажбуриятларни ўз ичига оловчи норматив ҳужжатdir.

Жамоа шартномалари ва келишувлари ходимлар билан иш берувчиларнинг меҳнатга оид муносабатларини шартнома асосида тартибга солишга ва уларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини мувофиқлаштиришга ёрдам бериш мақсадида тузилади.

30-модда. Жамоа шартномалари ва келишувлари тузишнинг асосий принциплари

Жамоа шартномалари ва келишувлари тузишнинг асосий принциплари куйидагилардир:

қонунчилик нормалари га амал қилиш;

(30-модданинг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

тарафлар вакилларининг ваколатлилиги;

тарафларнинг тенг ҳуқуқлилиги;

жамоа шартномалари, келишувлари мазмунини ташкил этувчи масалаларни танлаш ва муҳокама эркинлиги;

мажбуриятлар олишнинг ихтиёрийлиги;

олинаётган мажбуриятларнинг ҳақиқатда бажарилишини таъминлаш;

текшириб боришнинг мунтазамлиги;

жавобгарликнинг муқаррарлиги.

31-модда. Музокаралар олиб бориш ҳуқуқи

Ҳар қайси тараф жамоа шартномаси, келишувини тузиш ва ўзгартериш юзасидан музокаралар олиб бориш ташаббуси билан чиқишга ҳақлидир.

Касаба уюшмаси, ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўзларини вакил қилган ходимлар номидан музокаралар олиб бориш, жамоа шартномасига, келишувига ўзларини вакил қилган ходимларнинг манфаатларини ҳимоя қилувчи иловалар таклиф этиш ва уларни имзолашга ҳақлидир.

Агар ходимлар томонидан бир вақтнинг ўзида ходимларнинг бир неча вакиллик органи қатнашаётган бўлса, улар музокаралар олиб бориш, жамоа шартномаси ёки келишувининг ягона лойиҳасини ишлаб чиқиш ва бундай шартнома ёки келишувни тузиш учун бирлашган вакиллик органи ташкил этадилар.

Жамоа шартномаси, келишувини тузиш, ўзгартериш ва тўлдириш учун иш берувчи, иш берувчилар бирлашмаси (уларнинг вакиллари) билан касаба уюшмалари ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органлари ўртасида музокаралар олиб борилади. Зарур ҳолларда музокараларда ижро этувчи ҳокимият органлари иштирок этадилар. Иш берувчилар, ижро этувчи ҳокимият органлари касаба уюшмалари ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органлари кўриб чиқиш учун таклиф этган меҳнатга оид ва ижтимоий-иқтисодий масалалар юзасидан музокаралар олиб боришга мажбурдирлар.

Тегишли ёзма хабар олган тараф етти кунлик муҳлат ичидага музокараларга киришиши шарт.

Аввалги жамоа шартномаси, келишувининг амал қилиш муддати тугашига қадар уч ой мобайнинда ёки бу ҳужжатлар билан белгилаб қўйилган муддатда ҳар қайси тараф бошқа тарафга янги жамоа шартномасини, келишувини тузиш юзасидан музокаралар бошлаш тўғрисида ёзма хабар боришга ҳақлидир.

32-модда. Музокаралар олиб бориш тартиби

Музокаралар олиб бориш ва жамоа шартномаси, келишувининг лойиҳасини тайёрлаш учун тарафлар тенг ҳуқуқлилик асосида тегишли ваколатларга эга бўлган

hudud 24

Қасаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

вакиллардан иборат комиссия тузадилар.

Комиссиянинг таркиби, музокараларнинг муддати, ўтказиладиган жойи ва кун тартиби тарафлар қарори билан белгиланади.

Музокараларда иштирок этаётган тарафларга жамоа шартномаси, келишувининг мазмунини ташкил этувчи масалаларни танлаш ва муҳокама қилишда тўла эркинлик берилади.

Иш берувчилар ва уларнинг бирлашмалари, ижро этувчи ҳокимият органлари касаба уюшмаларига, ходимларнинг бошқа вакиллик органларига музокаралар учун ўзларидаги зарур маълумотларни беришлари шарт. Музокараларнинг қатнашчилари, музокара олиб бориш билан боғлиқ бўлган бошқа шахслар, башарти ўзлари олган маълумотлар давлат ёки тижорат сири бўлса, уларни ошкор қилмасликлари керак. Бу маълумотларни ошкор қилган шахслар қонунчиликда белгиланган тартибда жавобгарликка тортиладилар.

(32-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Агар музокаралар жараёнида тарафлар ўзларига боғлиқ бўлмаган сабабларга қўра муросага кела олмаган бўлсалар, баённома тузилиб, унга тарафларнинг бу сабабларни бартараф этиш учун зарур чоралар ҳақидаги тугал равишда баён этилган, шунингдек музокараларни қайта тиклаш муддатига доир таклифлари киритилади.

33-модда. Музокаралар ҷоғида келиб чиқадиган ихтилофларни ҳал этиш

Музокаралар ҷоғида келиб чиқадиган ихтилофлар жамоаларга доир меҳнат низоларини кўриб чиқиш учун белгиланган тартибда ҳал этилади.

34-модда. Жамоа шартномалари ва келишувлари тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик

(34-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Иш берувчининг манфаатларини ифода этувчи шахслар қуйидагилар учун жавобгар бўладилар:

1) жамоа шартномаси, келишувини тузиш, ўзгартириш ёки тўлдириш юзасидан олиб борилаётган музокараларда қатнашишдан бўйин товлаганлик ёки уларни ишлаб чиқиш ва тузиш муддатини бузганлик ёхуд тарафлар белгилаган муддатда тегишли комиссиянинг ишини таъминламаганлик учун;

2) музокаралар олиб бориш ва жамоа шартномаси, келишувига риоя этилиши устидан текшириш олиб бориш учун керакли ахборот тақдим этмаганлик учун;

3) жамоа шартномаси, келишуви мажбуриятларини бузганлик ва бажармаганлик учун. Касаба уюшмаси, ходимларнинг бошқа вакиллик органи талабига қўра мулқдор ёки у вакил қилган шахс жамоа шартномаси мажбуриятлари бузилишида ёки бажарилмаслигида айбдор бўлган раҳбарга нисбатан қонунчиликда назарда тутилган чораларни кўриши шарт.

(34-модда биринчи қисмининг учинчи банди Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ушбу модданинг **Биринчи қисмида** санаб ўтилган ҳаракатлар (ҳаракатсизликлар) меҳнат тўғрисидаги қонунчиликнинг бузилиши тариқасида баҳоланади ва қонунда назарда тутилган тартибда жавобгарликка тортишга сабаб бўлади.

(34-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

35-модда. Жамоа шартномасини тузиш зарурлиги ҳақида қарор қабул қилиш

Иш берувчи билан жамоа шартномасини тузиш зарурлиги ҳақида қарор қабул қилиш хуқуқига касаба уюшмаси ўз вакиллик органи орқали, ходимлар томонидан ваколат берилган бошқа вакиллик органи ёки бевосита меҳнат жамоасининг умумий йиғилиши (конференцияси) эга.

Жамоа шартномалари корхоналарда, уларнинг юридик шахс хуқуқи берилган таркибий бўлинмаларида тузилади.

36-модда. Жамоа шартномасининг тарафлари

Жамоа шартномаси, бир тарафдан, ходимлар томонидан касаба уюшмалари ёки ўзлари ваколат берган бошқа вакиллик органлари орқали, иккинчи тарафдан — бевосита иш берувчи ёки у ваколат берган вакиллар томонидан тузилади.

37-модда. Жамоа шартномасининг мазмуни ва тузилиши

Жамоа шартномасининг мазмуни ва тузилишини тарафлар белгилайди.

Жамоа шартномасига иш берувчи ва ходимларнинг қуйидаги масалалар бўйича ўзаро мажбуриятлари киритилиши мумкин:

hudud 24

Қасаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

(34-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

Иш берувчининг манфаатларини ифода этувчи шахслар қуйидагилар учун жавобгар бўладилар:

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

1) жамоа шартномаси, келишувини тузиш, ўзгартириш ёки тўлдириш юзасидан олиб борилаётган музокараларда қатнашишдан бўйин товлаганлик ёки уларни ишлаб чиқиш ва тузиш муддатини бузганлик ёхуд тарафлар белгилаган муддатда тегишли комиссиянинг ишини таъминламаганлик учун;

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

2) музокаралар олиб бориш ва жамоа шартномаси, келишувига риоя этилиши устидан текшириш олиб бориш учун керакли ахборот тақдим этмаганлик учун;

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

3) жамоа шартномаси, келишуви мажбуриятларини бузганлик ва бажармаганлик учун. Касаба уюшмаси, ходимларнинг бошқа вакиллик органи талабига қўра мулқдор ёки у вакил қилган шахс жамоа шартномаси мажбуриятлари бузилишида ёки бажарилмаслигида айбдор бўлган раҳбарга нисбатан қонунчиликда назарда тутилган чораларни кўриши шарт.

МАХСУС ҚИСМ

4-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Ушбу модданинг **Биринчи қисмида** санаб ўтилган ҳаракатлар (ҳаракатсизликлар) меҳнат тўғрисидаги қонунчиликнинг бузилиши тариқасида баҳоланади ва қонунда назарда тутилган тартибда жавобгарликка тортишга сабаб бўлади.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

5-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ
ЗАРУРЛИГИ ҲАҚИДА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛИШ

Иш берувчи билан жамоа шартномасини тузиш зарурлиги ҳақида қарор қабул қилиш хуқуқига касаба уюшмаси ўз вакиллик органи орқали, ходимлар томонидан ваколат берилган бошқа вакиллик органи ёки бевосита меҳнат жамоасининг умумий йиғилиши (конференцияси) эга.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

Жамоа шартномалари корхоналарда, уларнинг юридик шахс хуқуқи берилган таркибий бўлинмаларида тузилади.

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

6-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

Жамоа шартномасига иш берувчи ва ходимларнинг қуйидаги масалалар бўйича ўзаро мажбуриятлари киритилиши мумкин:

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Жамоа шартномасининг мазмуни ва тузилишини тарафлар белгилайди.

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

Жамоа шартномасига иш берувчи ва ходимларнинг қуйидаги масалалар бўйича ўзаро мажбуриятлари киритилиши мумкин:

2-5. ТАЪТИЛЛАР

мехнатга ҳақ тўлаш шакли, тизими ва миқдори, пул мукофотлари, нафақалар, компенсациялар, қўшимча тўловлар;

нархларнинг ўзгариб бориши, инфляция даражаси, жамоа шартномаси билан белгиланган кўрсаткичларнинг бажарилишига қараб мехнатга ҳақ тўлашни тартиба солиш механизми;

ходимларни иш билан таъминлаш, қайта ўқитиш, ишдан бўшатиб олиш шартлари;

иш вақти ва дам олиш вақти, меҳнат таътилларининг муддатлари;

ходимларнинг, шу жумладан аёллар ва ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг меҳнат шароитлари ва меҳнат муҳофазасини яхшилаш, экология жиҳатидан хавфсизликни таъминлаш;

корхонани ва идорага қарашли туар жойни хусусийлаштириш вақтида ходимларнинг манфаатларига риоя қилиш;

ишни таълим билан қўшиб олиб берувчи ходимлар учун имтиёзлар;

ихтиёрий ва мажбурий тарздаги тиббий ҳамда ижтимоий суғурта;

иш берувчи томонидан ўз ходимларининг шахсий жамғаривор бориладиган пенсия ҳисобваракларига қўшимча бадаллар киритиш миқдорлари ва муддатлари;

(37-модданинг иккинчи қисми ўнинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2005 йил 23 сентябрдаги ЎРҚ-8-сонли Қонунига мувофиқ киритилган — ЎР ҚҲТ, 2005 й., 37-38-сон, 280-модда)

жамоа шартномасининг бажарилишини текшириб бориш, тарафларнинг жавобгарлиги, ижтимоий шериклик, касаба уюшмалари, ходимларнинг бошқа вакиллик органларига фаолият кўрсатиш учун тегишли шароит яратиб бериш.

Жамоа шартномасида корхонанинг иқтисодий имкониятларини ҳисобга олган ҳолда бошқа шартлар, шу жумладан қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар билан белгиланган нормалар ва қоидаларда кўрсатилганига қараганда имтиёзлироқ меҳнат шартлари ва ижтимоий-иқтисодий шартлар (қўшимча таътиллар, пенсияларга тайинланадиган устамалар, муддатдан илгари пенсияга чиқиш, транспорт ва хизмат сафари харажатлари учун компенсациялар, ходимларни ишлаб чиқаришда ҳамда уларнинг болаларини мактабда ва мактабгача таълим ташкилотларида текин ёки қисман ҳақ тўланадиган тарзда овқатлантириш, бошқа қўшимча имтиёз ва компенсациялар) ҳам киритилиши мумкин.

(37-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Башарти амалдаги қонун хужжатларида норматив тусдаги қоидалар жамоа шартномасида албатта мустаҳкамлаб қўйилиши шарт деб бевосита кўрсатма берилган бўлса, бундай қоидалар жамоа шартномасига киритилади.

(37-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

38-модда. Жамоа шартномасининг лойиҳасини муҳокама қилиш

Жамоа шартномасининг лойиҳаси корхонанинг бўлинмаларида ходимлар томонидан муҳокама қилиниши керак ва у билдирилган фикр ва таклифлар ҳисобга олинган ҳолда ишлаб такомилига етказилади.

Ишлаб такомилига етказилган лойиҳа меҳнат жамоасининг умумий йиғилиши (конференцияси) муҳокамасига қўйилади.

39-модда. Мехнат жамоаси йиғилишининг ваколатлилиги

Мехнат жамоасининг йиғилиши, башарти унда ходимларнинг ярмидан кўпроғи иштирок этган бўлса, ваколатли ҳисобланади.

Мехнат жамоасининг конференцияси, башарти унда делегатларнинг камидан учдан икки қисми иштирок этган бўлса, ваколатли ҳисобланади.

40-модда. Жамоа шартномасини тузиш тартиби

Жамоа шартномаси, башарти уни умумий йиғилишда (конференцияда) иштирок этаётганларнинг эллик фоизидан кўпроғи ёқлаб овоз берган бўлса, маъқулланган ҳисобланади.

Агар жамоа шартномасининг лойиҳаси маъқулланмаса, тарафларнинг вакиллари уни умумий йиғилишда (конференцияда) билдирилган таклиф-истакларни эътиборга олган ҳолда ишлаб такомилига етказадилар ҳамда ўн беш кун ичида умумий йиғилиш (конференция) муҳокамасига қайта тақдим этадилар.

Умумий йиғилишда (конференцияда) маъқулланганидан кейин тарафларнинг вакиллари жамоа шартномасини уч кун ичида имзолайдилар.

41-модда. Жамоа шартномасининг амал қилиш муддати

Жамоа шартномаси имзоланган вақтдан эътиборан ёки жамоа шартномасида кўрсатилган кундан бошлаб кучга киради ҳамда тарафлар белгилаган муддат давомида

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-с. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-с. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

4-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШI

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-с. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-с. ТАЪТИЛЛАР

амал қилади.

Белгиланган муддат тугагач, жамоа шартномаси тарафлар янги шартнома тузунча ёки амалдаги шартномани ўзгартиргунча, тўлдиргунча амалда бўлади.

42-модда. Жамоа шартномасининг амал қилиш доираси

Жамоа шартномаси иш берувчига ва мазкур корхонанинг барча ходимларига, шу жумладан жамоа шартномаси кучга кирганидан кейин ишга қабул қилинган шахсларга ҳам татбиқ этилади.

43-модда. Корхона қайта ташкил этилганда жамоа шартномасининг ўз кучини сақлаб қолиши

Корхона қайта ташкил этилганда шу қайта ташкил қилиш даврида жамоа шартномаси ўз кучини сақлаб қолади, шундан кейин тарафлардан бирортасининг ташаббуси билан қайта қўриб чиқилиши мумкин.

Корхона таркиби, тузилиши, бошқарув органининг номи ўзгарган, корхона раҳбари билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинган ҳолларда ҳам жамоа шартномаси ўз кучини сақлаб қолади.

44-модда. Корхона мол-мулкининг эгаси ўзгарганда жамоа шартномасининг ўз кучини сақлаб қолиши

Корхона мол-мулкининг эгаси ўзгарганда жамоа шартномаси ўз кучини олти ой мобайнида сақлаб қолади.

Бу даврда тарафлар янги жамоа шартномасини тузиш ёки амалдагисини сақлаб қолиш, ўзгартириш ва тўлдириш ҳақида музокаралар бошлашга ҳақли.

Жамоа шартномаси қайта қўриб чиқилаётганида аввалги жамоа шартномасида ходимлар учун назарда тутилган имтиёзларни сақлаб қолиш ва бошқа шартларни бажариш мумкинлиги тўғрисидаги масала ҳал этилиши керак.

45-модда. Корхона тугатилганда жамоа шартномасининг ўз кучини сақлаб қолиши

Корхона қонунчиликда белгиланган тартиб ва шартлар асосида тугатилаётганда жамоа шартномаси бутун тугатиш ишлари олиб борилаётган муддат давомида ўз кучини сақлаб қолади.

(45-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

46-модда. Жамоа шартномасининг бажарилишини текшириб бориш

Жамоа шартномасида назарда тутилган мажбуриятларнинг бажарилишини тарафларнинг вакиллари, меҳнат жамоаси, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг тегишли органлари текшириб борадилар.

(46-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

Жамоа шартномасини имзолаган шахслар ҳар йили ёки шартноманинг ўзида маҳсус қўрсатилган муддатларда мажбуриятларнинг бажарилиши ҳақида меҳнат жамоасининг умумий мажлисида (конференциясида) ҳисбот бериб турадилар.

Текшириш олиб бориш вақтида тарафлар ўзларидаги бунинг учун зарур бўлган барча маълумотларни тақдим этишлари шарт.

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

47-модда. Жамоа келишувларининг турлари

Тартиба солинадиган муносабатлар соҳаси, ҳал қилиниши лозим бўлган масалаларнинг хусусиятларига қараб бош, тармоқ ва худудий (минтақавий) жамоа келишувлари тузилиши мумкин.

Жамоа келишувлари музокараларда иштирок этаётган тарафларнинг келишувига мувофиқ икки тарафлама ва уч тарафлама бўлиши мумкин. Келишувни тузиш вақтида учинчи тараф сифатида ижро этувчи ҳокимият органи иштирок этиши мумкин.

Касаба уюшмалари, ходимларнинг бошқа вакиллик органлари иш берувчи ёки иш берувчининг вакили бўлмаган ижро этувчи ҳокимият органидан улар билан икки тарафлама келишув тузишни талаб этишга ҳақли эмас.

48-модда. Бош келишув

Бош келишув Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши (ходимларнинг бошқа вакиллик органлари) ва иш берувчиларнинг республика миқёсидаги бирлашмалари ўртасида, тарафларнинг таклифига кўра эса Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан ҳам тузилади.

Бош келишув ижтимоий-иктисодий масалалар хусусида келишиб сиёsat олиб боришнинг умумий принципларини белгилаб беради.

49-модда. Тармоқ келишувлари

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

45-модда. Корхона тугатилганда жамоа шартномасининг ўз кучини сақлаб қолиши

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

Корхона қонунчиликда белгиланган тартиб ва шартлар асосида тугатилаётганда жамоа шартномаси бутун тугатиш ишлари олиб борилаётган муддат давомида ўз кучини сақлаб қолади.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

(45-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

46-модда. Жамоа шартномасининг бажарилишини текшириб бориш

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Жамоа шартномасида назарда тутилган мажбуриятларнинг бажарилишини тарафларнинг вакиллари, меҳнат жамоаси, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг тегишли органлари текшириб борадилар.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

(46-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

Жамоа шартномасини имзолаган шахслар ҳар йили ёки шартноманинг ўзида маҳсус қўрсатилган муддатларда мажбуриятларнинг бажарилиши ҳақида меҳнат жамоасининг умумий мажлисида (конференциясида) ҳисбот бериб турадилар.

VI БОБ. ИШ ВАҚТИ

Текшириш олиб бориш вақтида тарафлар ўзларидаги бунинг учун зарур бўлган барча маълумотларни тақдим этишлари шарт.

V БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Тартиба солинадиган муносабатлар соҳаси, ҳал қилиниши лозим бўлган масалаларнинг хусусиятларига қараб бош, тармоқ ва худудий (минтақавий) жамоа келишувлари тузилиши мумкин.

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

Жамоа келишувлари музокараларда иштирок этаётган тарафларнинг келишувига мувофиқ икки тарафлама ва уч тарафлама бўлиши мумкин. Келишувни тузиш вақтида учинчи тараф сифатида ижро этувчи ҳокимият органи иштирок этиши мумкин.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

Касаба уюшмалари, ходимларнинг бошқа вакиллик органлари иш берувчи ёки иш берувчининг вакили бўлмаган ижро этувчи ҳокимият органидан улар билан икки тарафлама келишув тузишни талаб этишга ҳақли эмас.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

Текшириш олиб бориш вақтида тарафлар ўзларидаги бунинг учун зарур бўлган барча маълумотларни тақдим этишлари шарт.

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВА
ТАБОУИЛЛАРНИНГ

Жамоа келишувлари музокараларда иштирок этаётган тарафларнинг келишувига мувофиқ икки тарафлама ва уч тарафлама бўлиши мумкин. Келишувни тузиш вақтида учинчи тараф сифатида ижро этувчи ҳокимият органи иштирок этиши мумкин.

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Бош келишув Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши (ходимларнинг бошқа вакиллик органлари) ва иш берувчиларнинг республика миқёсидаги бирлашмалари ўртасида, тарафларнинг таклифига кўра эса Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан ҳам тузилади.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Бош келишув ижтимоий-иктисодий масалалар хусусида келишиб сиёsat олиб боришнинг умумий принципларини белгилаб беради.

Тармоқ келишувлари тегишли касаба уюшмалари (ходимларнинг бошқа вакиллик органлари) ва иш берувчилар (уларнинг бирлашмалари) ўртасида, тарафларнинг таклифига кўра эса Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан ҳам тузилади.

(49-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

Тармоқ келишувлари тармоқни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий йўналишларини, меҳнат шартлари ва унга ҳақ тўлашни, тармоқ ходимларининг (касбдошлар гурухларининг) ижтимоий кафолатларини белгилаб беради.

50-модда. Ҳудудий (минтақавий) келишувлар

Ҳудудий келишувлар тегишли касаба уюшмалари (ходимларнинг бошқа вакиллик органлари) ва иш берувчилар (уларнинг бирлашмалари) ўртасида, тарафларнинг таклифига кўра эса маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан ҳам тузилади.

Ҳудудий келишувлар ҳудудларнинг хусусиятлари билан боғлиқ бўлган муайян ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал қилиш шартларини белгилайди.

51-модда. Жамоа келишувларини ишлаб чиқиш ва тузиш тартиби, муддатлари

Жамоа келишувларини ишлаб чиқиш ва тузиш тартиби, муддатлари ушбу Кодекснинг 32-моддасида назарда тутилган комиссия томонидан белгиланади ва унинг қарори билан расмийлаштирилади.

Ходимларнинг тегишли поғонадаги вакиллик органлари (уларнинг бирлашмалари) бир неча бўлган тақдирда, ходимлар томонидан ажратиладиган комиссия аъзолари шу органлар (уларнинг бирлашмалари) ўртасидаги келишувга мувофиқ белгиланади.

Жамоа келишувининг лойиҳаси комиссия томонидан ишлаб чиқилади ва келишув қатнашчиларининг ваколат берилган вакиллари томонидан имзоланади.

Тарафлар томонидан имзоланган жамоа келишуви, унинг иловалари етти қунлик муддат ичida келишув иштирокчиларига, шунингдек билдириш рўйхатидан ўтказиш учун Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг тегишли органларига юборилади.

(51-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

52-модда. Жамоа келишувларининг мазмуни

Жамоа келишувларининг мазмунини тарафлар белгилайдилар.

Жамоа келишувларида:

меҳнатга ҳақ тўлаш, меҳнат шартлари ва уни муҳофаза қилиш, меҳнат ва дам олиш тартиби;

нархларнинг ўзгариб боришига, инфляция даражасига, келишувларда белгилаб қўйилган кўрсаткичларнинг бажарилишига қараб меҳнатга ҳақ тўлашни тартибга солиш механизми;

энг кам миқдори қонунчилиқда назарда тутиладиган компенсация тарзидаги қўшимча тўловлар;

(52-модда иккинчи қисмининг тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

ходимларнинг ишга жойлашишига, уларни қайта ўқитишга қўмаклашиш;

экология жиҳатидан хавфсизликни таъминлаш ҳамда ишлаб чиқаришда ходимларнинг соғлиғини муҳофаза қилиш;

ходимлар ҳамда уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича махсус тадбирлар;

давлат корхоналарини хусусийлаштириш чоғида ходимларнинг манфаатларига риоя қилиш;

ногиронлиги бўлган шахслар ва ёшлар (шу жумладан ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар) меҳнатидан фойдаланиш мақсадида улар учун қўшимча иш жойлари ташкил этувчи корхоналарга бериладиган имтиёзлар;

(52-модда иккинчи қисмининг тўққизинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

ижтимоий шериклик ҳамда уч тарафлама ҳамкорликни ривожлантириш, жамоа шартномаларини тузишга қўмаклашиш, меҳнат низоларининг олдини олиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш тўғрисидаги қоидалар назарда тутилиши мумкин.

Жамоа келишувларида бошқа меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича қонунчиликка зид келмайдиган қоидалар ҳам бўлиши мумкин.

(52-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й.,

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

03/21/683/0375-сон)

53-модда. Жамоа келишувига ўзгартариш ва қўшимчалар киритиш

Жамоа келишувига ўзгартариш ва қўшимчалар унинг ўзида белгиланган тартибда тарафларнинг ўзаро розилиги билан киритилади, агар бу ҳол белгиланмаган бўлса, — ушбу Кодексда уни тузиш учун белгиланган **тартибда** амалга оширилади.

54-модда. Жамоа келишувининг амал қилиш муддати

Жамоа келишуви у имзоланган пайтдан ёки келишувда белгиланган вақтдан бошлиб кучга киради.

Жамоа келишувининг амал қилиш муддати тарафлар томонидан белгиланади ва у уч йилдан ошиб кетмаслиги лозим.

55-модда. Жамоа келишувининг амал қилиш доираси

Жамоа келишуви ваколатли органлари шу келишувни тузган ходимларга ва иш берувчиларга нисбатан татбиқ этилади.

Уч тарафлами келишув тузилган тақдирда унинг амал қилиши ижро этувчи ҳокимиятнинг тегишли органига ҳам татбиқ этилади.

56-модда. Жамоа келишуввларининг бажарилишини текшириб бориш

Барча поғонадаги жамоа келишуввларининг бажарилиши бевосита тарафлар ёки улар ваколат берган вакиллар, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг тегишли органлари томонидан текшириб турилади. Текшириш вақтида тарафлар бу иш учун керакли маълумотларни тақдим қилишлари шарт.

(56-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

МАХСУС ҚИСМ**V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ****57-модда. Ишга жойлашиш ҳуқуқи**

Унумли ва ижодий меҳнат қилишга бўлган ўз қобилиятларини тасарруф этиш ва қонунчилик билан тақиқланмаган ҳар қандай фаолият билан шуғулланиш ҳар кимнинг мутлақ ҳуқуқидир. Ихтиёрий равишда иш билан банд бўлмаслик жавобгарликка тортиш учун асос бўлолмайди.

(57-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ҳар ким иш берувчига бевосита мурожаат қилиш ёки меҳнат органларининг бепул воситачилиги орқали, шунингдек хусусий бандлик агентликларининг хизматлари воситасида иш жойини эркин танлаш ҳуқуқига эгадир.

(57-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 16 октябрдаги ЎРҚ-501-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 17.10.2018 й., 03/18/501/2056-сон)

58-модда. Меҳнат қилиш ҳуқуқини амалга ошириш кафолатлари

Давлат:

иш билан таъминлаш турини, шу жумладан турли меҳнат режимидағи ишни танлаш эркинлигини;

ишга қабул қилишни қонунга хилоф равишда рад этишдан ва меҳнат шартномасини ғайриқонуйи равишда бекор қилишдан ҳимояланиши;

мақбул келадиган иш танлаш ва ишга жойлашишга бепул ёрдам беришни;

ҳар кимга касбга ва ишга эга бўлишда, меҳнат қилиш ва иш билан таъминланиш шарт-шароитларида, меҳнатга ҳақ олишда, хизмат поғонасидан юқорилаб боришда тенг имкониятлар яратишни;

янги касбга (мутахассисликка) бепул ўқитишни, маҳаллий меҳнат органларида ёки уларнинг йўлланмаси билан бошқа ўқув юртларида стипендия тўлаб малакасини оширишни;

бошқа жойдаги ишга қабул қилинганда моддий харажатлар учун қонунчиликка мувофиқ компенсация тўлашни;

(58-модда биринчи қисмининг еттинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

ҳақ тўланадиган жамоат ишларида қатнашиш учун муддатли меҳнат шартномалари тузиш имкониятини кафолатлайди.

Иш билан таъминлашнинг ҳуқуқий, иқтисодий ва ташкилий шартлари ҳамда меҳнат қилиш ҳуқуқини амалга оширишнинг кафолатлари меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар билан белгилаб қўйилади.

(58-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й.,

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

03/21/683/0375-сон)

59-модда. Ишга жойлашишга давлат йўли билан кўмаклашиш

Аҳолининг ишга жойлашишига кўмаклашиш Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги тизимининг тегишли органлари томонидан амалга оширилади.

(59-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

Иш билан таъминлаш сиёсатини амалга ошириш борасидаги тадбирларни молиявий жиҳатдан таъминлаш ҳамда меҳнат органларининг самарали фаолият кўрсатиши учун Ўзбекистон Республикаси Хукумати белгилаган тартибда Иш билан таъминлашга кўмаклашиш давлат жамғармаси ташкил этилади.

60-модда. Ишсиз деб эътироф этиш

Ишсизлар — ўн олти ёшдан то пенсия билан таъминланиш хукуқини олишгacha бўлган ёшдаги, ҳақ тўланадиган ишга ёки даромад келтирадиган машғулотга эга бўлмаган, иш қидираётган ва иш таклиф этилса, унга киришишга тайёр бўлган ёхуд касбга тайёрлашдан, қайта тайёрлашдан ўтишга ёки малакасини оширишга тайёр бўлган меҳнатга лаёқатли шахслар (бундан таълим муассасаларида таълим олаётганлар мустасно).

Ушбу модданинг биринчи қисмida кўрсатилган, ишга жойлашишда кўмак олиш учун маҳаллий меҳнат органларига мурожаат қилган ва улар томонидан иш қидирувчи сифатида рўйхатга олинган шахслар ишсиз деб эътироф этилади.

(60-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

61-модда. Мақбул келадиган иш

(61-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

Биринчи марта иш қидираётган, касби (мутахассислиги) бўлмаган шахслар учун дастлабки касб тайёргарлигини талаб қилмайдиган иш, бундай ишни топиб бериш имконияти бўлмаган тақдирда эса, уларнинг ёши ва бошқа хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ҳақ тўланадиган бошқа иш, шу жумладан вақтингчалик иш мақбул келадиган иш деб ҳисобланади.

Ишдан ва иш ҳақидан (меҳнат даромадидан) маҳрум бўлган шахслар учун уларнинг касб тайёргарлигига мос бўлган, ёшини, соғлифи ҳолатини, меҳнат стажини ва аввалги мутахассислиги бўйича тажрибасини, янги иш жойининг транспортда қатнаш жиҳатидан қулайлигини инобатга оловчи иш мақбул келадиган иш деб ҳисобланади.

Ушбу Кодекс 65-моддасининг иккинчи қисмida назарда тутилган ишсизлик нафақасини олиш даври тугаганидан сўнг касби (мутахассислиги) бўйича иш топиб бериш мумкин бўлмаган тақдирда, ишсиз шахснинг қобилиятини, унинг соғлифи ҳолатини, олдинги иш тажрибасини ва унинг учун қулай бўлган ўқитиш воситаларини инобатга олган ҳолда касбини (мутахассислигини) ўзгартиришни талаб қиладиган иш мақбул келадиган иш деб ҳисобланади.

(61-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

62-модда. Таклиф қилинган мақбул келадиган ишни рад этиш

Маҳаллий меҳнат органида рўйхатга олинган пайтдан бошлаб ўн кун ичидаги ўзларига таклиф қилинган мақбул келадиган ишни икки марта рад этган шахслар иш қидираётган деб эътироф этилмайди ва таклиф қилинган ишни рад этган пайтдан бошлаб ўттиз календарь кун ўтгандан кейингина ишсиз сифатида тақороран рўйхатга олиниш хукуқига эгадир.

63-модда. Мақбул келадиган деб ҳисобланмайдиган иш

Агар:

иш яшаш жойини ўзгартириш билан боғлиқ бўлса;

таклиф этилган иш доимий яшаш жойидан анча узоқ бўлса ва транспортда қатнаш жиҳатдан қулай бўлмаса. Иш жойининг транспортда қатнаш жиҳатдан қулайлиги (йўл кўйилиши мумкин бўлган узоқлиги) мазкур жойдаги жамоат транспорти тармоғининг ривожланганлиги ҳисобга олинган ҳолда худудий меҳнат органлари томонидан белгиланади;

(63-модданинг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 28 сентябрдаги ЎРҚ-638-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 28.09.2020 й., 03/20/638/1333-сон)

таклиф этилган ишни рад этиш ишсиз шахснинг соғлифи ҳолатига, унинг ёшига ва бошқа узрли сабабларга кўра мавжуд монеликларга асосланган бўлса, бундай иш мақбул келадиган иш деб ҳисобланади мумкин эмас.

(63-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

64-модда. Моддий мадад беришга оид кафолатлар**hudud 24**

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ишдан маҳрум бўлган, биринчи марта иш қидираётган, шунингдек узоқ (бир йилдан ортик) танаффусдан кейин меҳнат фаолиятини қайта бошлашни истаган ва ишсиз деб эътироф этилган шахсларга:

ишсизлик нафақаси тўлаш;

қарамоғидагиларни ҳисобга олган ҳолда моддий ёрдам бериш;

касб ўрганиш, малака ошириш ёки қайта тайёрлаш даврида стипендия тўланиши ҳамда шу даврни меҳнат стажига қўшиш;

ҳақ тўланадиган жамоат ишларида қатнашиш имконияти таъминланади.

Меҳнат шартномаси алоҳида асослар бўйича бекор қилинган тақдирда ходимларга моддий мадад бериш учун қўшимча кафолатлар берилади ([67-модда](#)).

65-модда. Ишсизлик нафақасини тўлаш шартлари ва муддатлари

Ишсизлик нафақаси ишсиз деб эътироф этилган шахсга у иш қидираётган шахс сифатида маҳаллий меҳнат органида рўйхатдан ўтган кундан эътиборан тайинланади. Ишсиз шахснинг нафақа олиш ҳуқуқи у иш қидираётган шахс сифатида рўйхатдан ўтган пайтдан бошлаб кечи билан ўн биринчи кундан эътиборан кучга киради.

(65-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 20 октябрдаги ЎРҚ-642-сонли [Қонуни таҳририда](#) — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 20.10.2020 й., 03/20/642/1396-сон — 2021 йил 21 январдан кучга киради)

Ишсизлик нафақаси ўн икки ойлик давр ичидан кўпи билан йигирма олти календарь ҳафта давомида тўланади.

(65-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 20 октябрдаги ЎРҚ-642-сонли [Қонуни таҳририда](#) — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 20.10.2020 й., 03/20/642/1396-сон — 2021 йил 21 январдан кучга киради)

Ишсиз ишсизлик нафақасини олиш даврида иш қидириши ва ҳар икки ҳафтада камидан бир марта маҳаллий меҳнат органига ишга ёки касбга тайёрлашга, қайта тайёрлашга, малакасини оширишга йўлланмана олиш учун мурожаат қилиши шарт.

(65-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли [Қонуни таҳририда](#) — ЎРҚХТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

Ишсизлик нафақасининг миқдори қонунчилик билан белгиланади.

(65-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли [Қонуни таҳририда](#) — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

66-модда. Ишсизлик нафақаси тўлашни бекор қилиш, тўхтатиб қўйиш ва унинг миқдорини камайтириш

Ишсизлик нафақасини тўлаш қуйидаги ҳолларда тугатилади:

ишсиз шахс ишга жойлашганда;

ишсиз шахс мақбул ишга доир иккита таклифни рад этганда;

ишсиз шахслар тадбиркорлик фаолиятига жалб этишга ва шахсий томорқа ер участкаларини ривожлантиришга қаратилган субсидияларни олганда;

ишсиз шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси Бандликка қўмаклашиш давлат жамғармасининг маблағлари ва қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан микрокредитлар олинганда;

(66-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли [Қонуни таҳририда](#) — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

ишсиз шахс Ўзбекистон Республикасидан ташқарида вактинчалик меҳнат фаолиятини амалга оширганда;

ишсиз шахс ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатга олинганда;

ишсиз шахс қонунчиликка мувофиқ пенсия таъминоти ҳуқуқига эга бўлганда (пенсия туридан қатъи назар);

(66-модда биринчи қисмининг саккизинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли [Қонуни таҳририда](#) — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

ишсиз шахс суднинг ҳукми билан озодликдан маҳрум этиш ёки ахлоқ тузатиш ишлари тарзидаги жазога ҳукм қилинганда;

ишсиз шахс ишсизлик нафақасини олиб турган даврида вактинча бажариладиган ишга маҳаллий меҳнат органини бу ҳақда хабардор қилмай жойлашганда;

ишсиз шахс вафот этганда.

(66-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 20 октябрдаги ЎРҚ-642-сонли [Қонуни таҳририда](#) — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 20.10.2020 й., 03/20/642/1396-сон — 2021 йил 21 январдан кучга киради)

Куйидаги ҳолларда ишсизлик нафақасини тўлаш тўхтатиб турилади:

Олдинги таҳрирга қаранг.

ишсиз шахс касбга ўрганиш, қайта тайёрлаш ёки малакасини оширишга юборилган бўлса, — стипендия олиб касб ўрганиш, қайта тайёрлашдан ўтиш ёки малака ошириш даврида;

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(66-модданинг иккинчи қисми иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августдаги 681-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 9-сон, 181-модда)

иҳсиз шахс ихтисослаштирилган даволаш-профилактика муассасасида даволаш курсини ўтаётган бўлса, — бундай муассасада бўлган даврида;

Олдинги таҳрирга қаранг.

иҳсиз шахс ҳақ тўланадиган жамоат ишларида иштирок этаётган бўлса, — бундай ишларда иштирок этган даврида.

(66-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 25 декабрдаги 729-1-сон Қонунига мувофиқ тўртинчи хатбоши билан тўлдирилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 1-сон, 20-модда)

Иҳсиз шахс узрсиз сабабларга қўра белгиланган муддатда маҳаллий меҳнат органига келмаган тақдирда, иҳсизлик нафақасини тўлаш уч ойгача муддатга тўхтатиб қўйилиши ёки нафақанинг миқдори камайтирилиши мумкин.

Олдинги таҳрирга қаранг.

(66-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августдаги 681-1-сон Қонунига мувофиқ чиқарилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 9-сон, 181-модда)

67-модда. Меҳнат шартномаси алоҳида асосларга қўра бекор қилинганда моддий мадад бериш учун белгиланган қўшимча кафолатлар

Меҳнат шартномаси:

ходим янги меҳнат шартлари асосида ишлашни давом эттиришни рад этганлиги сабабли (89-модданинг тўртинчи қисми);

технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқарганлиги ёхуд корхонанинг тугатилганлиги (100-модда иккинчи қисмининг 1-банди) сабабли;

ходимнинг малакаси етарли бўлмаганлиги ёки соғлиғи ҳолатига қўра бажараётган ишига нолойиқлиги сабабли (100-модда иккинчи қисмининг 2-банди);

шу ишни илгари бажариб келган ходим ишга қайта тикланиши сабабли (106-модданинг 2-банди) бекор қилинган ҳолларда иш қидириш даврида икки ойдан ортиқ бўлмаган давр мобайнида ходимларнинг ўртacha ойлик иш ҳақи сакланиб қолади, бунда ходимга тўланган бир ойлик ишдан бўшатиш нафақаси ҳам қўшиб ҳисобга олинади.

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган кафолатлар корхона раҳбари, унинг ўринбосарлари, бош бухгалтер билан, корхонада бош бухгалтер лавозими бўлмаган тақдирда эса, бош бухгалтер вазифасини амалга оширувчи ходим билан тузилган меҳнат шартномаси мулқдорнинг алмашиши сабабли бекор қилинган (100-модда иккинчи қисмининг 6-банди) ҳолларда ҳам татбиқ этилади.

(67-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда)

Агар ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмида** кўрсатилган ходимлар меҳнат шартномаси бекор қилинган кундан бошлаб ўттиз календарь кун мобайнида маҳаллий меҳнат органида иш қидираётган шахс сифатида рўйхатдан ўтсалар, маҳаллий меҳнат органи берган маълумотномага биноан учинчи ой учун ҳам олдинги иш жойларидан ўртacha иш ҳақи олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

(67-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 20 октябрдаги ЎРҚ-642-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 20.10.2020 й., 03/20/642/1396-сон — 2021 йил 21 январдан кучга киради)

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмида** кўрсатилган ходимларга уч ой мобайнида мақбул келадиган иш топиб берилмаган тақдирда, улар иҳсиз деб эътироф этиладилар.

(67-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августдаги 681-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 9-сон, 181-модда)

Ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмида** кўрсатилган, меҳнат шартномаси бекор қилингандан кейин ўттиз календарь кун ичida маҳаллий меҳнат органида рўйхатга олинган ва касби бўйича қайта ўқитилаётган ёки ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда малакасини ошираётган ходимларга қонунчиликда назарда тутилган тартибда ва миқдорларда стипендия тўланади.

(67-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Башарти иш берувчи ночор (банкрот) деб топилса, у билан меҳнат муносабатларида бўлган ходимлар иш ҳақи ва ўзларига тегишли бошқа тўловлар хусусида бошқа барча кредиторларнинг талабларига нисбатан имтиёзли ҳукуқдан фойдаланадилар.

Олдинги таҳрирга қаранг.

Тугатилаётган корхоналарнинг маблағи бўлмаган тақдирда, ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган ходимларга компенсациялар Иш билан таъминлашга

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрд
@hudud24official
Facebook

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Меҳнат шартномаси:

ходим янги меҳнат шартлари асосида ишлашни давом эттиришни рад этганлиги сабабли (89-модданинг тўртинчи қисми);

технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқарганлиги ёхуд корхонанинг тугатилганлиги (100-модда иккинчи қисмининг 1-банди) сабабли;

ходимнинг малакаси етарли бўлмаганлиги ёки соғлиғи ҳолатига қўра бажараётган ишига нолойиқлиги сабабли (100-модда иккинчи қисмининг 2-банди);

шу ишни илгари бажариб келган ходим ишга қайта тикланиши сабабли (106-модданинг 2-банди) бекор қилинган ҳолларда иш қидириш даврида икки ойдан ортиқ бўлмаган давр мобайнида ходимларнинг ўртacha ойлик иш ҳақи сакланиб қолади, бунда ходимга тўланган бир ойлик ишдан бўшатиш нафақаси ҳам қўшиб ҳисобга олинади.

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган кафолатлар корхона раҳбари, унинг ўринбосарлари, бош бухгалтер билан, корхонада бош бухгалтер лавозими бўлмаган тақдирда эса, бош бухгалтер вазифасини амалга оширувчи ходим билан тузилган меҳнат шартномаси мулқдорнинг алмашиши сабабли бекор қилинган (100-модда иккинчи қисмининг 6-банди) ҳолларда ҳам татбиқ этилади.

(67-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда)

Агар ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмида** кўрсатилган ходимлар меҳнат шартномаси бекор қилинган кундан бошлаб ўттиз календарь кун мобайнида маҳаллий меҳнат органида иш қидираётган шахс сифатида рўйхатдан ўтсалар, маҳаллий меҳнат органи берган маълумотномага биноан учинчи ой учун ҳам олдинги иш жойларидан ўртacha иш ҳақи олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

(67-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 20 октябрдаги ЎРҚ-642-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 20.10.2020 й., 03/20/642/1396-сон — 2021 йил 21 январдан кучга киради)

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмида** кўрсатилган ходимларга уч ой мобайнида мақбул келадиган иш топиб берилмаган тақдирда, улар иҳсиз деб эътироф этиладилар.

(67-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августдаги 681-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 9-сон, 181-модда)

Ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмида** кўрсатилган, меҳнат шартномаси бекор қилингандан кейин ўттиз календарь кун ичida маҳаллий меҳнат органида рўйхатга олинган ва касби бўйича қайta ўқитилаётган ёки ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда малакасини ошираётган ходимларга қонунчиликда назарда тутилган тартибда ва миқдорларда стипендия тўланади.

(67-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Башарти иш берувчи ночор (банкрот) деб топилса, у билан меҳнат муносабатларида бўлган ходимлар иш ҳақи ва ўзларига тегишли бошқа тўловлар хусусида бошқа барча кредиторларнинг талабларига нисбатан имтиёзли ҳукуқдан фойдаланадилар.

Олдинги таҳрирга қаранг.

Тугатилаётган корхоналарнинг маблағи бўлмаган тақдирда, ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган ходимларга компенсациялар Иш билан таъминлашга

кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан тўланади.

(67-модданинг еттинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 15 апрелдаги 772-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 5-сон, 124-модда)

68-модда. Аҳолининг айрим тоифалари учун ишга жойлашишдаги қўшимча кафолатлар

Давлат:

ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ, иш топишда қийналаётган ва меҳнат бозорида тенг шароитларда рақобатлашишга қодир бўлмаган шахсларга, шу жумладан ўн тўрт ёшга тўлмаган болалари, ногиронлиги бўлган болалари бор ёлғиз отага ёки онага, шунингдек кўп болали оиласарнинг ота-оналарига;

(68-модда биринчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 5 октябрдаги ЎРҚ-640-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.10.2020 й., 03/20/640/1348-сон)

ўрта маҳсус таълим муассасаларини тамомлаган ёшларга, шунингдек касб-хунар таълими муассасаларининг ва олий таълим муассасаларининг давлат грантлари бўйича таълим олган битирувчиларига;

(68-модданинг биринчи қисми учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 23 июлдаги ЎРҚ-486-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 24.07.2018 й., 03/18/486/1559-сон)

Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучларидан муддатли ҳарбий хизматдан бўшатилганларга;

ногиронлиги бўлган шахсларга ва пенсия ёшига яқинлашиб қолган шахсларга;

(68-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган ёки суд қарорига кўра тиббий йўсингандаги мажбуров чораларига тортилган шахсларга;

одам савдосидан жабрланганларга қўшимча кафолатларни таъминлайди.

Қўшимча кафолатлар қўшимча иш жойлари, ихтисослаштирилган корхоналар, шу жумладан ногиронлиги бўлган шахслар меҳнат қиладиган корхоналар барпо этиш, маҳсус ўқув дастурларини ташкил этиш, корхоналарга ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган тоифадаги фуқароларни ишга жойлаштириш учун минимал иш жойларини белгилаш йўли билан, шунингдек қонунчиликда назарда тутилган бошқа чора-тадбирлар орқали таъминланади.

(68-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Иш берувчи иш жойларининг белгиланган минимал иш жойлари ҳисобидан ишга жойлаштириш учун қонунчиликда белгиланган **тартибда** маҳаллий меҳнат органлари ва бошқа органлар томонидан юбориладиган, ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган шахсларни ишга қабул қилиши шарт. Мазкур шахсларни ишга қабул қилишни асоссиз рад этган иш берувчи ва унинг ваколатли шахслари белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

(68-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ҳарбий хизматга чақирилган (ўтган) ходим резервга бўшатилган ёки истеъфога чиққанидан кейин, башарти, Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари сафидан, Ички ишлар вазирлиги, Давлат хавфсизлик хизмати, Миллий гвардияси ва Фавқулодда вазиятлар вазирлиги қўшинларидан бўшатилган кунидан бошлаб узоғи билан уч ой ичида ишга жойлашиш масаласида иш берувчига мурожаат этган бўлса, аввалги иш жойида ишга жойлашиш хукуқига эгадир.

(68-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 29 октябрдаги ЎРҚ-726-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 30.10.2021 й., 03/21/726/1001-сон)

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ҳарбий хизматга чақирилган (ўтган), лекин кейинчалик резервга бўшатилган ёки истеъфога чиққан ходим, агар унинг ҳарбий хизматга чақирилган (ўтган) кунидан бошлаб уч ойдан ортиқ вақт ўтмаган бўлса, аввалги иш жойига (лавозимига) қайтиб келиш хукуқига эга.

(68-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 22 декабрдаги ЎРҚ-238-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚХТ, 2009 й., 52-сон, 553-модда)

Олдинги таҳрирга қаранг.

Корхона қайта ташкил этилганда ҳарбий хизматдан бўшатилган шахсларни ишга жойлаштиришни унинг хукукий вориси, корхона тугатилганда эса — маҳаллий меҳнат органи амалга оширади.

(68-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августдаги 832-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 9-сон, 229-модда)

hudud 24

Қасаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифсил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАҲСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ходимларга ушбу модданинг **тўртинчи** ва **бешинчи қисмларида** кўрсатилган кафолатларни бериш мумкин бўлмаган ҳолларда, маҳаллий меҳнат органи ишга жойлаштиришни, зарур ҳолларда эса, касби бўйича бепул ўқитишни таъминлайди.

(68-модданинг **еттинчи қисми** Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

Ушбу модданинг **тўртинчи, бешинчи, олтинчи** ва **еттинчи қисмларида** назарда тутилган кафолатлар муқобил хизматга чақирилган ходимларга ҳам татбиқ этилади.

(68-модданинг **саккизинчи қисми** Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

69-модда. Давлат органларидағи сайлаб қўйиладиган лавозимларга сайланган ходимларни ишга жойлаштириш юзасидан қўшимча кафолатлар

Давлат органларидағи сайлаб қўйиладиган лавозимларга сайланганлиги туфайли ишдан озод қилинган ходимларга сайлаб қўйиладиган лавозимдаги ваколатлари тугагандан кейин аввалги иши (лавозими) берилади, бундай иш (лавозим) мавжуд бўлмаса, аввалгисига тенг иш (лавозим) берилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатларини ва Сенатида доимий асосда ишлаган Сенат аъзоларини ваколатлари муддати тугаганидан кейин, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва Сенати тарқатиб юборилган тақдирда ишга жойлаштириш «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатининг ва Сенати аъзосининг мақоми тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг **16-моддасида** назарда тутилган тартибда амалга оширилади

(69-модда Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 10 майдаги ЎРҚ-536-сонли Қонунига асосан иккинчи қисм билан тўлдирилган — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 11.05.2019 й., 03/19/536/3114-сон)

69¹-модда. Судьялик лавозимига сайланган ёки тайинланган ходимларни ишга жойлаштиришдаги қўшимча кафолатлар

Судьялик лавозимига сайланганлиги ёки тайинланганлиги туфайли ишдан озод қилинган ходимларга уларнинг ваколатлари тугаганидан кейин судьялик лавозимига сайланишига ёки тайинланишига қадар эгаллаб турган аввалги иши (лавозими) берилади, бундай иш (лавозим) мавжуд бўлмагандан эса, аввалгисига тенг бошқа иш (лавозим) берилади.

(69¹-модда Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 20 январдаги ЎРҚ-365-сонли Қонунига асосан киритилган — ЎР ҚҲТ, 2014 й., 4-сон, 45-модда)

70-модда. Иш билан таъминлаш соҳасидаги қўшимча имтиёзлар

Қорақалпоғистон Республикаси давлат ҳокимияти органларининг, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, жамоа келишувлари ва жамоа шартномаларида иш билан таъминлаш соҳасида қўшимча имтиёзлар назарда тутилиши мумкин.

71-модда. Аҳолини ишга жойлаштириш тўғрисидаги қонунчиликка риоя этилишини текшириб бориш ва уларни бузганлик учун жавобгарлик

Аҳолини ишга жойлаштириш тўғрисидаги қонунчиликка риоя қилинишини текширишни давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва унинг таркибий бўлинмалари, касаба уюшмалари амалга оширадилар.

Меҳнат қилишга мажбуrlашда, шунингдек аҳолини ишга жойлаштириш тўғрисидаги қонунчиликни бузишда айбдор шахслар қонунчиликка мувофиқ жавобгар бўладилар.

(71-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

72-модда. Меҳнат шартномасининг тушунчаси ва тарафлари

Меҳнат шартномаси ходим билан иш берувчи ўртасида муайян мутахассислик, малака, лавозим бўйича ишни ички меҳнат тартибига бўйсунган ҳолда тарафлар келишуви, шунингдек меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар билан белгиланган шартлар асосида ҳақ эвазига бажариш ҳақидаги келишувдир.

(72-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ходим ва иш берувчи меҳнат шартномасининг тарафлари бўлиб ҳисобланадилар.

Меҳнат шартномасини тузиш ҳақидаги келишувдан олдин қўшимча ҳолатлар (танловдан ўтиш, лавозимга сайланиш ва бошқалар) бўлиши мумкин.

Ходим ўриндошлик асосида ишлаш тўғрисида қонунчиликда белгиланган тартибда меҳнат шартномалари тузиши мумкин.

hudud 24

Касаллик сабабли камсишишга йўл қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ҮЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(72-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

73-модда. Мехнат шартномасининг мазмуни

Мехнат шартномасининг мазмуни тарафлар келишуви бўйича, шунингдек меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатлар билан белгиланади.

(73-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Мехнат шартномаси тарафларининг келишуви билан қуидагилар белгиланади:

иш жойи (корхона ёки унинг бўлинмаси);
ходимнинг меҳнат вазифаси — мутахассислиги, малакаси, у ишлайдиган лавозим;
ишнинг бошланиш куни;
меҳнат шартномаси муайян муддатга тузилганда унинг амал қилиш муддати;
меҳнат ҳақи микдори ва меҳнатнинг бошқа шартлари.

Мехнат шартномасини тузиш пайтида ходимларнинг қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатлар билан белгиланган меҳнат ҳуқуқлари ва кафолатлари даражаси пасайтирилиши мумкин эмас.

(73-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

74-модда. Мехнат шартномасининг шакли

Мехнат шартномаси ёзма шаклда тузилади.

Мехнат шартномасининг шакли Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланган тартибда тасдиқланадиган намунавий шартномани ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқлади.

Мехнат шартномаси бир хил кучга эга бўлган камидаги икки нусхада тузилади ва ҳар бир тарафга сақлаш учун топширилади.

Мехнат шартномасида тарафларнинг манзиллари қўрсатилади.

Мехнат шартномаси ходим ва ишга қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган мансабдор шахснинг имзолари билан мустаҳкамланиб, имзоланган муддати қайд этиб қўйилади. Мансабдор шахснинг имзоси имзонинг ҳақиқий ва ваколатли эканлигини таъкидлаш тариқасида корхона мухри билан (муҳр мавжуд бўлган тақдирда) тасдиқланади.

(74-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2015 йил 20 августдаги ЎРҚ-391-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2015 й., 33-сон, 439-модда)

75-модда. Мехнат шартномасининг муддати

Мехнат шартномалари:

номуайян муддатга;

беш йилдан ортиқ бўлмаган муайян муддатга;

муайян ишни бажариш вақтига мўлжаллаб тузилиши мумкин.

Агар меҳнат шартномасида унинг амал қилиш муддати қўрсатилмаган бўлса, меҳнат шартномаси номуайян муддатга тузилган деб ҳисобланади.

Номуайян муддатга тузилган меҳнат шартномаси ходимнинг розилигисиз муайян муддатга, шунингдек муайян ишни бажариш вақтига мўлжаллаб қайта тузилиши мумкин эмас.

76-модда. Иш берувчининг муддатли меҳнат шартномаси тузиш ҳуқуқини чеклаш

Муддатли меҳнат шартномалари:

бажарилажак ишнинг хусусияти, уни бажариш шартлари ёки ходимнинг манфаатларини ҳисобга олган тарзда, номуайян муддатга мўлжалланган меҳнат шартномаларини тузиш мумкин бўлмаган ҳолларда;

корхона раҳбари, унинг ўринбосарлари, бosh бухгалтер билан, корхонада бosh бухгалтер лавозими бўлмаган тақдирда эса, бosh бухгалтер вазифасини бажарувчи ходим билан;

қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда тузилиши мумкин.

(76-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда)

2-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

77-модда. Ишга қабул қилишга йўл қўйиладиган ёш

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ишга қабул қилишга ўн олти ёшдан йўл қўйилади.

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕХНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Мехнат шартномасининг шакли Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланган тартибда тасдиқланадиган намунавий шартномани ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқлади.

II БОБ. МЕХНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

Мехнат шартномаси бир хил кучга эга бўлган камидаги икки нусхада тузилади ва ҳар бир тарафга сақлаш учун топширилади.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Мехнат шартномасида тарафларнинг манзиллари қўрсатилади.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

Мехнат шартномаси ходим ва ишга қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган мансабдор шахснинг имзолари билан мустаҳкамланиб, имзоланган муддати қайд этиб қўйилади. Мансабдор шахснинг имзоси имзонинг ҳақиқий ва ваколатли эканлигини таъкидлаш тариқасида корхона мухри билан (муҳр мавжуд бўлган тақдирда) тасдиқланади.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

(74-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2015 йил 20 августдаги ЎРҚ-391-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2015 й., 33-сон, 439-модда)

75-модда. Мехнат шартномасининг муддати

Мехнат шартномалари:

номуайян муддатга;

беш йилдан ортиқ бўлмаган муайян муддатга;

муайян ишни бажариш вақтига мўлжаллаб тузилиши мумкин.

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Агар меҳнат шартномасида унинг амал қилиш муддати қўрсатилмаган бўлса, меҳнат шартномаси номуайян муддатга тузилган деб ҳисобланади.

VI БОБ. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИ

Номуайян муддатга тузилган меҳнат шартномаси ходимнинг розилигисиз муайян муддатга, шунингдек муайян ишни бажариш вақтига мўлжаллаб қайта тузилиши мумкин эмас.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

(76-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда)

76-модда. Иш берувчининг муддатли меҳнат шартномаси тузиш ҳуқуқини чеклаш

Муддатли меҳнат шартномалари:

бажарилажак ишнинг хусусияти, уни бажариш шартлари ёки ходимнинг манфаатларини ҳисобга олган тарзда, номуайян муддатга мўлжалланган меҳнат шартномаларини тузиш мумкин бўлмаган ҳолларда;

4-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШI

корхона раҳбари, унинг ўринбосарлари, бosh бухгалтер билан, корхонада бosh бухгалтер лавозими бўлмаган тақдирда эса, бosh бухгалтер вазифасини бажарувчи ходим билан;

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда тузилиши мумкин.

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

(76-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда)

2-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

77-модда. Ишга қабул қилишга йўл қўйиладиган ёш

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ишга қабул қилишга ўн олти ёшдан йўл қўйилади.

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Ишга қабул қилишга ўн олти ёшдан йўл қўйилади.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ишга қабул қилишга ўн олти ёшдан йўл қўйилади.

(77-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ёшларни меҳнатга тайёрлаш учун умумтаълим мактаблари, ўрта маҳсус, касб-хунар ўқув юртларининг ўқувчиларини уларнинг соғлиғига ҳамда маънавий ва ахлоқий камол топишига зиён етказмайдиган, таълим олиш жараёнини бузмайдиган енгил ишни ўқишдан бўш вақтида бажариши учун — улар ўн беш ёшга тўлганидан кейин отаонасидан бирининг ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахслардан бирининг ёзма розилиги билан ишга қабул қилишга йўл қўйилади.

(77-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларни ишга қабул қилиш ушбу Кодекснинг 241-моддасида назарда тутилган талабларга риоя этилган ҳолда амалга оширилади.

78-модда. Ишга қабул қилишни ғайриқонуний равишида рад этишга йўл қўйилмаслиги

Ишга қабул қилишни ғайриқонуний равишида рад этишга йўл қўйилмайди.

Куйидагилар ишга қабул қилишни ғайриқонуний равишида рад этиш деб ҳисобланади:

ушбу Кодекс 6-моддасининг биринчи қисми талабларининг бузилиши;

иш берувчи томонидан таклиф қилинган шахсларни ишга қабул қиласли;

Олдинги таҳрирга қаранг.

иш берувчи қонунга мувофиқ меҳнат шартномаси тузиши шарт бўлган шахсларни (белгиланган минимал иш жойлари ҳисобидан ишга юборилган шахсларни; ҳомиладор аёлларни ва уч ёшга тўлмаган болалари бор аёлларни — тегишинча уларнинг ҳомиладорлиги ёки боласи борлигини важ қилиб) ишга қабул қиласли;

(78-модданинг иккинчи қисми тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августдаги 681-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 9-сон, 181-модда)

муқаддам судланган шахсларни ишга қабул қиласли, бундан қонунчиликда назарда тутилган ҳоллар мустасно, ёхуд шахсларни уларнинг яқин қариндошлари судланганини муносабати билан ишга қабул қиласли;

(78-модда иккинчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

қонунчиликда назарда тутилган бошқа ҳоллар.

(78-модда иккинчи қисмининг олтинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ишга қабул қилиш рад этилган тақдирда, ходимнинг талаби билан иш берувчи ишга қабул қилишни рад этишнинг сабабини асослаб уч кун муддат ичидан ёзма жавоб бериши шарт, бу жавоб ишга қабул қилиш хуқуқига эга бўлган мансабдор шахс томонидан имзоланган бўлиши лозим. Асослантирилган жавоб бериш ҳақидаги талабларни қондиришни рад этиш ходимнинг ишга қабул қилиш ғайриқонуний равишида рад этилганлиги устидан шикоят қилишига тўсик бўлмайди.

79-модда. Қариндош-урӯзларнинг давлат корхонасида бирга хизмат қилишларини чеклаш

Ўзаро яқин қариндош ёки куда-андада бўлган шахсларнинг (ота-оналар, ака-укалар, опа-сингиллар, ўғил ва қизлар, эр-хотинлар, шунингдек эр-хотинларнинг ота-оналари, ака-укалари, опа-сингиллари ва болалари), башарти улардан бири иккинчисига бевосита бўйсуниб ёки унинг назорати остида хизмат қиладиган бўлса, бир давлат корхонасида бирга хизмат қилишлари тақиқланади.

Бу қоидадан истиснолар Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланиши мумкин.

80-модда. Ишга қабул қилиш вақтида талаб қилинадиган хужжатлар

Ишга қабул қилиш вақтида ишга кираётган шахс қуйидаги хужжатларни:

паспорт ёки унинг ўрнини босадиган бошқа хужжатни, ўн олти ёшгача бўлган шахслар эса, — туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномани;

(80-модда биринчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 28 сентябрдаги ЎРҚ-638-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 28.09.2020 й., 03/20/638/1333-сон)

меҳнат дафтарчасини, биринчи маротаба ишга кираётган шахслар бундан мустасно. Ўриндошлик асосида ишга кираётган шахслар меҳнат дафтарчаси ўрнига асосий иш жойидан олган маълумотномани;

ҳарбий хизматга мажбурлар ёки чақирилувчилар тегишинча ҳарбий билетни ёки ҳарбий ҳисобда турганлик ҳақидаги гувоҳномани;

қонунчиликка мувофиқ маҳсус маълумотга ёки маҳсус тайёргарликка эга шахсларгина бажариши мумкин бўлган ишларга кираётгандан олий ёки ўрта маҳсус,

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

(78-модданинг иккинчи қисми тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августдаги 681-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 9-сон, 181-модда)

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

муқаддам судланган шахсларни ишга қабул қиласли, бундан қонунчиликда назарда тутилган ҳоллар мустасно, ёхуд шахсларни уларнинг яқин қариндошлари судланганини муносабати билан ишга қабул қиласли;

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

(78-модда иккинчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

қонунчиликда назарда тутилган бошқа ҳоллар.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

(78-модда иккинчи қисмининг олтинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Ишга қабул қилиш рад этилган тақдирда, ходимнинг талаби билан иш берувчи ишга қабул қилишни рад этишнинг сабабини асослаб уч кун муддат ичидан ёзма жавоб бериши шарт, бу жавоб ишга қабул қилиш хуқуқига эга бўлган мансабдор шахс томонидан имзоланган бўлиши лозим. Асослантирилган жавоб бериш ҳақидаги талабларни қондиришни рад этиш ходимнинг ишга қабул қилиш ғайриқонуний равишида рад этилганлиги устидан шикоят қилишига тўсик бўлмайди.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

Ишга қабул қилиш рад этилган тақдирда, ходимнинг талаби билан иш берувчи ишга қабул қилишни рад этишнинг сабабини асослаб уч кун муддат ичидан ёзма жавоб бериши шарт, бу жавоб ишга қабул қилиш хуқуқига эга бўлган мансабдор шахс томонидан имзоланган бўлиши лозим. Асослантирилган жавоб бериш ҳақидаги талабларни қондиришни рад этиш ходимнинг ишга қабул қилиш ғайриқонуний равишида рад этилганлиги устидан шикоят қилишига тўсик бўлмайди.

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

Ишга қабул қилиш рад этилган тақдирда, ходимнинг талаби билан иш берувчи ишга қабул қилишни рад этишнинг сабабини асослаб уч кун муддат ичидан ёзма жавоб бериши шарт, бу жавоб ишга қабул қилиш хуқуқига эга бўлган мансабдор шахс томонидан имзоланган бўлиши лозим. Асослантирилган жавоб бериш ҳақидаги талабларни қондиришни рад этиш ходимнинг ишга қабул қилиш ғайриқонуний равишида рад этилганлиги устидан шикоят қилишига тўсик бўлмайди.

МАҲСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШ ЖОЙЛАШТИРИШ

Ўзаро яқин қариндош ёки куда-андада бўлган шахсларнинг (ота-оналар, ака-укалар, опа-сингиллар, ўғил ва қизлар, эр-хотинлар, шунингдек эр-хотинларнинг ота-оналари, ака-укалари, опа-сингиллари ва болалари), башарти улардан бири иккинчисига бевосита бўйсуниб ёки унинг назорати остида хизмат қиладиган бўлса, бир давлат корхонасида бирга хизмат қилишлари тақиқланади.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Ўзаро яқин қариндош ёки куда-андада бўлган шахсларнинг (ота-оналар, ака-укалар, опа-сингиллар, ўғил ва қизлар, эр-хотинлар, шунингдек эр-хотинларнинг ота-оналари, ака-укалари, опа-сингиллари ва болалари), башарти улардан бири иккинчисига бевосита бўйсуниб ёки унинг назорати остида хизмат қиладиган бўлса, бир давлат корхонасида бирга хизмат қилишлари тақиқланади.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Бу қоидадан истиснолар Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланиши мумкин.

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

Ишга қабул қилиш вақтида ишга кираётган шахс қуйидаги хужжатларни:

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ҮЗГАРТИШ

паспорт ёки унинг ўрнини босадиган бошқа хужжатни, ўн олти ёшгача бўлган шахслар эса, — туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномани;

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШI

(80-модда биринчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 28 сентябрдаги ЎРҚ-638-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 28.09.2020 й., 03/20/638/1333-сон)

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

мехнат дафтарчасини, биринчи маротаба ишга кираётган шахслар бундан мустасно. Ўриндошлик асосида ишга кираётган шахслар мехнат дафтарчаси ўрнига асосий иш жойидан олган маълумотномани;

касб-хунар ўқув юртини тамомлаганлиги тўғрисидаги дипломни ёхуд мазкур ишни бажариш хуқуқини берадиган гувоҳномани ёки бошқа тегишли хужжатни тақдим этади.

(80-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбоиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ишга қабул қилиш вақтида ишга кираётган шахсдан қонунчиликда қўрсатилмаган хужжатларни талаб қилиш тақиқланади.

(80-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Агар ишга кираётган шахснинг паспорти ёки шахсини тасдиқловчи бошқа хужжати ҳақиқий бўлмаса, уни ишга қабул қилиш рад этилиши мумкин.

(80-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 9 январдаги ЎРҚ-514-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 10.01.2019 й., 03/19/514/2450-сон)

81-модда. Мехнат дафтарчаси

Мехнат дафтарчаси ходимнинг меҳнат стажини тасдиқловчи асосий хужжатdir.

Иш берувчи корхонада беш кундан ортиқ ишлаган барча ходимларга меҳнат дафтарчасини тутиши шарт, ўриндошлиқ асосида ишловчилар бундан мустасно.

Иш берувчи меҳнат дафтарчасига ишга қабул қилиш, бошқа доимий ишга ўтказиш ва меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги маълумотларни ёзиши шарт. Ходимнинг илтимосига кўра меҳнат дафтарчасига ўриндошлиқ асосида ишлаган ва вақтинча бошқа ишга ўтказилган даврлар ҳақидаги ёзувлар киритилади. Меҳнат шартномасини бекор қилиш асослари (сабаблари) меҳнат дафтарчасига ёзилмайди.

82-модда. Ишга қабул қилишни расмийлаштириш тартиби

Ишга қабул қилиш иш берувчининг буйруғи билан расмийлаштирилади. Буйруқ чиқариш учун ходим билан тузилган меҳнат шартномаси асос бўлади.

Корхона раҳбарини ишга қабул қилиш корхона мулки эгасининг хуқуқи бўлиб, бу хуқуқни у бевосита, шунингдек ўзи вакил қилган органлар орқали ёки корхонани бошқариш хуқуқи берилган корхона кенгashi, бошқаруви ёхуд бошқа органлар орқали амалга оширади.

Корхона раҳбари корхона мулқдори унга берган ваколатлар доирасида ходимлар билан меҳнат шартномалари тузади.

Ишга қабул қилиш ҳақидаги буйруқ тузилган меҳнат шартномасининг мазмунига тўла мувофиқ равишда чиқарилади.

Буйруқ ходимга маълум қилиниб, тилхат олинади.

Ишга қабул қилиш хуқуқига эга бўлган мансабдор шахс томонидан ёки унинг ижозати билан ходимга ҳақиқатда ишлашга рухсат этилган бўлса, ишга қабул қилиш тегишли равишда расмийлаштирилган ёки расмийлаштирилмаганлигидан қатъи назар, иш бошланган кундан эътиборан меҳнат шартномаси тузилган деб ҳисобланади.

83-модда. Мехнат шартномасининг кучга кириши ва ишнинг бошланиш куни

Қонунчиликка мувофиқ тузилган меҳнат шартномаси у имзоланган пайтдан бошлаб кучга киради. Ходим шартномада белгилаб қўйилган кундан бошлаб ўзининг меҳнат вазифаларини бажаришга киришмоғи лозим.

(83-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Агар меҳнат шартномасида ишнинг бошланиш куни ҳақида шартлашилмаган бўлса, ходим меҳнат шартномаси имзоланган иш кунининг (сменанинг) эртасидан кечикмай ишга тушмоғи лозим.

84-модда. Ишга қабул қилишда дастлабки синов

Мехнат шартномаси қўйидаги мақсадда дастлабки синов шарти билан тузилиши мумкин:

ходимнинг топширилаётган ишга лаёқатлилигини текшириб қўриш;

ходим меҳнат шартномасида шартлашилган ишни давом эттиришнинг мақсадга мувофиқлиги ҳақида бир қарорга келиши.

Дастлабки синовни ўташ ҳақида меҳнат шартномасида шартлашилган бўлиши лозим. Бундай шартлашув бўлмаган тақдирда ходим дастлабки синовсиз ишга қабул қилинган деб ҳисобланади.

Ҳомиладор аёллар, уч ёшга тўлмаган боласи бор аёллар, корхона учун белгиланган минимал иш жойлари ҳисобидан ишга юборилган шахслар, ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларининг ҳамда олий ўқув юртларининг тегишли таълим муассасасини тамомлаган кундан эътиборан уч йил ичиди биринчи бор ишга кираётган битирувчилари ишга қабул қилинганда, шунингдек ходимлар билан олти ойгача муддатга меҳнат шартномаси тузилиб, ишга қабул қилинганда дастлабки синов белгиланмайди.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕХНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕХНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(84-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

85-модда. Даствлабки синов муддати

Даствлабки синов муддати уч ойдан ошиб кетиши мумкин эмас.

Вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик даври ва ходим узрли сабабларга қўра ишда бўлмаган бошқа даврлар даствлабки синов муддатига киритилмайди.

86-модда. Даствлабки синов даврида ходимларга меҳнат тўғрисидаги қонунчиликнинг татбиқ этилиши

(86-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Даствлабки синов даврида ходимларга меҳнат тўғрисидаги қонунчилик ва корхонада ўрнатилган меҳнат шартлари тўлиқ татбиқ этилади.

(86-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Даствлабки синов даври меҳнат стажига киритилади.

87-модда. Даствлабки синов натижаси

Даствлабки синов муддати тугагунга қадар ҳар бир тараф иккинчи тарафни уч кун олдин ёзма равища огоҳлантириб, меҳнат шартномасини бекор қилишга ҳақлидир. Бундай ҳолда иш берувчи меҳнат шартномасини синов натижаси қониқарсиз бўлгандагина бекор қилиши мумкин.

Меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида ушбу модданинг **Биринчи қисмида** назарда тутилган огоҳлантириш муддатини қисқартиришга факат шартнома тарафларининг келишуви билан йўл қўйилади.

Ушбу модданинг **Биринчи қисмида** назарда тутилган ёки меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви билан белгилаб олинган огоҳлантириш муддати мобайнида ходим меҳнатга оид муносабатларни бекор қилиш тўғрисида берилган аризани қайтариб олишга ҳақлидир.

Агар даствлабки синов муддати тугагунга қадар тарафлардан бирортаси ҳам меҳнат шартномасини бекор қилишни талаб қилмаган бўлса, шартноманинг амал қилиши давом этади ва бундан кейин уни бекор қилишга умумий асосларда йўл қўйилади.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

88-модда. Меҳнат шартларини белгилаш ва ўзгартеришнинг умумий тартиби

Меҳнат шартлари деганда меҳнат жараёнидаги ижтимоий ва ишлаб чиқариш омилларининг жами тушунилади.

Ижтимоий омиллар жумласига меҳнат ҳақи миқдори, иш вақтининг, таътилнинг муддати ва бошқа шартлар киради.

Техника, санитария, гигиенага оид, ишлаб чиқариш-маиший ва бошқа шартлар ишлаб чиқариш омиллари деб ҳисобланади.

Меҳнат шартлари меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатлар, шунингдек меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви билан белгиланади.

(88-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Меҳнат шартларини ўзгартериш, улар қайси тартибда белгиланган бўлса, шундай тартибда амалга оширилади.

Меҳнат шартномаси тарафларидан бирининг талаби билан меҳнат шартларини ўзгартеришга ушбу Кодекснинг **89** ва **90-моддаларида** назарда тутилган ҳолларда йўл қўйилади.

89-модда. Иш берувчининг ходим розилигисиз меҳнат шартларини ўзгартериш хукуки

Иш берувчи ходимнинг розилигисиз меҳнат шартларини ўзгартеришга факат технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ишлар (маҳсулот, хизматлар) ҳажмининг қисқарганлиги, башарти бундай ўзгаришлар ходимлар сони ёки ишлар хусусиятининг ўзгаришига олиб келиши олдиндан аниқ бўлган ҳоллардагина ҳақлидир.

Иш берувчи айрим тоифадаги ходимлар учун меҳнат шартларини ўзгартериш хусусида корхонадаги ходимларнинг вакиллик органлари билан олдиндан маслаҳатлашиб олади.

Иш берувчи меҳнат шартларидағи бўлажак ўзгаришлар ҳақида ходимни камида икки ой олдин ёзма равища огоҳлантириб тилхат олиши шарт. Кўрсатилган муддатни қисқартиришга факат ходимнинг розилиги билан йўл қўйилади.

Ходим билан меҳнат шартномаси у янги меҳнат шартлари асосида ишлашни давом эттиришни рад этганлиги сабабли бекор қилиниши мумкин, бунда ходимга ўртacha

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Ушбу модданинг **Биринчи қисмида** назарда тутилган ёки меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви билан белгилаб олинган огоҳлантириш муддати мобайнида ходим меҳнатга оид муносабатларни бекор қилиш тўғрисида берилган аризани қайтариб олишга ҳақлидир.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

Агар даствлабки синов муддати тугагунга қадар тарафлардан бирортаси ҳам меҳнат шартномасини бекор қилишни талаб қилмаган бўлса, шартноманинг амал қилиши давом этади ва бундан кейин уни бекор қилишга умумий асосларда йўл қўйилади.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Ушбу модданинг **Биринчи қисмида** назарда тутилган ёки меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви билан белгилаб олинган огоҳлантириш муддати мобайнида ходим меҳнатга оид муносабатларни бекор қилиш тўғрисида берилган аризани қайтариб олишга ҳақлидир.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

Ушбу модданинг **Биринчи қисмида** назарда тутилган ёки меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви билан белгилаб олинган огоҳлантириш муддати мобайнида ходим меҳнатга оид муносабатларни бекор қилиш тўғрисида берилган аризани қайтариб олишга ҳақлидир.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Меҳнат шартлари деганда меҳнат жараёнидаги ижтимоий ва ишлаб чиқариш омилларининг жами тушунилади.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

Ижтимоий омиллар жумласига меҳнат ҳақи миқдори, иш вақтининг, таътилнинг муддати ва бошқа шартлар киради.

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

Техника, санитария, гигиенага оид, ишлаб чиқариш-маиший ва бошқа шартлар ишлаб чиқариш омиллари деб ҳисобланади.

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Меҳнат шартлари меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатлар, шунингдек меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви билан белгиланади.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Ушбу модданинг **Тўртинчи қисми** Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Меҳнат шартларини ўзгартериш, улар қайси тартибда белгиланган бўлса, шундай тартибда амалга оширилади.

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

Меҳнат шартномаси тарафларидан бирининг талаби билан меҳнат шартларини ўзгартеришга ушбу Кодекснинг **89** ва **90-моддаларида** назарда тутилган ҳолларда йўл қўйилади.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

Иш берувчининг ходим розилигисиз меҳнат шартларини ўзгартериш хукуки

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШI

Иш берувчи ходимнинг розилигисиз меҳнат шартларини ўзгартеришга факат технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ишлар (маҳсулот, хизматлар) ҳажмининг қисқарганлиги, башарти бундай ўзгаришлар ходимлар сони ёки ишлар хусусиятининг ўзгаришига олиб келиши олдиндан аниқ бўлган ҳоллардагина ҳақлидир.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

Иш берувчи айрим тоифадаги ходимлар учун меҳнат шартларини ўзгартериш хусусида корхонадаги ходимларнинг вакиллик органлари билан олдиндан маслаҳатлашиб олади.

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Иш берувчи меҳнат шартларидағи бўлажак ўзгаришлар ҳақида ходимни камида икки ой олдин ёзма равища огоҳлантириб тилхат олиши шарт. Кўрсатилган муддатни қисқартиришга факат ходимнинг розилиги билан йўл қўйилади.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ходим билан меҳнат шартномаси у янги меҳнат шартлари асосида ишлашни давом эттиришни рад этганлиги сабабли бекор қилиниши мумкин, бунда ходимга ўртача

ойлик иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда ишдан бўшатиш нафақаси тўланади.

Кўпчилик ходимлар гурухи учун меҳнат шартлари ноқулай тарзда ўзгарган тақдирда, иш берувчи маҳаллий меҳнат органига бундай ўзгартеришларнинг сабаби ҳақида маълумот бериши шарт.

Ходим иш берувчи томонидан меҳнат шартлари ўзгартерилганлиги устидан судга шикоят қилишга ҳақли. Низони кўриш вақтида иш берувчининг зиммасига аввалги меҳнат шартларини сақлаб қолиш имконияти йўқлигини исботлаб бериш мажбурияти юклатилади.

90-модда. Ходимнинг меҳнат шартларини ўзгартериш хукуки

Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда назарда тутилган ҳолларда, ходим иш берувчидан меҳнат шартларини ўзгартеришни талаб қилишга ҳақлидир.

(90-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ходимнинг меҳнат шартларини ўзгартериш ҳақидаги аризаси берилган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай иш берувчи томонидан қўриб чиқилиши лозим.

Ходимнинг меҳнат шартларини ўзгартериш ҳақидаги талаблари рад этилган тақдирда, иш берувчи унга рад этишнинг сабабини ёзма шаклда маълум қилиши керак. Ходимга унинг талабларини рад этиш сабабларини маълум қилмаслик ходимнинг меҳнат шартларини ўзгартериш рад этилганлиги хусусида шикоят қилиши учун тўсиқ бўла олмайди.

(90-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎРҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

91-модда. Иш жойини ўзгартериш

Меҳнат шартномасида шартлашиб олинмаган иш жойини ўзгартериш меҳнат шартларини ўзгартериш деб ҳисобланмайди ва бу ҳақда ходим билан келишиш талаб қилинмайди.

92-модда. Бошқа доимий ишга ўтказиш

Бошқа доимий ишга ўтказишига (ходимнинг меҳнат вазифаларини ўзгартеришга) — унга бошқа мутахассислик, малака, лавозимга оид ишни топширишга факат унинг розилиги билан йўл қўйилиши мумкин.

Агар объектив сабабларга қўра (100-модда иккинчи қисмининг 1, 2 ва 6-бандлари ва 106-модданинг 2-банди) меҳнат шартномасида белгилаб қўйилган меҳнат вазифаси доирасида ишни давом эттириш мумкин бўлмаса, иш берувчи ходимга мутахассислиги ва малакасига мувофиқ келадиган ишни (ходим бажараётган ишига ёки эгаллаб турган лавозимига номувофиқ бўлса, мутахассислиги бўйича бир мунча кам малака талаб этиладиган бошқа ишни), бундай иш бўлмаган тақдирда эса, — корхонада мавжуд бўлган бошқа ишни таклиф этиши шарт. Ходим бошқа ишга ўтишдан бош тортган ёки корхонада мувофиқ келадиган иш бўлмаган тақдирда, меҳнат шартномаси умумий асосларда бекор қилиниши мумкин.

93-модда. Меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви бўйича вақтинча бошқа ишга ўтказиш

Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишув бўйича вақтинча бошқа ишга ўтказишга йўл қўйилади.

Бошқа ишга ўтказиш муддати тугагач, иш берувчи ходимга унинг аввалги ишини бериши шарт.

94-модда. Ходимнинг ташаббуси билан вақтинча бошқа ишга ўтказиш

Ходимнинг вақтинча бошқа ишга ўтказиш ҳақидаги илтимоси, агар бу илтимос узрли сабаблар туфайли келиб чиқсан ва бундай иш корхонада мавжуд бўлса, иш берувчи томонидан қаноатлантирилиши керак.

Вақтинча бошқа ишга ўтказиш учун узрли сабаблар рўйхати, шунингдек бошқа ишга ўтказилганда меҳнатга ҳақ тўлаш тартиби жамоа шартномасида белгилаб қўйилиши мумкин, агар бундай шартнома тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан ходимларнинг вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

Ходимларнинг соғлиғи ҳолатига қўра вақтинча енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказиш, шунингдек ҳомиладор аёлларни ва икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларни вақтинча ана шундай ишга ўтказиш ушбу Кодекснинг тегишинча 218, 226 ва 227-моддаларида назарда тутилган тартибда оширилади.

95-модда. Иш берувчининг ташаббуси билан вақтинча бошқа ишга ўтказиш

Ишлаб чиқариш зарурияти ёки бекор туриб қолиниши муносабати билан ходимни унинг розилигисиз вақтинча бошқа ишга ўтказишга йўл қўйилади. Бундай ҳолда ходим соғлиғига тўғри келмайдиган бошқа ишга ўтказилиши мумкин эмас.

Ходим вақтинча бошқа ишга ўтказилган даврда унга бажараётган ишига қараб, лекин аввалги ўртача иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда иш ҳақи тўланади.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

90-модда. Иш жойини ўзгартериш

Меҳнат шартномасида шартлашиб олинмаган иш жойини ўзгартериш меҳнат шартларини ўзгартериш деб ҳисобланмайди ва бу ҳақда ходим билан келишиш талаб қилинмайди.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

92-модда. Бошқа доимий ишга ўтказиш

Бошқа доимий ишга ўтказишига (ходимнинг меҳнат вазифаларини ўзгартеришга) — унга бошқа мутахассислик, малака, лавозимга оид ишни топширишга факат унинг розилиги билан йўл қўйилиши мумкин.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Агар объектив сабабларга қўра (100-модда иккинчи қисмининг 1, 2 ва 6-бандлари ва 106-модданинг 2-банди) меҳнат шартномасида белгилаб қўйилган меҳнат вазифаси доирасида ишни давом эттириш мумкин бўлмаса, иш берувчи ходимга мутахассислиги ва малакасига мувофиқ келадиган ишни (ходим бажараётган ишига ёки эгаллаб турган лавозимига номувофиқ бўлса, мутахассислиги бўйича бир мунча кам малака талаб этиладиган бошқа ишни), бундай иш бўлмаган тақдирда эса, — корхонада мавжуд бўлган бошқа ишни таклиф этиши шарт. Ходим бошқа ишга ўтишдан бош тортган ёки корхонада мувофиқ келадиган иш бўлмаган тақдирда, меҳнат шартномаси умумий асосларда бекор қилиниши мумкин.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

93-модда. Меҳнат шартномаси тарафларининг келишуви бўйича вақтинча бошқа ишга ўтказиш

Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишув бўйича вақтинча бошқа ишга ўтказишга йўл қўйилади.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

Бошқа ишга ўтказиш муддати тугагач, иш берувчи ходимга унинг аввалги ишини бериши шарт.

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Бошқа ишга ўтказиш муддатининг чегараси, меҳнатга тўланадиган ҳақнинг аниқ микдорлари, шунингдек ишлаб чиқариш зарурияти деб ҳисобланадиган ҳолатлар жамоа шартномасида кўрсатилади, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан ходимларнинг вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

96-модда. Мехнат шартномасини ўзгартириши расмийлаштириш

Доимий бошқа ишга ўтказиш иш берувчининг буйруғи билан расмийлаштирилади. Бошқа доимий ишга ўтказиш ҳақида буйруқ чиқариш учун ходим билан тузилган меҳнат шартномасига киритилган ўзгаришлар асос бўлади.

Доимий бошқа ишга ўтказиш ҳақидаги буйруқ меҳнат шартномасига киритилган ўзгаришларнинг мазмунига тўла мувофиқ ҳолда чиқарилади ва ходимга маълум қилиниб, тилхат олинади.

Вақтинча бошқа ишга ўтказиш унинг муддати кўрсатилган ҳолда буйруқ билан расмийлаштирилади.

Мехнат шартномаси тарафларининг келишувига биноан ҳамда ходимнинг ташабbusи билан вақтинча бошқа ишга ўтказиш ҳақида буйруқ чиқариш учун унинг аризаси, ҳомиладор аёлларни ва икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларни вақтинча бошқа ишга ўтказиш ҳақида буйруқ чиқариш учун эса, — уларнинг аризаси ва тиббий хулоса асос бўлади.

Ходимни иш берувчининг ташабbusи билан вақтинча бошқа ишга ўтказиш ҳақида буйруқ чиқариш учун ишлаб чиқариш зарурияти ёки ишда бекор туриб қолиш фактининг мавжудлиги асос бўлади.

Вақтинча бошқа ишга ўтказишлар меҳнат шартномасида акс эттирилмайди.

Мехнат шартларини ўзгартириш, шунингдек иш жойини ўзгартириш иш берувчининг буйруғи билан расмийлаштирилади. Мехнат шартномасида назарда тутилган меҳнат шартларини ўзгартириш ҳақида буйруқ чиқариш учун ходим билан тузилган меҳнат шартномасига киритилган ўзгаришлар асос бўлади.

Мехнат шартномасида муайян иш жойи аниқ кўрсатиб қўйилган ҳолларда иш жойини ўзгартириш ҳақида буйруқ чиқариш учун ходим билан тузилган меҳнат шартномасига киритилган ўзгаришлар асос бўлади.

4-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИННИГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

97-модда. Мехнат шартномасини бекор қилиш асослари

Мехнат шартномаси қўйидаги сабабларга кўра бекор қилиниши мумкин:

1) тарафларнинг келишувига кўра. Ушбу асосга биноан меҳнат шартномасининг барча турлари исталган вақтда бекор қилиниши мумкин;

2) тарафлардан бирининг ташабbusи билан;

3) муддатнинг тугаши билан;

4) тарафлар ихтиёрига боғлиқ бўлмаган ҳолатларга кўра;

Олдинги таҳрирга қаранг.

5) меҳнат шартномасида назарда тутилган асосларга кўра. Мехнатга оид муносабатларни бекор қилиш тўғрисидаги шарт меҳнат шартномасида бу шартнома иш берувчи томонидан корхона раҳбари, унинг ўринbosарлари, бош бухгалтер билан, корхонада бош бухгалтер лавозими бўлмаган тақдирда эса, бош бухгалтер вазифасини амалга оширувчи ходим билан тузилганда, шунингдек қонунда йўл қўйиладиган бошқа ҳолларда ҳам назарда тутилиши мумкин.

(97-модданинг 5-банди Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда)

Олдинги таҳрирга қаранг.

6) янги муддатга сайланмаганлиги (танлов бўйича ўтмаганлиги) ёхуд сайланишда (танловда) қатнашишни рад этганлиги муносабати билан.

(97-модда Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 1 майдаги 621-I-сон Қонунига мувофиқ 6-банд билан тўлдирилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 5-6-сон, 102-модда)

98-модда. Корхона мулқдори алмашган, корхона қайта ташкил этилган, идоравий бўйсунуви ўзгарган ҳолларда меҳнат шартномаси амал қилишининг давом этиши

Корхона мулқдори алмашганда, худди шунингдек корхона қайта ташкил этилганда (қўшиб юборилган, бирлаштирилган, бўлиб юборилган, қайта тузилган, ажратилганда) меҳнат муносабатлари ходимнинг розилиги билан давом этаверади.

Янги мулқдор корхонанинг раҳбари унинг ўринbosарлари, бош бухгалтер билан, корхонада бош бухгалтер лавозими бўлмаган тақдирда эса, бош бухгалтер вазифасини амалга оширувчи ходим тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишга ҳақлидир (100-модда иккинчи қисмининг **6-банди**). Корхонанинг бошқа ходимлари билан эса, меҳнат шартномаси **қонунчиликка** мувофиқ ҳолда бекор қилиниши мумкин.

(98-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда

@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕХНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕХНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Корхонанинг бир орган бўйсунувидан бошқа орган бўйсунувига ўтказилиши меҳнат шартномасининг амал қилишини тўхтатмайди.

99-модда. Мехнат шартномасини ходимнинг ташаббуси билан бекор қилиш

Ходим номуайян муддатга тузилган меҳнат шартномасини ҳам, муддати тугагунга қадар муддатли меҳнат шартномасини ҳам, икки ҳафта олдин иш берувчини ёзма равишда огоҳлантириб, бекор қилишга ҳақлидир. Огоҳлантириш муддати тугагандан сўнг ходим ишни тўхтатишига ҳақли, иш берувчи эса, ходимга меҳнат дафтарчасини бериши ва у билан ҳисоб-китоб қилиши шарт.

Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан меҳнат шартномаси огоҳлантириш муддати тугамасдан олдин ҳам бекор қилиниши мумкин.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган ёки тарафлар келишуви бўйича белгиланган огоҳлантириш муддати давомида ходим берган аризани қайтариб олишга ҳақлидир.

Агар огоҳлантириш муддати тугагандан кейин ходим билан меҳнат шартномаси бекор қилинмаган ва меҳнат муносабатлари давом этаётган бўлса, ходимнинг ташаббуси билан меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақидаги ариза ўз кучини йўқотади, бундай ҳолда меҳнат шартномасини шу аризага мувофиқ бекор қилишга эса йўл қўйилмайди.

Меҳнат шартномасини ходимнинг ташаббуси билан бекор қилиш ҳақидаги ариза у ўз ишини давом эттиришининг имкони йўқлиги (ўқув юртига қабул қилинганилиги, пенсияга чиқсанлиги, сайлаб қўйиладиган лавозимга сайланганилиги ва бошқа ҳоллар) билан боғлик бўлса, иш берувчи меҳнат шартномасини ходим илтимос қилган муддатда бекор қилиши керак.

Муддатли меҳнат шартномаси ходимнинг ташаббуси билан муддатидан олдин бекор қилинганда ушбу Кодекснинг **104-моддасида** назарда тутилган тартибда ходимнинг неустойка тўлаши белгилаб қўйилиши мумкин.

100-модда. Мехнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш

Номуайян муддатга тузилган меҳнат шартномасини ҳам, муддати тугагунга қадар муддатли меҳнат шартномасини ҳам иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш асосли бўлиши шарт.

Қўйидаги сабаблардан бирининг мавжудлиги меҳнат шартномасини бекор қилинганинг асосли эканлигини билдиради:

1) технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқарганлиги ёхуд корхонанинг тугатилганлиги;

2) ходимнинг малакаси етарли бўлмаганлиги ёки соғлиғи ҳолатига қўра бажараётган ишига нолойик бўлиб қолиши;

3) ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини мунтазам равишка бузганлиги. Аввал меҳнат вазифаларини бузганлиги учун ходим интизомий ёки моддий жавобгарликка тортилган ёхуд унга нисбатан меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда назарда тутилган таъсир чоралари қўлланилган қундан эътиборан бир йил мобайнида ходим томонидан такроран интизомга хилоф ножўя ҳаракат содир қилиниши меҳнат вазифаларини мунтазам равишка бузиш ҳисобланади;

(100-модда иккинчи қисмининг 3-банди Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Конуни таҳририда — Конунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

4) ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини бир марта қўпол равишка бузганлиги.

Ходим билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишга олиб келиши мумкин бўлган меҳнат вазифаларини бир марта қўпол равишка бузишларнинг рўйхати:

ички меҳнат тартиби қоидалари;

корхона мулқдори билан корхона раҳбари ўртасида тузилган меҳнат шартномаси;

айрим тоифадаги ходимларга нисбатан қўлланиладиган интизом ҳақидаги низом ва уставлар билан белгиланади.

Ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини бузиши қўпол тусга эга эмаслиги ҳар бир муайян ҳолда содир қилинган ножўя ҳаракатнинг оғир-енгиллигига ҳамда бундай бузиш туфайли келиб чиқсан ёки келиб чиқиши мумкин бўлган оқибатларга қараб ҳал этилади;

5) ўриндошлик асосида ишламайдиган бошқа ходимнинг ишга қабул қилиниши муносабати билан, шунингдек меҳнат шартларига қўра ўриндошлик иши чекланиши сабабли ўриндошлар билан меҳнат шартномасининг бекор қилинганилиги;

6) корхона раҳбари, унинг ўринбосарлари, бош бухгалтер билан, корхонада бош бухгалтер лавозими бўлмаган тақдирда эса, бош бухгалтер вазифасини амалга оширувчи ходим билан тузилган меҳнат шартномаси мулқорнинг алмашиши сабабли бекор қилинганилиги. Мазкур асос бўйича меҳнат шартномасини корхона мулк қилиб олинган қундан бошлаб уч ой мобайнида бекор қилишга йўл қўйилади. Ходимнинг

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрд

@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

вақтинча мөхнатга қобилиятсизлик даври, мөхнат тўғрисидаги қонунчилик ҳамда бошқа норматив ҳужжатларда назарда тутилган таътилларда бўлган вақти, узрли сабабларга кўра ишда бўлмаган бошқа даврлари бу муддатга киритилмайди;

(100-модда иккинчи қисмининг 6-банди Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

7) ходимнинг пенсия ёшига тўлганлиги, қонунчиликка мувофиқ ёшга доир давлат пенсиясини олиш ҳуқуқи мавжуд бўлганда.

(100-модда иккинчи қисмининг 7-банди Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ходим вақтинча мөхнатга қобилиятсизлик даврида ва мөхнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда назарда тутилган таътилларда бўлган даврида мөхнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишга йўл қўйилмайди, корхона бутунлай тугатилган ҳоллар бундан мустасно.

(100-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

101-модда. Мөхнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишни касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб олиш

Башарти жамоа келишуви ёки жамоа шартномасида мөхнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш учун касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимлар бошқа вакиллик органининг олдиндан розилигини олиш назарда тутилган бўлса, шартномани бундай розиликни олмай туриб бекор қилишга йўл қўйилмайди. Мөхнат шартномаси:

корхона тугатилиши муносабати билан;

корхона раҳбари билан тузилган шартномани ушбу Кодекс 100-моддасининг иккинчи қисмida назарда тутилган асослардан бирига кўра;

ушбу Кодекс 100-моддаси иккинчи қисмининг 6-бандига кўра иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилинган тақдирда касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимлар бошқа вакиллик органининг розилигини олиш талаб этилмайди.

(101-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда)

Касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ходим билан мөхнат шартномасини бекор қилишга розилик бериш масаласи бўйича қабул қилган қарори ҳақида иш берувчига ёзма равишда хабар бериши керак, бундай хабар мөхнат шартномасини бекор қилиш ҳуқуқига эга бўлган мансабдор шахснинг ёзма тақдимомаси олинган кундан бошлаб ўн кунлик муддат ичидаги маълум қилинади.

Иш берувчи касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимлар бошқа вакиллик органининг ходим билан мөхнат шартномасини бекор қилишга розилик бериш тўғрисидаги қарори қабул қилинган кундан бошлаб бир ойдан кечиктирмай, мөхнат шартномасини бекор қилишга ҳақлидир.

Мөхнат интизомини бузганлик учун (100-модда иккинчи қисмининг 3 ва 4-бандлари) мөхнат шартномасини иш берувчи томонидан бекор қилишга интизомий жазоларни қўлланиш учун белгиланган муддатлар (182-модда) ўтиб кетгандан кейин йўл қўйилмайди.

102-модда. Мөхнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш тўғрисида огоҳлантириш

Иш берувчи мөхнат шартномасини бекор қилиш нияти ҳақида ходимни қўйидаги муддатларда ёзма равишда (имзо чектириб) огоҳлантириши шарт:

1) мөхнат шартномаси технологиядаги, ишлаб чиқариш ва мөхнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқарганлиги ёхуд корхонанинг тугатилганлиги муносабати билан (100-модда иккинчи қисмининг 1-банди), шунингдек ходимнинг пенсия ёшига тўлганлиги муносабати билан, қонунчиликка мувофиқ ёшга доир давлат пенсиясини олиш ҳуқуқи мавжуд бўлган тақдирда (100-модда иккинчи қисмининг 7-банди) бекор қилинганда камидаги иккита ой олдин;

(102-модда биринчи қисмининг 1-банди Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

2) мөхнат шартномаси ходимнинг малакаси етарли бўлмаганлиги ёки соғлиғи ҳолатига кўра бажараётган ишига нолойиқ бўлиб қолиши муносабати билан бекор қилинганда (100-модда иккинчи қисмининг 2-банди) камидаги иккита ҳафта олдин.

Ходим билан иш берувчи ўртасидаги қелишувга биноан ушбу модда биринчи қисмининг 1 ва 2-бандларида назарда тутилган огоҳлантириш унинг муддатига мувофиқ келадиган пуллик компенсация билан алмаштирилиши мумкин.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Агар тиббий хulosага кўра мазкур ишни бажариш ходимнинг соғлиғига тўғри келмаса, меҳнат шартномаси ходимнинг соғлиғи ҳолатига кўра бажараётган ишига нолойик бўлиб қолиши муносабати билан бекор қилингандан, ушбу модда биринчи қисмининг **2-бандида** назарда тутилган огоҳлантириш қилинмайди. Бундай ҳолда ходимга икки ҳафталик иш ҳақи микдорида компенсация тўланади.

Олдинги таҳрирга қаранг.

Ходим билан тузилган меҳнат шартномаси корхона мулқдори алмашиши сабабли бекор қилингандан (100-модда иккинчи қисмининг **6-банди**) янги мулқдор уни меҳнатга оид муносабатларнинг келгусида бекор қилиниши тўғрисида камидан икки ой олдин ёзма равишида (имзо чектириб) огоҳлантириши ёки унга шунга мутаносиб компенсация тўлаши шарт.

(102-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 12 майдаги 220-II-сон **Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 5-сон, 89-модда**)

Меҳнат шартномаси ходим айбли хатти-ҳаракатлар содир этганлиги муносабати билан бекор қилингандан ҳолларда (100-модда иккинчи қисмининг **3** ва **4-бандлари**), иш берувчи ходимни меҳнатга оид муносабатларнинг бекор қилиниши тўғрисида камидан уч кун олдин хабардор қиласи ёки унга шунга мутаносиб компенсация тўлади.

Огоҳлантириш муддати давомида, меҳнатга оид муносабатлар ходимнинг айбли хатти-ҳаракатлар содир этганлиги муносабати билан бекор қилиш тўғрисидаги огоҳлантиришни истисно этганда, ходимга бошқа иш қидириш учун ҳафтада камидан бир кун шу вақт учун иш ҳақи сақланган ҳолда ишга чиқмаслик ҳуқуқи берилади. Ходимни огоҳлантириш муддатига вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик даври, шунингдек унинг давлат ёки жамоат вазифаларини бажарган вақти қўшилмайди, меҳнатга оид муносабатларнинг корхона тугатилганлиги натижасида бекор қилиниши бундан мустасно.

Иш берувчи ходимларни оммавий равишида ишдан озод этиш эҳтимоли тўғрисида ўз вақтида, лекин камидан икки ой олдин тегишли касаба уюшмаси органи ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органига ахборот тақдим этади ва ишдан озод этиш оқибатларини енгиллаштиришга қаратилган маслаҳатли ишларни амалга оширади. Иш берувчи, шунингдек камидан икки ой олдин ҳар бир ходимнинг касби, мутахассислиги, малакаси ва меҳнат ҳақи микдорини қўрсатган ҳолда, бўлажак ишдан озод қилиш тўғрисидаги маълумотларни маҳаллий меҳнат органига ҳам маълум қилиши шарт.

103-модда. Технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки ишлар хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилингандан ишда қолдириш учун бериладиган имтиёзли ҳуқук

Технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилингандан ишда қолдириш учун имтиёзли ҳуқук малакаси ва меҳнат унумдорлиги юқорироқ бўлган ходимларга берилади.

Малакаси ва меҳнат унумдорлиги бир хил бўлган тақдирда қуидагиларга афзаллик берилади:

- 1) қарамоғида икки ёки ундан ортиқ киши бўлган ходимларга;
- 2) оиласида ундан бўлак мустақил иш ҳақи оловчи бўлмаган шахсларга;
- 3) мазкур корхонада кўп йиллик иш стажига эга бўлган ходимларга;

Олдинги таҳрирга қаранг.

4) ишлаб чиқаришдан ажralмаган ҳолда олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар ўқув юртларида тегишли мутахассислик бўйича малакасини ошираётган ходимларга ва ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар ўқув юртларини тамомлаган шахсларга ўқишни тугатгандан сўнг мутахассислиги бўйича ишлаётган тақдирда икки йил мобайнida;

(103-модда иккинчи қисмининг 4-банди Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли **Қонуни таҳририда — ЎРҚ-ХТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда**)

5) мазкур корхонада майиб бўлиб қолган ёки касб касаллигини орттирган шахсларга;

6) уруш ногиронлари, уруш қатнашчилари ва уларга тенглаштирилган шахсларга;

7) атом обьектларидаги фалокатлар оқибатида келиб чиқсан оширилган радиация нурланиши билан боғлиқ нурланиш касаллиги ва бошқа касалликларга йўлиқкан ёки шундай касалликларни бошидан кечирган шахсларга; ногиронлиги атом обьектларидаги фалокатлар муносабати билан бошланганлиги аниқланган ногиронлиги бўлган шахсларга; ана шундай фалокатлар ва ҳалокатлар оқибатларини бартараф этиш ишлари қатнашчиларига, шунингдек мазкур зоналардан эвакуация қилинган ёки кўчирилган шахсларга ҳамда уларга тенглаштирилган бошқа шахсларга.

(103-модда иккинчи қисмининг 7-банди Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли **Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон**)

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

+ ўз вақтида, лекин камидан икки ой олдин тегишли касаба уюшмаси органи ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органига ахборот тақдим этади ва ишдан озод этиш оқибатларини енгиллаштиришга қаратилган маслаҳатли ишларни амалга оширади. Иш берувчи, шунингдек камидан икки ой олдин ҳар бир ходимнинг касби, мутахассислиги, малакаси ва меҳнат ҳақи микдорини қўрсатган ҳолда, бўлажак ишдан озод қилиш тўғрисидаги маълумотларни маҳаллий меҳнат органига ҳам маълум қилиши шарт.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

+ 103-модда. Технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки ишлар хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилингандан ишда қолдириш учун бериладиган имтиёзли ҳуқук

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

+ Технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилингандан ишда қолдириш учун имтиёзли ҳуқук малакаси ва меҳнат унумдорлиги юқорироқ бўлган ходимларга берилади.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

+ 1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР +
+ 2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ +
+ 3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ +

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

+ 4) ишлаб чиқаришдан ажralмаган ҳолда олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар ўқув юртларида тегишли мутахассислик бўйича малакасини ошираётган ходимларга ва ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар ўқув юртларини тамомлаган шахсларга ўқишни тугатгандан сўнг мутахассислиги бўйича ишлаётган тақдирда икки йил мобайнida;

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

+ 1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР +
+ 2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ +
+ 3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ +

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

+ 4) ишлаб чиқаришдан ажralмаган ҳолда олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар ўқув юртларида тегишли мутахассислик бўйича малакасини ошираётган ходимларга ва ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар ўқув юртларини тамомлаган шахсларга ўқишни тугатгандан сўнг мутахассислиги бўйича ишлаётган тақдирда икки йил мобайнida;

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

+ 5) мазкур корхонада майиб бўлиб қолган ёки касб касаллигини орттирган шахсларга;

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

+ 6) уруш ногиронлари, уруш қатнашчилари ва уларга тенглаштирилган шахсларга;
+ 7) атом обьектларидаги фалокатлар оқибатида келиб чиқсан оширилган радиация нурланиши билан боғлиқ нурланиш касаллиги ва бошқа касалликларга йўлиқкан ёки шундай касалликларни бошидан кечирган шахсларга; ногиронлиги атом обьектларидаги фалокатлар муносабати билан бошланганлиги аниқланган ногиронлиги бўлган шахсларга; ана шундай фалокатлар ва ҳалокатлар оқибатларини бартараф этиш ишлари қатнашчиларига, шунингдек мазкур зоналардан эвакуация қилинган ёки кўчирилган шахсларга ҳамда уларга тенглаштирилган бошқа шахсларга.

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

+ 103-модда иккинчи қисмининг 7-банди Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли **Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон**)

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Жамоа шартномасида ходимларни ишда қолдиришда афзаллик бериладиган бошқа ҳолатлар назарда тутилиши мумкин. Бу ҳолатлар, агар ходимлар ушбу модданинг **биринчи** ва **иккинчи қисмлари** мувофиқ ишда қолдиришда афзаллик ҳуқуқига эга бўлмаган тақдирдагина, инобатга олинади.

104-модда. Муддатли меҳнат шартномаси муддатидан олдин бекор қилинганда неустойка тўлаш

Муддатли меҳнат шартномасида уни муддатидан олдин бекор қилганлик учун тарафларнинг неустойка тўлаши ҳақидаги ўзаро мажбуриятлари назарда тутилиши мумкин, бунга кўра, агар меҳнатга оид муносабатлар ходимнинг айбли хатти-ҳаракатлари билан боғлиқ бўлмаган асослар бўйича (100-модда иккинчи қисмининг **1, 2, 5, 6** ва **7-бандлари**) иш берувчининг ташабbusi билан бекор қилинган бўлса, иш берувчи ходимга неустойка тўлайди, агар меҳнатга оид муносабатлар ходимнинг ташабbusi билан (**99-модда**), шунингдек ходимнинг айбли хатти-ҳаракатлари билан (100-модда иккинчи қисмининг **3** ва **4-бандлари**) боғлиқ асослар бўйича бекор қилинган бўлса, ходим иш берувчига неустойка тўлайди. Агар меҳнат шартномасида неустойканинг миқдори белгилаб қўйилмаган бўлса, тарафлар уни тўлашдан озод этиладилар.

(104-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2010 йил 22 декабрдаги ЎРҚ-272-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚХТ, 2010 й., 51-сон, 483-модда)

Неустойканинг миқдори иш берувчи томонидан ходимнинг манфаатларини кўзлаб қилинган харажатларга, ходим ишлаган давр ва бошқа ҳолатларга боғлиқ тарзда тафовут қилиши мумкин.

Ходим тўлайдиган неустойка миқдори иш берувчи тўлайдиган неустойка миқдоридан ошиб кетиши мумкин эмас.

Агар меҳнат шартномаси ушбу Кодекснинг 99-моддаси **бешинчи қисмida** назарда тутилган ҳолларда ходим ташабbusi билан бекор қилинган бўлса, у неустойка тўлашдан озод этилади.

Тарафлардан бири неустойка тўлашдан бош тортса, уни ундириш суд тартибида амалга оширилади.

105-модда. Муддатли меҳнат шартномасини муддати тугаши муносабати билан бекор қилиш

Муддатли меҳнат шартномаси муддати тугаши билан бекор қилинади.

Агар муддат тугагандан кейин ҳам меҳнатга оид муносабатлар давом этаверса ва тарафлардан бирортаси бир ҳафта давомида унинг бекор қилинишини талаб қилмаган бўлса, шартнома номуайян муддатга узайтирилган деб ҳисобланади.

Иш жойи (лавозими) сақланиши лозим бўлган ходимнинг ишда бўлмаган вақтига мўлжаллаб тузилган меҳнат шартномаси шу ходим ишга қайтган кундан эътиборан бекор қилинади.

106-модда. Меҳнат шартномасининг тарафлар ихтиёрига боғлиқ бўлмаган ҳолатлар бўйича бекор қилиниши

Меҳнат шартномаси қўйидаги ҳолларда бекор қилинади:

1) ходим ҳарбий ёки муқобил хизматга чақирилган тақдирда;

2) шу ишни илгари бажариб келган ходим ишга тикланган тақдирда, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутати ва Сенатида доимий асосда ишлаган Сенат аъзоси ваколатлари муддати тугаганлиги ёки Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ҳамда Сенати тарқатиб юборилганлиги муносабати билан аввалги лавозимига (ишига) қайтган тақдирда;

(106-модданинг 2-банди Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 10 майдаги ЎРҚ-536-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 11.05.2019 й., 03/19/536/3114-сон)

3) ходимни жазога маҳкум этган суднинг ҳукми қонуний кучга кирган тақдирда, башарти бунинг натижасида ходим аввалги ишини давом эттириш имкониятидан маҳрум этилган бўлса, шунингдек ходим суднинг қарорига биноан ихтисослаштирилган даволаш-профилактика муассасасига йўлланган тақдирда;

4) ишга қабул қилиш юзасидан белгиланган қоидалар бузилганлиги муносабати билан, агар йўл қўйилган қоидабузарликни бартараф этишнинг имкони бўлмаса ва у ишни давом эттиришга тўсқинлик қилса;

5) ходимнинг вафоти муносабати билан;

6) қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда.

107-модда. Меҳнат шартномасини бекор қилишни расмийлаштириш

Меҳнат шартномасини бекор қилиш ишга қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган шахслар томонидан амалга оширилади ва буйруқ билан расмийлаштирилади.

Охирги иш куни меҳнат шартномаси бекор қилинган кун деб ҳисобланади.

Иш берувчининг буйруғида меҳнат шартномасини бекор қилиш асослари ушбу Кодекснинг **87, 89, 97, 100, 105, 106-моддалари** таърифига ёки меҳнат шартномасини бекор қилишнинг кўшимча асосларини назарда тутувчи бошқа норматив ҳужжатлар

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
[@hudud24official](https://www.hudud24.uz)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

таърифига тўла мувофиқ ҳолда ёзилиб, Кодекснинг ёхуд бошқа норматив ҳужжатларнинг тегишли моддаси (банди) далил қилиб қўрсатилади.

Мехнат шартномаси ходимнинг ташаббуси билан унинг касаллиги, ногиронлиги, ёшга доир пенсияга чиқиши, олий ёки ўрта маҳсус, касб-хунар ўкув юрти ёхуд таянч докторантурага ёки докторантурага қабул қилиниши ва қонунчиликка қўра муайян имтиёзлар ва афзаликлар бериладиган бошқа сабаблар туфайли бекор қилинганда меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақидаги буйруқда шу сабаблар қўрсатилади.

(107-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

108-модда. Мехнат дафтарчасини ва меҳнат шартномасининг бекор қилиниши ҳақидаги буйруқнинг нусхасини бериш

Мехнат шартномаси бекор қилинган куни иш берувчи ходимга унинг меҳнат дафтарчасини ва меҳнат шартномасининг бекор қилиниши ҳақидаги буйруқнинг нусхасини бериши шарт.

109-модда. Ишдан бўшатиш нафақаси

Мехнат шартномаси бекор қилинган қуидаги ҳолларда ишдан бўшатиш нафақаси тўланади:

иш берувчининг ташаббуси билан, ходим ўзининг меҳнат вазифаларини бажармаганлиги сабабли шартноманинг бекор қилиниши бундан мустасно;

тарафлар ихтиёрига боғлиқ бўлмаган, ушбу Кодекснинг 106-моддаси 1 ва 2-бандларида назарда тутилган ҳолатларга биноан. Мехнат шартномаси ушбу Кодекснинг 106-моддаси 4-бандига биноан бекор қилинганда ишдан бўшатиш нафақаси тўланади, ишга қабул қилиш юзасидан белгиланган қоидалар ходимнинг айби билан бузилган ҳоллар (суднинг муайян лавозимни эгаллаш ёки муайян фаолият тури билан шуғуланиш хукуқидан маҳрум этиш ҳақидаги хўкмини яшириш, сохта ҳужжатлар тақдим этиш ва ҳоказо) бундан мустасно;

ходим янги меҳнат шартлари асосида ишни давом эттиришни рад этганлиги сабабли (89-модданинг тўртинчи қисми).

Ишдан бўшатиш нафақасининг микдори ўртacha ойлик иш ҳақидан кам бўлиши мумкин эмас.

110-модда. Мехнат шартномаси бекор қилинганда ходимга тегишли иш ҳақини иш берувчи томонидан тўлаш муддатлари

Мехнат шартномаси иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилинганда ходимга тегишли иш ҳақи, унинг микдори хусусида низо бўлмаса:

1) меҳнат шартномаси бекор қилинган кунга қадар ишлаётган ходимга, — меҳнат шартномаси бекор қилинган куни;

2) меҳнат шартномаси бекор қилинган куни ишламаётган ходимга, — у ҳисоб-китоб қилишни талаб этган куни тўланиши керак.

Мехнат шартномаси ходимнинг ташаббуси билан бекор қилинганда унга тегишли иш ҳақи, унинг микдори хусусида низо бўлмаса:

1) қонун бўйича ёки шартномага мувофиқ меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақида иш берувчини огоҳлантириши шарт бўлган ходимга, — огоҳлантиришига қўра у ишни ташлаб кетишга ҳақли бўлган кундан кечиктирмасдан;

2) меҳнат шартномасини бекор қилиши ҳақида иш берувчини огоҳлантириши шарт бўлмаган ходимга, — ишдан кетган кунининг эртасидан кечиктирмасдан тўланиши лозим.

Мехнат шартномаси бекор қилинганда ходимга тегишли ҳақнинг микдори юзасидан низо чиқсан тақдирда, ходимга шак-шубҳасиз тегадиган суммани иш берувчи ушбу модданинг биринчи ва иккинчи қисмларида қўрсатилган муддатларда тўлаши шарт.

111-модда. Ишга тиклаш

Мехнат шартномаси ғайриқонуний равишида бекор қилинган ёки ходим ғайриқонуний равишида бошқа ишга ўтказилган ҳолларда, у иш берувчининг ўзи, суд ёки бошқа ваколатли орган томонидан аввалги ишига тикланиши лозим.

Низони кўриш вақтида иш берувчига меҳнат шартномасини бекор қилиш ёки ходимни бошқа ишга ўтказишнинг асослилигини исботлаб бериш масъулияти юклатилади.

Агар жамоа келишуви ёки жамоа шартномасида меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишни касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан олдиндан келишиб олиш назарда тутилган бўлса, суд касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимлар бошқа вакиллик органининг олдиндан розилиги олинган-олинмаганлигини аниқлайди.

112-модда. Мехнат шартномасини ғайриқонуний равишида бекор қилганлик ёки ходимни ғайриқонуний равишида бошқа ишга ўтказганлик учун иш берувчининг жавобгарлиги

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда

@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-с. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-с. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАКТИ

1-с. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-с. ТАЪТИЛЛАР

Ишга тикланганда иш берувчига ходимга етказилган заарни қоплаш мажбурияти юклатилади.

Заарни қоплаш:

мажбурий прогул вақти учун ҳақ тўлаш шартлигидан ([275-модда](#));

мехнат шартномаси бекор қилинганлиги ёки ходим бошқа ишга ўтказилганлиги устидан шикоят қилиш билан боғлиқ қўшимча харажатлар (мутахассислардан маслаҳат олиш, иш юритиш учун кетган харажатлар ва бошқалар) учун компенсация тўлашдан;

маънавий зарар учун компенсация тўлашдан иборатdir. Маънавий зарар учун тўланадиган компенсациянинг микдори иш берувчининг хатти-ҳаракатига берилган баҳони ҳисобга олиб, суд томонидан бөлгиланади, лекин бу микдор ходимнинг ойлик иш ҳақидан кам бўлиши мумкин эмас.

Ходимнинг илтимосига қўра суд ишга тиклаш ўрнига унинг фойдасига (ушбу модданинг [иккинчи қисмида](#) назарда тутилгандан ташқари) камида уч ойлик иш ҳақи микдорида қўшимча ҳақ ундириб бериши мумкин.

Мехнат шартномасини ғайриқонуний равишда бекор қилишда ёки ходимни ғайриқонуний равишда бошқа ишга ўтказиша айбор бўлган мансабдор шахслар ходимга иш ҳақи тўланиши муносабати билан иш берувчига етказилган зарар учун ушбу Кодекснинг [274-моддасида](#) назарда тутилган тартибда моддий жавобгар бўладилар.

113-модда. Ишдан четлаштириш

Ходимни ишдан четлаштиришга, қонунда назарда тутилган ҳоллардан ташқари, йўл қўйилмайди.

Алкоголли ичимликтан, гиёхвандлик ёки токсик модда таъсиридан мастилик ҳолатида ишга келган ходим шу куни (сменада) ишга қўйилмайди.

Ходим мажбурий тиббий қўриқдан ўтишдан бўйин товлаган ёки ўтказилган текширишлар натижалари бўйича тиббий комиссиялар томонидан берилган тавсияларни бажармаган, шунингдек карантинли ва одам учун хавфли бўлган бошқа юқумли касаллеклар тарқалиши таҳди迪 мавжуд бўлган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачининг қарори асосида қонунчиликда бөлгиланган тартибда жорий этиладиган профилактик эмлашдан ўтишни рад этган тақдирда (соғлигининг ҳолатига қўра қарши қўрсатма мавжуд бўлмагандан) иш берувчи уни ишга қўйимасликка ҳақли.

([113-модданинг учинчи қисми](#) Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 2 августрдаги ЎРҚ-705-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 03.08.2021 й., 03/21/705/0742-сон)

Ходим ишдан четлаштирилган даврда унга иш ҳақи ҳисобланмайди.

([113-модда](#) Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонунига асосан тўртинчи қисм билан тўлдирилган — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

Ходим иш берувчининг айби билан ғайриқонуний равишда ишдан четлаштирилганда ходимга етказилган заарни ушбу Кодексда назарда тутилган тартибда тўлаш мажбурияти иш берувчига юклатилади.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

114-модда. Иш вақти тушунчаси

Ходим иш тартиби ёки графигига ёхуд меҳнат шартномаси шартларига мувофиқ ўз меҳнат вазифаларини бажариши лозим бўлган вақт иш вақти ҳисобланади.

115-модда. Иш вақтининг нормал муддати

Ходим учун иш вақтининг нормал муддати ҳафтасига қирқ соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас.

Олти кунлик иш ҳафтасида ҳар кунги ишнинг муддати етти соатдан, беш кунлик иш ҳафтасида эса саккиз соатдан ортиб кетмаслиги лозим.

Корхонада иш вақтини жамлаб ҳисобга олиш жорий қилинган тақдирда ушбу Кодекснинг [123-моддасида](#) назарда тутилган қоидалар қўлланилади.

116-модда. Иш вақтининг қисқартирилган муддати

Айрим тоифадаги ходимлар учун уларнинг ёши, соғлиғи ҳолати, меҳнатнинг шартлари, меҳнат вазифаларининг ўзига хос хусусиятлари ва ўзга ҳолатларни инобатга олиб, меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатлар, шунингдек меҳнат шартномаси шартларига биноан меҳнатга тўланадиган ҳақни камайтирмасдан, иш вақтининг қисқартирилган муддати белгиланади.

([116-модданинг биринчи қисми](#) Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Иш вақтининг қисқартирилган муддати қуйидагилар учун белгиланади:

ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимлар ([242-модда](#));

I ва II гурӯҳ ногиронлиги бўлган шахс деб топилган ходимлар (220-модданинг [учинчи қисми](#));

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Ходим мажбурий тиббий қўриқдан ўтишдан бўйин товлаган ёки ўтказилган текширишлар натижалари бўйича тиббий комиссиялар томонидан берилган тавсияларни бажармаган, шунингдек карантинли ва одам учун хавфли бўлган бошқа юқумли касаллеклар тарқалиши таҳди迪 мавжуд бўлган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачининг қарори асосида қонунчиликда бөлгиланган тартибда жорий этиладиган профилактик эмлашдан ўтишни рад этган тақдирда (соғлигининг ҳолатига қўра қарши қўрсатма мавжуд бўлмагандан) иш берувчи уни ишга қўйимасликка ҳақли.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКTLARI

III БОБ. ХОДИMLAR VA ISH BERUVCHILARНИNГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ VA КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ҮЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШI

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(116-модда иккинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Ноқулай меҳнат шароитларидаги ишларда банд бўлган ходимлар (117-модда);

алоҳида тусга эга бўлган ишлардаги ходимлар (118-модда).

Олдинги таҳрирга қаранг.

уч ёшга тўлмаган болалари бор, бюджет ҳисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган муассасалар ва ташкилотларда ишлаётган аёллар (228-1-модда).

(116-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 14 апрелдаги 760-1-сон Қонунига мувофиқ олтинчи хатбоши билан тўлдирилган таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 5-сон, 112-модда)

117-модда. Ноқулай меҳнат шароитларидаги ишларда банд бўлган ходимлар учун иш вақтининг қисқартирилган муддати

Иш вақтининг ҳафтасига ўттиз олти соатдан ошмайдиган қисқартирилган муддати меҳнат жараёнида соғлиғига физикавий, кимёвий, биологик ва ишлаб чиқаришнинг бошқа зарарли омиллари таъсир этадиган ходимлар учун белгиланади.

Корхонадаги бундай ишларнинг рўйхати ва уларни бажаришда иш вақтининг муайян муддати тармоқ (тариф) келишувларида, жамоа шартномаларида белгилаб кўйилади, агар улар тузilmagan бўлса, — иш берувчи томонидан касаба уюшмаси кўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб, меҳнат шароитларига баҳо беришнинг Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланадиган услубияти асосида белгиланади.

(117-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

Меҳнат шароити ўта зарарли ва ўта оғир ишларда банд бўлган ходимлар учун иш вақтининг муддати чегараси Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланади.

118-модда. Алоҳида тусга эга бўлган ишлардаги ходимлар учун иш вақтининг қисқартирилган муддати

Юқори даражадаги ҳис-ҳаяжон, ақлий зўриқиши, асаб танглиги билан боғлиқ, яъни алоҳида тусга эга бўлган ишлардаги айрим тоифадаги ходимлар учун (тиббиёт ходимлари, педагоглар ва бошқалар) иш вақтининг муддати ҳафтасига ўттиз олти соатдан ошмайдиган қилиб белгиланади. Бундай ходимлар рўйхати ва улар иш вақтининг аниқ муддати Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланади.

119-модда. Тўлиқсиз иш вақти

Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан ишга қабул қилиш чоғида ҳам, кейинчалик ҳам тўлиқсиз иш куни ёки тўлиқсиз иш ҳафтаси белгилаб кўйилиши мумкин.

Иш берувчи ушбу Кодексда (229-модда), шунингдек меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда назарда тутилган ҳолларда ходимнинг илтимосига кўра тўлиқсиз иш вақтини белгилаб кўйиши шарт.

(119-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Тўлиқсиз иш вақти шарти билан ишлаш ходимнинг йиллик асосий меҳнат таътилининг муддатини, меҳнат стажини ҳисоблашни ҳамда бошқа меҳнат ҳуқуқларини бирон бир тарзда чеклашга асос бўлмайди ва ишланган вақтга ёки ишлаб чиқарилган маҳсулотга мутаносиб равишда ҳақ тўланади.

120-модда. Иш ҳафтасининг турлари. Иш вақти режими

Иш ҳафтасининг тури (икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтаси ёки бир кун дам олинадиган олти кунлик иш ҳафтаси) ва иш вақти режими (кундалик иш вақтининг (сменанинг) муддати, ишнинг бошланиш ва тугаш вақти, ишдаги танаффуслар вақти, сутка давомидаги сменалар сони, иш кунлари ҳамда ишланмайдиган кунларнинг навбат билан алмашиниши, ходимларнинг сменадан сменага ўтиш тартиби) корхонада ички меҳнат тартиби қоидалари, бошқа локал норматив хужжатлар билан, бу хужжатлар бўлмаганда эса, — ходим билан иш берувчининг келишувига биноан белгиланади.

Ходимни сурункасига икки смена давомида ишга жалб этиш тақиқланади.

121-модда. Байрам (ишланмайдиган) кунлари арафасидаги ишнинг муддати

Байрам (ишланмайдиган) кунлари (131-модда) арафасида кундалик иш (смена) муддати барча ходимлар учун камида бир соатга қисқартирилади.

122-модда. Тунги вақтдаги ишнинг муддати

Соат 22-00 дан то соат 6-00 гача бўлган вақт тунги вақт деб ҳисобланади.

Агар ходим учун белгиланган кундалик иш (смена) муддатининг камида ярми тунги вақтга тўғри келса, тунги иш вақти муддати бир соатга, иш ҳафтаси муддати ҳам шунга мувофиқ равишда қисқартирилади.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
кўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Меҳнат шароити ўта зарарли ва ўта оғир ишларда банд бўлган ходимлар учун иш вақтининг муддати чегараси Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланади.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

118-модда. Алоҳида тусга эга бўлган ишлардаги ходимлар учун иш вақтининг қисқартирилган муддати

III БОБ. ХОДИMLAR VA ISH
BERUVCHILARNING VAKILLIGI

Юқори даражадаги ҳис-ҳаяжон, ақлий зўриқиши, асаб танглиги билан боғлиқ, яъни алоҳида тусга эга бўлган ишлардаги айрим тоифадаги ходимлар учун (тиббиёт ходимлари, педагоглар ва бошқалар) иш вақтининг муддати ҳафтасига ўттиз олти соатдан ошмайдиган қилиб белгиланади. Бундай ходимлар рўйхати ва улар иш вақтининг аниқ муддати Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланади.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ VA
KELEISHUVLARI

119-модда. Тўлиқсиз иш вақти

Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан ишга қабул қилиш чоғида ҳам, кейинчалик ҳам тўлиқсиз иш куни ёки тўлиқсиз иш ҳафтаси белгилаб кўйилиши мумкин.

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Иш берувчи ушбу Кодексда (229-модда), шунингдек меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда назарда тутилган ҳолларда ходимнинг илтимосига кўра тўлиқсиз иш вақтини белгилаб кўйиши шарт.

МАХСУС ҚИСМ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Тўлиқсиз иш вақти шарти билан ишлаш ходимнинг йиллик асосий меҳнат таътилининг муддатини, меҳнат стажини ҳисоблашни ҳамда бошқа меҳнат ҳуқуқларини бирон бир тарзда чеклашга асос бўлмайди ва ишланган вақтга ёки ишлаб чиқарилган маҳсулотга мутаносиб равишда ҳақ тўланади.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

120-модда. Иш ҳафтасининг турлари. Иш вақти режими

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

Иш ҳафтасининг тури (икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтаси ёки бир кун дам олинадиган олти кунлик иш ҳафтаси) ва иш вақти режими (кундалик иш вақтининг (сменанинг) муддати, ишнинг бошланиш ва тугаш вақти, ишдаги танаффуслар вақти, сутка давомидаги сменалар сони, иш кунлари ҳамда ишланмайдиган кунларнинг навбат билан алмашиниши, ходимларнинг сменадан сменага ўтиш тартиби) корхонада ички меҳнат тартиби қоидалари, бошқа локал норматив хужжатлар билан, бу хужжатлар бўлмаганда эса, — ходим билан иш берувчининг келишувига биноан белгиланади.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

Ходимни сурункасига икки смена давомида ишга жалб этиш тақиқланади.

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШI

121-модда. Байрам (ишланмайдиган) кунлари арафасидаги ишнинг муддати

Байрам (ишланмайдиган) кунлари (131-модда) арафасида кундалик иш (смена) муддати барча ходимлар учун камида бир соатга қисқартирилади.

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

122-модда. Тунги вақтдаги ишнинг муддати

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Соат 22-00 дан то соат 6-00 гача бўлган вақт тунги вақт деб ҳисобланади.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Агар ходим учун белгиланган кундалик иш (смена) муддатининг камида ярми тунги вақтга тўғри келса, тунги иш вақти муддати бир соатга, иш ҳафтаси муддати ҳам шунга мувофиқ равишда қисқартирилади.

Ишлаб чиқариш шароитларига кўра зарур бўлган ҳолларда, хусусан ишлаб чиқариш узлуксиз бўлган жойларда, шунингдек бир кун дам олинадиган олти кунлик иш ҳафтаси шароитида смена бўлиб ишланаётган жойларда тунги иш муддати қундузги иш муддатига тенглаширилади.

Ходимларни тунги вақтдаги ишга жалб этиш ушбу Кодекснинг 220-моддаси **бешинчи қисмида** ва **228, 245-моддаларида** белгиланган чеклашларга риоя этган ҳолда амалга оширилади.

123-модда. Иш вақтини жамлаб ҳисобга олиш

Ҳисобга олинадиган даврдаги иш вақтининг муддати иш соатларининг нормал миқдоридан ошиб кетмайдиган шарт билан корхонада иш вақтини жамлаб ҳисобга олиш жорий қилиниши мумкин (**115, 116, 117, 118-моддалар**). Бунда ҳисобга олинадиган давр бир йилдан, кундалик иш вақтининг (сменанинг) муддати эса ўн икки соатдан ортиб кетмаслиги лозим. Иш вақтини жамлаб ҳисобга олишни қўлланиш тартиби, шунингдек ҳисобга олинадиган давр мобайнида ходимларга ҳар ойда тўланадиган иш ҳақи миқдорини тенглаширишга қаратилган чора-тадбирлар жамоа шартномасида белгиланади, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан касаба уюшмаси кўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

Иш вақтини жамлаб ҳисобга олиш айrim тоифадаги ходимларни иш вақтидан ташқари ишларга жалб этиш хусусида белгиланган чеклашларга (220-модданинг **бешинчи қисми** ва **228, 245-моддалар**) риоя қилган ҳолда жорий этилади.

124-модда. Иш вақтидан ташқари иш

Ходим учун белгиланган кундалик иш (смена) муддатидан ташқари ишлаш иш вақтидан ташқари иш деб ҳисобланади.

Иш вақтидан ташқари ишлар ходимнинг розилиги билан қўлланиши мумкин.

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

Иш вақтидан ташқари ишга жалб этиш ушбу Кодекснинг 220-моддаси **бешинчи қисмида** ва **228, 245-моддаларида** белгиланган чеклашларга риоя этган ҳолда амалга оширилади.

Иш вақтидан ташқари бажарилган иш учун компенсация ва ҳақ тўлаш ушбу Кодекснинг **157-моддасига** мувофиқ амалга оширилади.

125-модда. Иш вақтидан ташқари ишларнинг энг кўп муддати

Иш вақтидан ташқари ишнинг муддати ҳар бир ходим учун сурункасига икки кун давомида тўрт соатдан (меҳнат шароити оғир ва заарли ишларда — бир кунда икки соатдан) ва йилига бир юз йигирма соатдан ортиқ бўлмаслиги лозим.

Иш берувчи ҳар бир ходимнинг ҳақиқатда ишлаган иш вақтини, шу жумладан иш вақтидан ташқари ишлаган вақтини ўз вақтида аниқ ҳисобга олиб бориши шарт.

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

126-модда. Дам олиш вақти тушунчаси

Дам олиш вақти — ходим меҳнат вазифаларини бажаришдан холи бўлган ва бундан у ўз ихтиёрига кўра фойдаланиши мумкин бўлган вақтдир.

127-модда. Иш куни (смена) давомидаги танаффуслар

Ходимга иш куни (смена) давомида дам олиш ва овқатланиш учун танаффус берилиши керак, бу танаффус иш вақтига киритилмайди.

Танаффус бериш вақти ва унинг аниқ муддати ички меҳнат тартиби қоидаларида, смена графикларида ёки ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан белгилаб кўйилади.

Ишлаб чиқариш шароитига кўра дам олиш ва овқатланиш учун танаффус бериш мумкин бўлмаган ишларда иш берувчи ходимга иш вақтида овқатланиб олиш имкониятини таъминлаши шарт. Бундай ишларнинг рўйхати, овқатланиш тартиби ва жойи ички меҳнат тартиби қоидаларида белгилаб кўйилади.

Меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар билан иш куни (смена) давомида бошқа танаффуслар ҳам белгилаб қўйилиши мумкин.

(127-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

128-модда. Кундалик дам олиш вақтининг муддати

Ишнинг тугаши билан кейинги куни (сменада) иш бошланиши ўртасидаги кундалик дам олиш вақтининг муддати ўн икки соатдан кам бўлиши мумкин эмас.

129-модда. Дам олиш кунлари

Барча ходимларга дам олиш кунлари (ҳар ҳафталик узлуксиз дам олиш) берилади.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
кўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

Иш вақтидан ташқари ишга жалб этиш ушбу Кодекснинг 220-моддаси **бешинчи қисмида** ва **228, 245-моддаларида** белгиланган чеклашларга риоя қилган ҳолда жорий этилади.

Иш вақтидан ташқари бажарилган иш учун компенсация ва ҳақ тўлаш ушбу Кодекснинг **157-моддасига** мувофиқ амалга оширилади.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

Иш вақтидан ташқари ишлар ходимнинг розилиги билан қўлланиши мумкин.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

Иш вақтидан ташқари ишлаган иш вақтини, шу жумладан иш вақтидан ташқари ишлаган вақтини ўз вақтида аниқ ҳисобга олиб бориши шарт.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Иш вақтидан ташқари ишлар ходимнинг розилиги билан қўлланиши мумкин.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

Иш сменасининг муддати ўн икки соатдан иборат бўлганда, шунингдек меҳнат шароити ўта оғир ва ўта заарли ишларда иш вақтидан ташқари ишларга йўл кўйилмайди.

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

Ишнинг тугаши билан кейинги куни (сменада) иш бошланиши ўртасидаги кундалик дам олиш вақтининг муддати ўн икки соатдан кам бўлиши мумкин эмас.

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Ишнинг тугаши билан кейинги куни (сменада) иш бошланиши ўртасидаги кундалик дам олиш вақтининг муддати ўн икки соатдан кам бўлиши мумкин эмас.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Беш кунлик иш ҳафтасида ходимларга ҳафтада икки дам олиш куни, олти кунлик иш ҳафтасида эса, бир дам олиш куни берилади.

Умумий дам олиш куни якшанбадир.

130-модда. Дам олиш кунларида ишга жалб этишнинг чекланиши

Дам олиш кунларида ишлатиш тақиқланади. Иш берувчининг фармойиши бўйича айрим ходимларни дам олиш кунлари ишга жалб этишга алоҳида ҳоллардагина, жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан касаба уюшмаси кўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгиланган асослар бўйича ва тартибда йўл қўйилади.

Ходимларни улар дам оладиган кунлари ишга жалб этиш ушбу Кодекснинг 220-моддаси **бешинчи қисмида** ва **228, 245-моддаларида** белгиланган чеклашларга риоя этган ҳолда амалга оширилади.

Дам олиш кунларида бажарилган иш учун компенсация ва ҳақ тўлаш ушбу Кодекснинг **157-моддасига** биноан амалга оширилади.

131-модда. Байрам (ишланмайдиган) кунлари

Куйидаги кунлар байрам (ишланмайдиган) кунларидир:

1 январь — Янги йил;

8 март — Хотин-қизлар куни;

21 март — Наврӯз байрами;

Олдинги таҳрирга қаранг.

9 май — Хотира ва қадрлаш куни;

(131-модданинг бешинчи хатбоиси Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 15 апрелдаги 772-I-сон **Қонуни таҳририда** — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 5-сон, 124-модда)

1 сентябрь — Мустақиллик куни;

Олдинги таҳрирга қаранг.

1 октябрь — Үқитувчи ва мураббийлар куни;

(131-модда Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 27 декабрдаги 367-I-сон **Қонунига мувофиқ еттинчи хатбоши билан тўлдирилган** — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1997 й., 2-сон, 65-модда)

8 декабрь — Конституция куни;

Рўза ҳайит (Иид ал-Фитр) диний байрамининг биринчи куни;

Қурбон ҳайит (Иид ал-Адҳа) диний байрамининг биринчи куни.

132-модда. Байрам (ишланмайдиган) кунлари ишга жалб этишнинг чекланиши

Байрам (ишланмайдиган) кунлари ишлаш ман этилади. Ходимларни шу кунлари иш берувчининг фармойиши билан ишга жалб этишга алоҳида ҳоллардагина ушбу Кодекснинг **130-моддасида** назарда тутилган асослар бўйича ва тартибда йўл қўйилади.

Ишлаб чиқариш-техника шароитлари ва бошқа шароитларга (узлуксиз ишлайдиган корхоналар, обьектларни кўриқлаш, уларнинг хавфсизлигини таъминлаш кабиларга) кўра ишни тўхтатиб туриш мумкин бўлмаган жойларда, аҳолига хизмат кўрсатиш зарурати бўлган ишларда, шунингдек кечиктириб бўлмайдиган таъмирлаш ва юқ ортиш-тушириш ишларида байрам (ишланмайдиган) кунлари ишлашга йўл қўйилади.

Байрам (ишланмайдиган) кунлари бажарилган ишлар учун компенсация ва ҳақ тўлаш ушбу Кодекснинг **157-моддасига** мувофиқ амалга оширилади.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

133-модда. Йиллик меҳнат таътиллари

Барча ходимларга, шу жумладан ўриндошлиқ асосида ишлаётган ходимларга, дам олиш ва иш қобилиятини тиклаш учун иш жойи (лавозими) ва ўртача иш ҳақи сақланган ҳолда йиллик меҳнат таътиллари берилади.

134-модда. Йиллик асосий таътил

Ходимларга ўн беш иш кунидан кам бўлмаган муддат билан йиллик асосий таътил берилади.

135-модда. Йиллик узайтирилган асосий таътиллар

Куйидагиларга уларнинг ёши ва соғлиғи ҳолатини ҳисобга олиб, йиллик узайтирилган асосий таътил берилади:

ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга — ўттиз календарь кун;

ишлаётган I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларга — ўттиз календарь кун.

(135-модда биринчи қисмининг учинчи хатбоиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли **Қонуни таҳририда** — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Айрим тоифадаги ходимларга уларнинг меҳнат вазифаларининг ўзига хос жиҳатлари ва хусусиятларини ҳамда бошқа ҳолатларни эътиборга олиб, қонунчиликка мувофиқ узайтирилган таътиллар белгиланади.

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official
Facebook, Instagram, YouTube

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(135-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Мехнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ёки бошқа норматив хужжатларда белгиланганидан ташқари, меҳнат шартномасининг шартларида ҳам узайтирилган йиллик таътиллар бериш назарда тутилиши мумкин.

(135-модданинг учинчى қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

136-модда. Йиллик қўшимча таътиллар

Қўшимча таътиллар:

Олдинги таҳрирга қаранг.

меҳнат шароити ноқулай ва ўзига хос бўлган ишларда банд бўлган ходимларга (137-модда);

(136-модданинг иккинчи хатбоиси Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августдаги 832-I-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 9-сон, 229-модда)

оғир ва ноқулай табиий-иқлим шароитларида иш бажараётган ходимларга (138-модда);

меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда, меҳнат шартномасининг шартларида назарда тутилган бошқа ҳолларда берилади.

(136-модданинг тўртинчи хатбоиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

137-модда. Меҳнат шароити ноқулай ва ўзига хос бўлган ишлар учун бериладиган йиллик қўшимча таътил

Меҳнат жараёнида соғлиғига физикавий, кимёвий, биологик ва ишлаб чиқаришнинг бошқа заарали омиллари таъсир этадиган ходимларга ноқулай меҳнат шароитида ишлаганликлари учун йиллик қўшимча таътил берилади.

Корхоналарда қўшимча таътил олиш ҳуқуқини берувчи ишлар, касблар ва лавозимлар рўйхати, таътилларнинг муддати, уларни бериш тартиби ва шартлари тармоқ келишувлари, жамоа шартномаси билан (агар улар тузилмайдиган бўлса, — касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб иш берувчи томонидан) Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни саклаш вазирлиги тасдиқлайдиган меҳнат шароитларини баҳолаш услубиёти асосида белгиланади.

(137-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

Меҳнат шароити ўзига хос бўлган ишлар учун, шунингдек ўта заарали ва ўта оғир меҳнат шароити учун қўшимча таътилнинг энг кам муддати, бундай таътилни бериш шартлари ва тартиби Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан белгиланади.

(137-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августдаги 832-I-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 9-сон, 229-модда)

138-модда. Оғир ва ноқулай табиий-иқлим шароитларида иш учун йиллик қўшимча таътил

Табиий-иқлим шароити оғир ва ноқулай жойлар рўйхати ҳамда йиллик қўшимча таътилнинг энг кам муддати Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан белгилаб кўйилади.

Тармоқ келишувлари, жамоа шартномаларида табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай бошқа жойларда ҳам ходимларга йиллик қўшимча таътил бериш назарда тутилиши мумкин.

139-модда. Йиллик таътилларнинг муддатини ҳисоблаш

Таътилларнинг муддати олти кунлик иш ҳафтаси юзасидан календарь бўйича иш кунлари билан ҳисоблаб чиқарилади.

Таътил даврига тўғри келиб қолган ва ушбу Кодекснинг 131-моддасига мувофиқ ишланмайдиган кунлар деб ҳисобланадиган байрам кунлари таътил муддатини белгилашда ҳисобга олинмайди.

140-модда. Йиллик асосий ва қўшимча таътилларни жамлаш тартиби

Йиллик таътилнинг умумий муддатини ҳисоблаб чиқаришда қўшимча таътиллар йиллик асосий таътилга (шу жумладан узайтирилган таътилга ҳам) қўшиб жамланади.

Барча ҳолларда қонунчилик билан белгиланган таътилларни жамлашда уларнинг умумий муддати қирқ саккиз иш кунидан ошиб кетиши мумкин эмас.

(140-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

141-модда. Таътиллар муддатини ишланган вақтга мутаносиб равишда ҳисоблаб чиқариш тартиби

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Таътиллар муддатини ишланган вақтга мутаносиб равишда ҳисоблаб чиқаришда уларнинг муддати ҳар бир тўлиқ таътил микдорини ўн иккига бўлиб, сўнг тўлиқ ишланган ойлар сонига кўпайтириш йўли билан аниқланади. Бунда ўн беш календарь кунга тенг ва ундан кўп бўлган кунлар бир ой деб яхлитланади, ўн беш календарь кундан ками эса чиқариб ташланади.

142-модда. Йиллик асосий таътилни олиш хуқуқини берадиган иш стажини ҳисоблаб чиқариш

Йиллик асосий таътилни олиш хуқуқини берувчи иш стажига қуидагилар киради:

иш йили давомида ҳақиқатда ишланган вақт;

ходим ҳақиқатда ишламаган бўлса ҳам, лекин унинг иш жойи (лавозими) сақланган вақт, бундан болани парваришиш учун қисман ҳақ тўланадиган таътил ва иш ҳақи сақланмаган ҳолда бериладиган муддати икки ҳафтадан кўп бўлган таътиллар мустасно;

мехнат шартномаси ғайриқонуний равишида бекор қилинганлиги ёки ходим ғайриқонуний равишида бошқа ишга ўтказилганлиги натижасида қилинган ҳақ тўланадиган мажбурий прогул вақти, башарти ходим кейинчалик аввалги ишига тикланган бўлса;

тармоқ келишувлари, жамоа шартномалари ва корхонанинг ўзга локал хужжатлари, меҳнат шартномасининг шартларида назарда тутилган бошқа даврлар.

Жамоа шартномасида, корхонанинг бошқа локал хужжатида, меҳнат шартномасида хусусан иш ҳақи сақланмаган ҳолда бериладиган муддати икки ҳафтадан кўп бўлган таътил вақтини ҳам йиллик асосий таътилни олиш хуқуқини берадиган меҳнат стажига кўшиш назарда тутилиши мумкин.

Мехнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда йиллик кўшимча таътилларни олиш хуқуқини берадиган иш стажини ҳисоблаб чиқаришнинг алоҳида қоидалари назарда тутилиши мумкин.

(142-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

143-модда. Таътилларни бериш тартиби

Йиллик асосий таътил биринчи иш йили учун олти ой ишлангандан кейин берилади.

Иш йили меҳнат шартномасига биноан иш бошланган кундан эътиборан ҳисобланади.

Таътил қуидаги ходимларга уларнинг хоҳиши бўйича олти ой ўтмасдан олдин берилади:

аёлларга — ҳомиладорлик ва туғиши таътили олдидан ёки ундан кейин;

I ва II гурӯҳ ногиронлиги бўлган шахсларга;

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

йўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга;

Олдинги таҳрирга қаранг.

муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшатилган ва ишга жойлашган ҳарбий хизматчиларга;

(143-модда учинчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 22 декабрдаги ЎРҚ-238-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 553-модда)

ўриндошлиқ асосида ишлатётганларга — асосий иш жойидаги таътил билан бир вақтда, ўриндошлиқ асосида ишлаган вақтига мутаносиб равишида ҳақ тўлаган ҳолда;

Олдинги таҳрирга қаранг.

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда умумий таълим мактабларида, олий ва ўрта махсус, касб-хунар ўқув юртларида, кадрларнинг малакасини ошириш, уларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш институтлари ва курсларида ўқиётганларга, агар улар ўзларининг йиллик таътилларини имтиҳонлар, синовлар (зачётлар) топшириш, диплом, курс, лаборатория ва бошқа ўқув ишларини бажариш вақтига тўғрилаб олишни хоҳласалар;

(143-модда учинчи қисмининг еттинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки ишлар хусусияти ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқарганлиги ёхуд корхонанинг тугатилганлиги муносабати билан ишдан озод этилган ходимларга (100-модда иккинчи қисмининг 1-банди).

Олдинги таҳрирга қаранг.

Мактаблар, олий ва ўрта махсус, касб-хунар ўқув юртлари, кадрларнинг малакасини ошириш, уларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш институтлари ва курсларининг муаллимлар таркибига биринчи иш йилида йиллик таътил уларнинг мазкур ўқув юртига ишга кирган вақтидан қатъи назар ҳақиқий ишлаган вақтига мутаносиб равишида ҳақ тўлаган ҳолда ёзги таътил даврида тўлиқ берилади.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕХНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

(142-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

II БОБ. МЕХНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

(142-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

2-с. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

3-с. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

VI БОБ. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

2-с. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

3-с. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

4-с. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

(143-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

1-с. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

(143-модданинг тўртингчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎРҚХТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

Таътил ҳар йили, шу таътил берилаётган иш йили тугагунга қадар берилиши лозим.

Ишлаб чиқариш тусидаги сабабларга кўра жорий йилда таътилни тўлиқ бериш имкони бўлмаган алоҳида ҳолларда, ходимнинг розилиги билан таътилнинг ўн икки иш кунидан ортиқ бўлган қисми кейинги иш йилига кўчирилиши мумкин, шу йили ундан албатта фойдаланилмоғи лозим.

Ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимларга йиллик таътилни, шунингдек ушбу Кодекснинг 137-моддасида кўрсатилган йиллик қўшимча таътилларни бермаслик тақиқланади.

Йиллик асосий таътил иккинчи ва ундан кейинги иш йиллари учун таътиллар жадвалига мувофиқ иш йилининг исталган вақтида берилади.

144-модда. Таътилларни бериш вақти ва навбати

Йиллик таътилларни бериш навбати календарь йил бошлангунга қадар иш берувчи томонидан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб тасдиқланадиган жадвалга мувофиқ белгиланади.

Таътил бериш вақти ҳақида ходим таътил бошланишидан камида ўн беш кун олдин хабардор қилиниши керак.

Куйидаги ходимларга таътил уларнинг хоҳишига кўра ёзги ёки улар учун қулай бўлган бошқа вақтда берилиши керак:

ўн тўрт ёшга тўлмаган битта ёки ундан ортиқ болани (ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган болани) тарбиялаётган ёлғиз ота, ёлғиз онага (бева эркаклар, бева аёллар, никоҳдан ажрашганлар, ёлғиз оналарга) ва муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг хотинларига;

(144-модда учинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

I ва II гурӯҳ ногиронлиги бўлган шахсларга;

(144-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

1941 — 1945 йиллардаги уруш қатнашчиларига ва имтиёзлари бўйича уларга тенглаштирилган шахсларга;

ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга;

таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажralмаган ҳолда ўқиётганларга (250-модда);

жамоа шартномаси, келишувида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

Ишлаётган эркакларга йиллик таътил уларнинг хоҳишиларига биноан хотинларининг ҳомиладорлик ва туғиши таътили даврида берилади.

Таътилдан фойдаланишнинг жадвалда белгиланган вақти ходим билан иш берувчининг келишувига биноан ўзгартирилиши мумкин.

145-модда. Таътилни узайтириш ёки уни бошқа муддатга кўчириш

Ходимлар қуйидаги ҳолларда таътилни узайтириш ёки бошқа муддатга кўчириш ҳуқуқига эгадирлар:

вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик даврида;

ҳомиладорлик ва туғиши таътили муддати бошланганда;

йиллик таътил ўкув таътилига тўғри келиб қолганда;

давлат ёки жамоат вазифаларини бажараётганда, башарти қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда бундай вазифаларни бажариш учун ходимни ишдан озод этиш назарда тутилган бўлса.

(145-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Агар таътилдан фойдаланишга тўсқинлик қилувчи сабаблар таътил бошлангунга қадар келиб чиқсан бўлса, ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан таътилдан фойдаланишнинг янги муддати белгиланади. Бундай сабаблар таътил даврида келиб чиқсан ҳолларда таътил тегишли кунлар сонига узайтирилади ёки ходим билан иш берувчининг келишувига биноан таътилнинг фойдаланилмай қолган қисми бошқа муддатга кўчирилади.

Ходим таътилдан фойдаланишга тўсқинлик қилувчи сабаблар тўғрисида иш берувчини хабардор қилиши шарт.

Агар ходим белгиланган муддатда таътилнинг бошланиш вақти тўғрисида ўз вақтида хабардор қилинмаган ёки унга таътил бошлангунга қадар таътил вақти учун ҳақ тўланмаган бўлса, таътил ходимнинг аризасига мувофиқ бошқа вақтга кўчирилади.

146-модда. Таътилни қисмларга бўлиш

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

(144-модда учинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

I ва II гурӯҳ ногиронлиги бўлган шахсларга;

(144-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

1941 — 1945 йиллардаги уруш қатнашчиларига ва имтиёзлари бўйича уларга тенглаштирилган шахсларга;

ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга;

таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажralмаган ҳолда ўқиётганларга (250-модда);

жамоа шартномаси, келишувида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

Ишлаётган эркакларга йиллик таътил уларнинг хоҳишиларига биноан хотинларининг ҳомиладорлик ва туғиши таътили даврида берилади.

Таътилдан фойдаланишнинг жадвалда белгиланган вақти ходим билан иш берувчининг келишувига биноан ўзгартирилиши мумкин.

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Ходимлар қуйидаги ҳолларда таътилни узайтириш ёки уни бошқа муддатга кўчириш ҳуқуқига эгадирлар:

вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик даврида;

ҳомиладорлик ва туғиши таътили муддати бошланганда;

йиллик таътил ўкув таътилига тўғри келиб қолганда;

давлат ёки жамоат вазифаларини бажараётганда, башарти қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда бундай вазифаларни бажариш учун ходимни ишдан озод этиш назарда тутилган бўлса.

(145-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Агар таътилдан фойдаланишга тўсқинлик қилувчи сабаблар таътил бошлангунга қадар келиб чиқсан бўлса, ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан таътилдан фойдаланишнинг янги муддати белгиланади. Бундай сабаблар таътил даврида келиб чиқсан ҳолларда таътил тегишли кунлар сонига узайтирилади ёки ходим билан иш берувчининг келишувига биноан таътилнинг фойдаланилмай қолган қисми бошқа муддатга кўчирилади.

Ходим таътилдан фойдаланишга тўсқинлик қилувчи сабаблар таътил бошлангунга қадар келиб чиқсан бўлса, ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан таътилдан фойдаланишнинг янги муддати белгиланади. Бундай сабаблар таътил даврида келиб чиқсан ҳолларда таътил тегишли кунлар сонига узайтирилади ёки ходим билан иш берувчининг келишувига биноан таътилнинг фойдаланилмай қолган қисми бошқа муддатга кўчирилади.

Агар ходим белгиланган муддатда таътилнинг бошланиш вақти тўғрисида ўз вақтида хабардор қилинмаган ёки унга таътил бошлангунга қадар таътил вақти учун ҳақ тўланмаган бўлса, таътил ходимнинг аризасига мувофиқ бошқа вақтга кўчирилади.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

Ходим таътилдан фойдаланишга тўсқинлик қилувчи сабаблар таътил бошлангунга қадар келиб чиқсан бўлса, ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан таътилдан фойдаланишнинг янги муддати белгиланади. Бундай сабаблар таътил даврида келиб чиқсан ҳолларда таътил тегишли кунлар сонига узайтирилади ёки ходим билан иш берувчининг келишувига биноан таътилнинг фойдаланилмай қолган қисми бошқа муддатга кўчирилади.

Агар ходим белгиланган муддатда таътилнинг бошланиш вақти тўғрисида ўз вақтида хабардор қилинмаган ёки унга таътил бошлангунга қадар таътил вақти учун ҳақ тўланмаган бўлса, таътил ходимнинг аризасига мувофиқ бошқа вақтга кўчирилади.

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-с. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Ходим таътилдан фойдаланишга тўсқинлик қилувчи сабаблар таътил бошлангунга қадар келиб чиқсан бўлса, ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан таътилдан фойдаланишнинг янги муддати белгиланади. Бундай сабаблар таътил даврида келиб чиқсан ҳолларда таътил тегишли кунлар сонига узайтирилади ёки ходим билан иш берувчининг келишувига биноан таътилнинг фойдаланилмай қолган қисми бошқа муддатга кўчирилади.

Агар ходим белгиланган муддатда таътилнинг бошланиш вақти тўғрисида ўз вақтида хабардор қилинмаган ёки унга таътил бошлангунга қадар таътил вақти учун ҳақ тўланмаган бўлса, таътил ходимнинг аризасига мувофиқ бошқа вақтга кўчирилади.

</

Ходимнинг хохишига кўра унинг ёзма аризаси асосида таътилни қисмларга бўлишга йўл қўйилади. Бунда таътилнинг бир қисми ўн икки иш кунидан кам бўлмаслиги лозим.

147-модда. Таътилдан чақириб олиш

Таътилдан чақириб олишга фақат ходимнинг розилиги билан йўл қўйилади. Шу муносабат билан таътилнинг фойдаланилмай қолган қисми ходимга мазкур иш йили давомида бошқа вақтда берилиши ёки ушбу Кодекснинг 143-моддаси [бешинчи, олтинчи](#) ва [еттинчи қисмларида](#) назарда тутилган талабларга риоя қилган ҳолда кейинги иш йилининг таътилига қўшиб қўйилиши керак.

148-модда. Таътиллар учун ҳақ тўлаш

Йиллик таътиллар даври учун ходимга ўртача иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда ҳақ тўлаш кафолатланади ([169-модда](#)).

Таътил учун ҳақ тўлаш жамоа шартномасида белгиланган муддатларда, лекин таътил бошланмасидан олдинги охирги иш кунидан кечикмай амалга оширилади.

149-модда. Ижтимоий таътиллар

Ходимлар қуидаги ижтимоий таътиллар олиш хуқуқидан фойдаланадилар:

ҳомиладорлик ва туғиши таътиллари ([233-модда](#));

болаларни парваришилаш таътиллари ([232, 234, 235-моддалар](#));

ўқиш билан боғлиқ таътиллар ([254](#) ва [256-моддалар](#));

([149-модданинг тўртинчи ҳатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда](#))

ижодий таътиллар ([258-модда](#)).

150-модда. Иш ҳақи сақланмаган ҳолда бериладиган таътиллар

Ходимнинг аризасига кўра унга иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилиши мумкин, унинг давомийлиги ходим ва иш берувчи ўртасидаги келишувга кўра белгиланади, лекин у ўн икки ойлик давр мобайнида жами уч ойдан ортиқ бўлмаслиги керак.

([150-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда](#))

Куидаги ходимларга уларнинг хохишига кўра, иш ҳақи сақланмаган ҳолда муқаррар тартибда таътил берилади:

1941 — 1945 йиллардаги уруш қатнашчиларига ва имтиёзлари жиҳатидан уларга тенглаштирилган шахсларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар;

ишилаётган I ва II гурух ногиронлиги бўлган шахсларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар;

([150-модда иккинчи қисмининг учинчи ҳатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон](#))

икки ёшдан уч ёшгача бўлган болани парвариш қилаётган аёлларга ([234-модда](#));

ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ болани тарбиялаётган аёлларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар ([232-модда](#));

мехнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда, шунингдек меҳнат шартномаси шартларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

([150-модда иккинчи қисмининг олтинчи ҳатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон](#))

151-модда. Фойдаланилмаган таътиллар учун пуллик компенсация тўлаш

Мехнат шартномаси бекор қилинганда ходимга фойдаланилмаган барча йиллик асосий ва қўшимча таътиллар учун пуллик компенсация тўланади.

Ходимларга иш даврида, уларнинг хохишига кўра, йиллик таътилнинг ушбу Кодекснинг [134-моддасида](#) белгиланган энг оз муддатидан (ўн беш иш кунидан) ортиқча қисми учун пуллик компенсация тўланиши мумкин.

Ижтимоий таътилларнинг барча турларидан, шунингдек ушбу Кодекснинг [137](#) ва [138-моддаларида](#) назарда тутилган қўшимча таътиллардан асли ҳолида фойдаланилади ва уларни пуллик компенсация билан алмаштиришга йўл қўйилмайди.

152-модда. Меҳнат шартномаси бекор қилинганда йиллик асосий ва қўшимча таътилдан фойдаланиш

Жамоа шартномасида ёки ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан меҳнат шартномаси бекор қилинганда (шу жумладан унинг муддати тугаши муносабати билан ҳам) ходимнинг хохишига кўра, йиллик асосий ва қўшимча таътилларни бериб, ундан кейин меҳнат муносабатларини бекор қилиш ҳоллари назарда тутилиши мумкин. Бу ҳолда таътил тугаган кун меҳнат шартномаси бекор қилинган кун деб ҳисобланади.

Ушбу модданинг [биринчи қисмида](#) назарда тутилган таътил даврида ходим меҳнат шартномасини унинг ташабbusи билан бекор қилиш тўғрисидаги аризасини, башарти меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида огоҳлантиришнинг қонун ёки

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Ходимнинг аризасига кўра унга иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилиши мумкин, унинг давомийлиги ходим ва иш берувчи ўртасидаги келишувга кўра белгиланади, лекин у ўн икки ойлик давр мобайнида жами уч ойдан ортиқ бўлмаслиги керак.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

([150-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда](#))

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Куидаги ходимларга уларнинг хохишига кўра, иш ҳақи сақланмаган ҳолда муқаррар тартибда таътил берилади:

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1941 — 1945 йиллардаги уруш қатнашчиларига ва имтиёзлари жиҳатидан уларга тенглаштирилган шахсларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар;

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

ишилаётган I ва II гурух ногиронлиги бўлган шахсларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар;

2-с. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

([150-модда иккинчи қисмининг учинчи ҳатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон](#))

3-с. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

икки ёшдан уч ёшгача бўлган болани парвариш қилаётган аёлларга ([234-модда](#));

МАХСУС ҚИСМ

йишилаётган I ва II гурух ногиронлиги бўлган шахсларга — ҳар йили ўн тўрт календарь кунга қадар;

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

мехнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда, шунингдек меҳнат шартномаси шартларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

([150-модда иккинчи қисмининг олтинчи ҳатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон](#))

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Мехнат шартномаси бекор қилинганда ходимга фойдаланилмаган барча йиллик асосий ва қўшимча таътиллар учун пуллик компенсация тўланади.

2-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

Ходимларга иш даврида, уларнинг хохишига кўра, йиллик таътилнинг ушбу Кодекснинг [134-моддасида](#) белгиланган энг оз муддатидан (ўн беш иш кунидан) ортиқча қисми учун пуллик компенсация тўланиши мумкин.

3-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

Ижтимоий таътилларнинг барча турларидан, шунингдек ушбу Кодекснинг [137](#) ва [138-моддаларида](#) назарда тутилган қўшимча таътиллардан асли ҳолида фойдаланилади ва уларни пуллик компенсация билан алмаштиришга йўл қўйилмайди.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

Жамоа шартномасида ёки ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан меҳнат шартномаси бекор қилинганда (шу жумладан унинг муддати тугаши муносабати билан ҳам) ходимнинг хохишига кўра, йиллик асосий ва қўшимча таътилларни бериб, ундан кейин меҳнат муносабатларини бекор қилиш ҳоллари назарда тутилиши мумкин. Бу ҳолда таътил тугаган кун меҳнат шартномаси бекор қилинган кун деб ҳисобланади.

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

Ушбу модданинг [биринчи қисмида](#) назарда тутилган таътил даврида ходим меҳнат шартномасини унинг ташабbusи билан бекор қилиш тўғрисидаги аризасини, башарти меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида огоҳлантиришнинг қонун ёки

тарафларнинг келишуви билан белгиланган муддати тугаган бўлса, қайтариб олишга ҳақли эмас.

Мехнат шартномаси унинг муддати тугаши муносабати билан бекор қилинганда кейинчалик меҳнатга оид муносабатларни бекор қилиш шарти билан, гарчи ҳақиқатда ишланган вақт ҳамда таътил вақтининг умумий йифиндиси меҳнат шартномаси муддати чегарасидан чиқиб кетса ҳам, таътил берилиши мумкин. Бу ҳолда меҳнат шартномасининг амал қилиши таътил тугагунга қадар узайтирилади.

Мехнат шартномаси ходимнинг айбли ҳаракатлари туфайли бекор қилинганда ийллик асосий ва қўшимча меҳнат таътилидан асли ҳолида фойдаланишга йўл қўйилмайди.

IX БОБ. МЕҲНАТГА ҲАҚ ТЎЛАШ

153-модда. Мехнат ҳақи миқдорини белгилаш

Мехнат ҳақининг миқдори иш берувчи билан ходим ўртасидаги келишувга биноан белгиланади. Мехнат ҳақи қонунчилик билан белгиланган меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдоридан оз бўлиши мумкин эмас ва унинг энг қўп миқдори бирон бир тарзда чекланмайди.

(153-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Олдинги таҳрирга қаранг.

Мехнат ҳақи шакли ва тизимлари, мукофотлар, қўшимча тўловлар, устамалар, рағбатлантириш тарзидаги тўловлар жамоа шартномаларида, шунингдек иш берувчи томонидан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб қабул қилинадиган бошқа локал ҳужжатларда белгиланади. Мехнатга ҳақ, қоида тариқасида, пул шаклида тўланади. Мехнат ҳақини натура шаклида тўлаш тақиқланади, Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланган ҳоллар бундан мустасно.

(153-модданинг иккинчи қисми 2002 йил 30 августдаги 405-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2002 й., 9-сон, 165-модда)

Бюджет ҳисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган муассасалар ва ташкилотларнинг, шунингдек давлат корхоналарининг ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш шартларининг энг кам даражаси қонунчилик билан белгиланади.

(153-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Табиий-иқлим ва турмуш шароитлари ноқулай бўлган жойларда меҳнат ҳақига район коэффициентлари ва устамалар белгиланади.

Район коэффициентлари ва устамалар жорий қилинадиган жойларнинг рўйхати, шунингдек уларни қўлланиш тартиби ва миқдори Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланади.

154-модда. Мехнат ҳақ тўлаш кафолатлари

Иш берувчи ўзининг молиявий ҳолатидан қатъи назар, ходимга бажарган иши учун ҳақни белгиланган меҳнат ҳақи шартларига мувофиқ ушбу Кодекснинг 161-моддасида кўрсатилган муддатларда тўлаши шарт.

Мехнат шартномасининг тарафлари келишуви билан белгиланган меҳнат ҳақи миқдори жамоа шартномаси ёки келишуvida ўрнатилган миқдордан кам бўлиши мумкин эмас.

155-модда. Мехнат ҳақининг энг кам миқдори

Муайян давр учун белгиланган меҳнат нормасини ва меҳнат вазифаларини тўлиқ бажарган ходимнинг ойлик меҳнат ҳақи қонунчиликда Мехнатга ҳақ тўлаш ягона тариф сеткасининг биринчи разряди бўйича белгиланган миқдордан оз бўлиши мумкин эмас.

(155-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Мехнат ҳақининг энг кам миқдорига қўшимча тўловлар, устамалар, рағбатлантириш тарзидаги тўловлар, нормал иш вақтидан четга чиқсан ҳолда бажарилган ишлар учун оширилган миқдорда тўланадиган ҳақлар (157, 158-моддалар), шунингдек район коэффициентлари (153-модданинг тўртингчи қисми) қўшилмайди.

156-модда. Мехнат ҳақи шартларини ўзгартириш

Мехнатга ҳақ тўлаш шартлари қайси тартибда ўрнатилган бўлса, ўша тартибда ўзгартирилади (153-модда).

Мехнатга ҳақ тўлашнинг якка шартларини ходим учун ноқулай томонга ўзгартиришга унинг розилигисиз йўл қўйилмайди. Истисно тариқасида бундай ўзгартишга:

технологияда, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишда ўзгаришлар юз берган тақдирда, башарти меҳнатга ҳақ тўлашнинг аввалги шартларини сақлаб қолиш мумкин бўлмаса;

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда йўл қўйилиши мумкин.

Бўлажак ўзгартариш ҳақида ходим камида икки ой олдин огохлантирилиши лозим.

157-модда. Иш вақтидан ташқари ишлар ҳамда дам олиш кунлари ва байрам кунларидаги ишлар учун ҳақ тўлаш

Иш вақтидан ташқари ишлар, дам олиш кунлари ва байрам кунларидаги ишлар учун камида икки ҳисса микдорида ҳақ тўланади. Тўланадиган ҳақнинг аниқ микдори жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

Байрам ёки дам олиш кунидаги иш ходимнинг хоҳишига қараб бошқа дам олиш куни (отгул) бериш билан қопланиши мумкин. Ходимнинг илтимосига биноан иш вақтидан ташқари иш учун белгиланган иш вақтидан ташқари бажарилган иш соатларига тенг келадиган микдорда отгул берилиши ҳам мумкин. Байрам ёки дам олиш кунидаги иш ёхуд иш вақтидан ташқари бажарилган иш учун бошқа дам олиш куни берилган тақдирда, бундай ишлар учун камида бир ҳисса микдорда меҳнат ҳақи тўланади.

158-модда. Тунги вақтдаги иш учун ҳақ тўлаш

Тунги вақтдаги (122-модданинг **биринчи қисми**) ишнинг ҳар бир соати учун камида бир ярим баравар микдорда ҳақ тўланади.

Тунги вақтдаги иш учун оширилган микдорда тўланган ҳақ тариф ставкаларига (мансаб маошларига) қўшилмайди.

Тўланадиган ҳақнинг аниқ микдори жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

Жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб, кечки сменадаги иш учун оширилган микдорда ҳақ тўлаш назарда тутилиши мумкин. Бевосита тунги сменадан олдингиси кечки смена деб ҳисобланади.

159-модда. Яроқсиз маҳсулот тайёрланганда ва бекор туриб қолинган вақт учун ҳақ тўлаш

Ходимнинг айбисиз яроқсиз маҳсулот тайёрланганда ва бекор туриб қолинган вақтда унинг ўртача иш ҳақи сақланади.

Ходимнинг айби билан тайёрланган қисман яроқсиз маҳсулот учун камайтирилган ишбай баҳолар бўйича ҳақ тўланади, бундай баҳолар жамоа шартномасида белгилаб қўйилади, агар у тузилмаган бўлса, иш берувчи томонидан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

Ходимнинг айби билан тайёрланган тўлиқ яроқсиз маҳсулот ва бекор туриб қолинган вақт учун ҳақ тўланмайди.

160-модда. Бир неча касбда (лавозимда) ва ўриндошлиқ асосида ишлаганлик учун меҳнатга ҳақ тўлаш

Бир неча касбда (лавозимда) ишлаганлик, ўриндошлиқ асосида ишлаганлик учун, хизмат кўрсатиш доираси кенгайгандиги, бажариладиган ишлар ҳажми ортганлиги учун ходимларнинг меҳнат ҳақи микдори меҳнат шартномаси тарафлари ўртасидаги келишувга кўра белгиланади.

(160-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Конуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

161-модда. Меҳнатга ҳақ тўлаш муддатлари

Меҳнатга ҳақ тўлаш муддатлари жамоа шартномаси ёки бошқа локал норматив хужжатда белгиланади ва ҳар ярим ойда бир мартадан кам бўлиши мумкин эмас. Ходимларнинг айрим тоифалари учун алоҳида ҳолларда Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан иш ҳақи тўлашнинг бошқа муддатлари белгилаб қўйилиши мумкин.

Ҳақ тўланадиган кун дам олиш куни ёки байрам кунига тўғри келиб қолса, меҳнат ҳақи шу кун арафасида тўланади.

Меҳнат шартномаси бекор қилинганда ходимга тегишли барча суммаларни тўлаш ушбу Кодекснинг **110-моддасига** мувофиқ равишида амалга оширилади.

Жамоа шартномасида иш берувчининг айби билан ходимга ҳақ тўлаш белгиланган муддатларга нисбатан кечикканлиги учун жавобгарлик назарда тутилиши мумкин.

162-модда. Ходим вафот этган кунга қадар олинмаган иш ҳақини бериш

Ходим вафот этган кунга қадар олинмаган иш ҳақи унинг оила аъзоларига, шунингдек меҳнатга қобилиятсизлиги туфайли вафот этган шахснинг қарамоғида бўлган шахсларга берилади.

163-модда. Иш ҳақини тўлаш жойи

Ходимларга иш ҳақи, одатда, улар ишлаётган жойда тўланади.

164-модда. Меҳнат ҳақидан ушлаб қолиш

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-с. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-с. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-с. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-с. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-с. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-с. ТАЪТИЛЛАР

Умумий қоидага қўра, ходимнинг ёзма розилиги билан, бундай розилик бўлмаган тақдирда эса, — суднинг қарорига асосан меҳнат ҳақидан ушлаб қолиниши мумкин.

Қўйидаги ҳолларда ходимнинг розилигидан қатъи назар, меҳнат ҳақидан ушлаб қолинади:

1) Ўзбекистон Республикасида белгиланган солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ундириш учун;

2) суднинг қарорлари ва бошқа ижро хужжатларини ижро этиш учун;

3) иш ҳақи ҳисобига берилган авансни ушлаб қолиш учун, хўжалик эҳтиёжларига, хизмат сафарларига ёки бошқа жойдаги ишга ўтганлиги муносабати билан берилган бўлиб, сарф қилинмай қолган ва ўз вақтида қайтарилимаган авансни ушлаб қолиш учун ҳамда ҳисоб-китобдаги хатолар натижасида ортиқча тўланган суммани қайтариб олиш учун. Бундай ҳолларда иш берувчи авансни қайтариш ёки қарзни тўлаш учун белгиланган муддат тамом бўлган кундан ёхуд ҳақ тўлаш нотўғри ҳисоблаб чиқарилган кундан бошлаб бир ойдан кечиктирмасдан аванс ёки қарзни ушлаб қолиш ҳақида фармойиш беришга ҳақлидир. Агар бу муддат ўтиб кетган бўлса ёки ходим хўжалик эҳтиёжларига, хизмат сафарларига ёхуд бошқа жойдаги ишга ўтганлиги муносабати билан берилган аванснинг ушлаб қолинишини асоссиз ёки микдорини нотўғри деб ҳисобласа, у ҳолда қарз суд тартибида ундирилади;

4) ҳисобидан ходим таътил олиб бўлган иш йили тугамасдан туриб меҳнат шартномаси бекор қилинганда, — таътилнинг ишланмаган даврга тегишли кунлари учун. Ана шу кунлар учун ҳақ меҳнат шартномаси ушбу Кодекс 89-моддасининг **тўртинчи қисмида**, 100-моддаси иккинчи қисмининг 1 ва **2-бандлари**, 106-моддасининг 1 ва **2-бандларида** кўрсатилган асосларга қўра, шунингдек ўқишга кирганлиги ёки пенсияга чиққанлиги муносабати билан бекор қилинганда ушлаб қолинмайди;

5) ходим томонидан иш берувчига етказилган заарни қоплаш учун, агар етказилган заарнинг микдори ходимнинг ўртача ойлик иш ҳақидан ортиқ бўлмаса;

6) ушбу Кодекснинг 181-моддаси биринчи қисмининг **2-бандида** назарда тутилган жаримани ундириш учун.

Иш ҳақини ҳар гал тўлаш вақтида ушлаб қолинадиган ҳақнинг умумий микдори ходимга тегишли бўлган меҳнат ҳақининг эллик фоизидан ортиб кетмаслиги лозим.

Ушбу модданинг **учинчи қисмида** белгиланган чеклов алимент мажбуриятлари бўйича қарздорликни ахлоқ тузатиш ишлари тарзидаги жазо тайинланган ходимнинг иш ҳақидан ушлаб қолишга нисбатан татбиқ этилмайди. Бундай ҳолларда жазо ва алимент мажбуриятлари бўйича қарздорлик учун ушлаб қолинадиган ҳақнинг микдори етмиш фоиздан ортиб кетмаслиги лозим.

(164-модда Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 9 январдаги ЎРҚ-459-сонли Қонунига асосан тўртинчи қисм билан тўлдирилган — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 10.01.2018 й., 03/18/459/0536-сон)

Х БОБ. КАФОЛАТЛИ ТЎЛОВЛАР ВА КОМПЕНСАЦИЯ ТЎЛОВЛАРИ

165-модда. Ходимлар давлат ёки жамоат вазифаларини бажараётган вақтида бериладиган кафолатлар

Ходим давлат ёки жамоат вазифаларини бажараётган вақтида (сайлов хуқуқини амалга ошириш, депутатлик вазифаларини бажариш, тиббий-ижтимоий эксперт комиссияси ишида иштирок этиш, ҳарбий бурчни бажариш, терговга қадар текширувни амалга оширувчи органга, суриштирувчи, терговчи, прокурор ҳузурига ёки судга гувоҳ, жабрланувчи, эксперт, мутахассис, таржимон, холис тариқасида чақирилганда, худди шунингдек суд мажлисларида ҳалқ маслаҳатчиси, жамоат айловчиси ва жамоат ҳимоячиси, жамоат бирлашмалари ва меҳнат жамоаларининг вакили сифатида иштирок этганда, шунингдек қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда) иш берувчи уни иш жойини (лавозимини) сақлаган ҳолда ишдан озод қилиши шарт. Ана шу вазифаларни бажариш вақтида ходимнинг ўртача иш ҳақи сақланади.

(165-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Корхоналарнинг, муассасаларнинг ёки ташкилотларнинг раҳбарлари ўз ваколатларини ишлаб чиқаришдан ёки хизмат фаолиятидан ажралмаган ҳолда амалга ошираётган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзосини у сенаторлик мажбуриятларини бажараётган вақтда унинг иш жойи (лавозими) сақланган ҳолда ишдан озод қилиши шарт. Сенаторлик вазифаларини бажараётган вақтда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзосининг ўртача иш ҳақи сақланаб қолади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатига ва Сенати аъзосига ўттиз олти иш кунидан иборат ҳақ тўланадиган йиллик меҳнат таътили берилади, бундан қонунчиликда кўпроқ муддатли таътил назарда тутилган ҳоллар мустасно. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатига ҳар йилги меҳнат таътили, қоида тариқасида, Қонунчилик палатасининг сессиялари оралиғидаги даврда берилади.

(165-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й.,

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИШИ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

03/21/683/0375-сон)

166-модда. Иш берувчи ва меҳнат жамоаси манфаатларига доир вазифаларни бажариш вақтида бериладиган кафолатлар

Иш берувчи ва меҳнат жамоаси манфаатларига доир вазифаларни бажариш (малака ошириш, рационализаторлик таклифларини жорий этиш ишида қатнашиш, хизмат сафарида бўлиш, тиббий қўриқдан ўтиш ва бошқа ҳолларда) мақсадида ходимни ишдан озод этиш шартлари, шунингдек ана шу давр учун тўланадиган кафолатли тўловлар миқдори жамоа шартномаларида белгилаб қўйилади, лекин бу тўлов миқдори ўртacha иш ҳақидан кам бўлмаслиги керак.

Мажбурий тиббий қўриқдан ўтиши шарт бўлган ходимларга, уларнинг ишга яроқлилигини аниқлаш мақсадида стационар тиббий муассасаларда текширувдан ўтадиган даври учун, ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган кафолатлар берилади.

167-модда. Ходим жамият манфаатларига доир ҳаракатлар қилганда бериладиган кафолатлар

Ходим жамият манфаатларига доир ҳаракатлар қилганда (авариялар, табиий оғатларнинг оқибатларини тугатиш, инсон ҳаётини сақлаб қолиш ва бошқа ҳолларда) ана шу даврда унинг иш жойи (лавозими) ва ўртacha иш ҳақи сақланади.

Тиббий текширувдан ўтадиган куни ва қуиши учун қон топширадиган куни ходимларга соғлиқни сақлаш муассасаларига боришлирага иш берувчи монеликсиз рухсат бериши шарт.

Донорлик қилувчи ходимларга ҳар сафар қуиши учун қон топширган куннинг албатта эртасига дам олиш учун бир кун берилади. Ходимнинг хоҳишига кўра бу кун таътилга қўшиб берилади. Текширувдан ўтадиган ва қуиши учун қон топширадиган куни ишдан озод этилган давр учун, шунингдек дам олиш кунлари ходимнинг ўртacha иш ҳақи сақланади.

168-модда. Ходимларнинг давлат ёки жамоат вазифаларини бажариши, шунингдек жамият манфаатларига доир ҳаракатлар қилиши билан боғлиқ кафолатли тўловларни пул билан таъминлаш манбалари ва бу тўловларни амалга ошириш тартиби

Ходимларнинг давлат ёки жамоат вазифаларини бажариши (**165-модда**), шунингдек жамият манфаатларига доир ҳаракатлар қилиши (**167-модда**) билан боғлиқ кафолатли тўловларни пул билан таъминлаш манбалари ва бу тўловларни амалга ошириш тартиби Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан белгиланади.

169-модда. Ўртacha иш ҳақини ҳисоблаб чиқариш

Ходимга тегишли бўлган ўртacha иш ҳақини ҳисоблаб чиқариш тартиби барча ҳолларда (кафолатли тўловларни бериш, таътил вақти учун ҳақ тўлаш, вақтинча бошқа ишга ўтказилганда, зарарни қоплашда, мажбурий прогул қилинганда ва бошқа ҳолларда иш ҳақи тўлаш), пенсия тайинлаш учун ўртacha иш ҳақини ҳисоблаб чиқаришни истисно этганда, Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан белгиланади.

170-модда. Иш билан боғлиқ харажатларнинг компенсацияси

Ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини бажариши билан боғлиқ қўшимча харажатлар (**171, 172, 173-моддалар**) қонунчилик, жамоа шартномалари ва келишувлари, шунингдек меҳнат шартномаларида белгиланган шартлар ва тартибда иш берувчи томонидан қопланиши лозим.

(**170-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон**)

171-модда. Хизмат сафари даврида ва кўчиб юриш билан боғлиқ ишларда харажатларни тўлаш

Хизмат сафарида ва кўчиб юриш билан боғлиқ ишларда қўйидагилар тўланиши лозим:

йўл кира харажатлари;

доимий турар жойидан бошқа жойда яшаш, шу жумладан уй-жой ижараси билан боғлиқ харажатлар;

ходим томонидан иш берувчининг рухсати ёки розилиги билан қилинган бошқа харажатлар.

172-модда. Бошқа жойдаги ишга кўчиб борганда харажатларни тўлаш

Бошқа жойдаги ишга кўчиб борганда қўйидагилар тўланиши лозим:

кўчиш ва мол-мулкни кўчириб бориш билан боғлиқ харажатлар;

янги жойда ўрнашиб олиш билан боғлиқ харажатлар;

ходим томонидан иш берувчи билан келишиб қилинган бошқа харажатлар.

173-модда. Ходимга тегишли мол-мулқдан фойдаланганлик учун харажатларни тўлаш

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда

@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Иш берувчининг розилиги билан ва унинг манфаатлари йўлида ходим ўзига тегишли мол-мулқдан фойдаланганда транспорт воситаларининг амортизацияси ва улардан фойдаланганлик учун қилинган харажатлар, шунингдек асбобларнинг, техник воситаларнинг ёки ўзга мол-мулкнинг амортизацияси иш берувчи ҳисобидан тўланиши лозим. Ана шу харажатларни тўлашнинг миқдори ва тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан белгилаб кўйилади.

XI БОБ. МЕХНАТ ИНТИЗОМИ

174-модда. Корхонада меҳнат тартиби

Корхонада меҳнат тартиби иш берувчи касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб тасдиқлайдиган ички меҳнат тартиби қоидалари билан белгиланади.

175-модда. Интизом тўғрисидаги устав ва низомлар

Халқ хўжалигининг баъзи тармоқларида ходимларнинг айрим тоифалари учун интизом тўғрисидаги устав ва низомлар амал қилади.

176-модда. Ходимнинг бурчлари

Ходим ўз меҳнат вазифаларини ҳалол, вижданан бажариши, меҳнат интизомига риоя қилиши, иш берувчининг қонуний фармойишларини ўз вақтида ва аниқ бажариши, технология интизомига, меҳнат муҳофазаси, техника хавфсизлиги ва ишлаб чиқариш санитарияси талабларига риоя қилиши, иш берувчининг мол-мулкини авайлаб асрashi шарт.

Ходимнинг меҳнат вазифалари ички тартиб қоидаларида, интизом тўғрисидаги устав ва низомларда, корхонада қабул қилинадиган локал хужжатларда (жамоа шартномаларида, йўриқномалар ва ҳоказоларда), меҳнат шартномасида аниқ белгилаб кўйилади.

177-модда. Иш берувчининг бурчлари

Иш берувчи ходимлар меҳнатини ташкил қилиши, қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда, меҳнат шартномасида назарда тутилган меҳнат шароитларини яратиб бериши, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини таъминлаши, меҳнат муҳофазаси қоидаларига риоя этиши, ходимларнинг эҳтиёж ва талабларига эътибор билан қараши, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаб бориши, ушбу Кодексга мувофиқ жамоа шартномаларини тузиши шарт.

(177-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Иш берувчи ходимдан унинг меҳнат вазифалари доирасига кирмайдиган ишларни бажаришни, қонунга хилоф ёки ходим ва бошқа шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғи учун хавф туғдирувчи, уларнинг шаъни ва қадр-қимматини камситувчи ҳаракатлар қилишни талаб этишга ҳакли эмас.

178-модда. Ходимларни уларга юклатилган меҳнат вазифалари билан таништириш

Ҳар бир ходим ўзига юклатиладиган меҳнат вазифалари доираси билан олдиндан таништирилиши лозим.

179-модда. Меҳнат интизомини таъминлаш

Меҳнат интизоми ҳалол меҳнат учун рағбатлантириш ва мукофотлаш усуслари билан нормал тарзда ишлашга зарур ташкилий ва иқтисодий шароитларни яратиб бериш, ноинсоф ходимларга нисбатан жазо чораларини қўлланиш орқали таъминланади.

180-модда. Меҳнат учун рағбатлантириш

Ишдаги ютуқлар учун ходимга нисбатан рағбатлантириш чоралари қўлланилиши мумкин. Рағбатлантириш турлари, уларни қўлланиш тартиби, афзаллик ва имтиёзлар бериш жамоа шартномалари, ички меҳнат тартиби қоидалари ва бошқа локал хужжатларда, жамоа келишувларида, интизом тўғрисидаги устав ва низомларда белгилаб кўйилади.

Ходимлар меҳнат соҳасида давлат ва жамият олдидаги алоҳида хизматлари учун давлат мукофотларига тақдим этилиши мумкин.

Иш ҳақи, мукофотлар, қўшимча тўловлар, устамалар ва меҳнат ҳақи тизимида назарда тутилган бошқа тўловлар рағбатлантириш турларига кирмайди.

Интизомий жазо амал қилиб турган муддат мобайнида (183-модда) ходимга нисбатан рағбатлантириш чоралари қўлланилмайди.

181-модда. Интизомий жазолар

Ходимга меҳнат интизомини бузганлиги учун иш берувчи қўйидаги интизомий жазо чораларини қўллашга ҳақли:

1) ҳайфсан;

2) ўртача ойлик иш ҳақининг ўттиз фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда жарима.

Касаллик
сабабли
камситишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕХНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕХНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ички меҳнат тартиби қоидаларида ходимга ўртacha ойлик иш ҳақининг эллик фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда жарима солиш ҳоллари ҳам назарда тутилиши мумкин. Ходимнинг иш ҳақидан жарима ушлаб қолиш ушбу Кодекснинг 164-моддаси талабларига риоя қилинган ҳолда иш берувчи томонидан амалга оширилади;

(181-модданинг биринчи қисми 2-банди Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августдаги 832-I-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 9-сон, 229-модда)

3) меҳнат шартномасини бекор қилиш (100-модда иккинчи қисмининг 3 ва 4-бандлари).

Ушбу моддада назарда тутилмаган интизомий жазо чораларини қўлланиш тақиқланади.

182-модда. Интизомий жазоларни қўлланиш тартиби

Интизомий жазолар ишга қабул қилиш хукуки берилган шахслар (органлар) томонидан қўлланилади (82-модда).

Интизомий жазо қўлланилишидан аввал ходимдан ёзма равишида тушунтириш хати талаб қилиниши лозим. Ходимнинг тушунтириш хати беришдан бош тортиши унинг илгари содир қилган ножӯя хатти-ҳаракати учун жазо қўллашга тўсиқ бўла олмайди.

Интизомий жазони қўлланишда содир этилган ножӯя хатти-ҳаракатнинг қай даражада оғир эканлиги, шу хатти-ҳаракат содир этилган вазият, ходимнинг олдинги иши ва хулқ-атвори ҳисобга олинади.

Ҳар бир ножӯя хатти-ҳаракат учун факат битта интизомий жазо қўлланиши мумкин.

Интизомий жазо бевосита ножӯя хатти-ҳаракат аниқлангандан кейин, аммо бу хатти-ҳаракат аниқлангандан бошлаб, ходимнинг касал ёки таътилда бўлган вақтини ҳисобга олмасдан, узоги билан бир ой ичидаги қўлланилади.

Ножӯя хатти-ҳаракат содир этилган кундан бошлаб олти ой ўтганидан, молияхўжалик фаолиятини тафтиш этиш ёки текшириш натижасида аниқланганда эса, — содир этилган кундан бошлаб икки йил ўтганидан кейин жазони қўллаб бўлмайди. Жиноий иш бўйича иш юритилган давр бу муддатга кирмайди.

Интизомий жазо берилгани тўғрисидаги буйруқ (фармойиш) ёки қарор ходимга маълум қилиниб, тилхат олинади.

183-модда. Интизомий жазонинг амал қилиш муддати

Интизомий жазонинг амал қилиш муддати жазо қўлланилган кундан бошлаб бир йилдан ошиб кетиши мумкин эмас. Агар ходим шу муддат ичидаги янада интизомий жазога тортилмаса, у интизомий жазо олмаган деб ҳисобланади.

Интизомий жазони қўллаган иш берувчи ўз ташабуси билан, ходимнинг илтимосига биноан, меҳнат жамоаси ёки ходимнинг бевосита раҳбари илтимосномасига кўра жазони бир йил ўтмасдан олдин ҳам олиб ташлашга ҳақли.

184-модда. Интизомий жазо устидан шикоят қилиш

Интизомий жазо устидан якка меҳнат низоларини кўриш учун белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.

Меҳнат низосини кўриб чиқаётган орган содир этилган ножӯя хатти-ҳаракат қандай вазиятда юз берганлигини, ходимнинг олдинги хулқ-атворини, меҳнатга бўлган муносабатини, интизомий жазонинг содир этилган ножӯя хатти-ҳаракатнинг оғирлик даражасига қанчалик мос келишини, иш берувчининг интизомий жазо бериш тартибига риоя қилганлигини ҳисобга олиб, ходимга нисбатан қўлланилган интизомий жазони ғайриқонуйи деб топиш ва уни бекор қилиш тўғрисидаги қарор чиқаришга ҳақли.

XII БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ ТАРАФЛАРИНИНГ МОДДИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

185-модда. Меҳнат шартномасининг бир тарафи бошқа тарафга етказган зарарни қоплаш мажбурияти

Меҳнат шартномасининг бир тарафи (иш берувчи ёки ходим) меҳнат соҳасидаги вазифаларни бажариши муносабати билан бошқа тарафга етказган зарарни ушбу Кодекс ва меҳнат тўғрисидаги бошқа норматив хужжатларда белгиланган қоидаларга мувофиқ қоплайди.

Меҳнат шартномаси ёки унга қўшимча равишида тузилган ёзма шаклдаги келишувда, шунингдек жамоа шартномасида меҳнат шартномаси тарафларининг моддий жавобгарлиги аниқлаштириб қўйилиши мумкин. Бунда шартнома бўйича иш берувчининг ходим олдидағи жавобгарлиги ушбу Кодексда назарда тутилганидан кам, ходимнинг иш берувчи олдидағи жавобгарлиги эса назарда тутилганидан кўп бўлмаслиги керак.

Зарар етказилганидан кейин меҳнатга оид муносабатларнинг бекор қилинганини мумкин. Агар ходимнинг иш берувчи олдидағи жавобгарлиги эса назарда тутилганидан кам, ходимнинг иш берувчи олдидағи жавобгарлиги эса назарда тутилганидан кўп бўлмаслиги керак.

186-модда. Моддий жавобгарликнинг юзага келиши шартлари

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Мехнат шартномасининг бир тарафи ўзининг ғайрихуқукий айбли ҳулқ-атвори (ҳаракати ёки ҳаракатсизлиги) натижасида бошқа тарафга етказган зарари учун, башарти ушбу Кодексда бошқача ҳолат назарда тутилмаган бўлса, моддий жавобгар бўлади.

Тарафларнинг ҳар бири ўзига етказилган моддий зарарни миқдорини исботлаб бериши шарт.

2-5. ХОДИМГА ЕТКАЗИЛГАН ЗАРАР УЧУН ИШ БЕРУВЧИННИГ МОДДИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ

187-модда. Ходимга тўланиши лозим бўлган зарар

Ўз меҳнат вазифаларини бажариши муносабати билан ёки меҳнат қилиш имкониятидан ғайриқонуний равишда маҳрум этилганлиги натижасида ходимга, бокувчиси иш билан боғлиқ ҳолда вафот этган тақдирда эса, — унинг оила аъзоларига (192-модданинг **биринчи қисми**) етказилган ҳар қандай зарарни (шу жумладан, маънавий зарарни) иш берувчи, башарти ушбу Кодексда бошқача ҳолат назарда тутилмаган бўлса, тўлиқ ҳажмда тўлайди.

Маънавий зарар (жисмоний ёки руҳий азоблар) пул шаклида ёки бошқа моддий шаклда ҳамда иш берувчи ва ходим ўртасидаги келишувга мувофиқ равишда, ходим меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳолда вафот этган тақдирда эса, — иш берувчи ва вафот этган ходимнинг оила аъзолари ўртасидаги келишувга мувофиқ равишда белгиланган миқдорда қопланади. Маънавий зарарни қоплаш юзасидан низо келиб чиқсан тақдирда, бу масала судда кўриб чиқлади.

188-модда. Иш берувчининг ходимга меҳнат қилиш имкониятидан ғайриқонуний равишда маҳрум этилганлиги натижасида етказилган зарарни тўлаш мажбурияти

Ходим меҳнат қилиш имкониятидан ғайриқонуний равишда маҳрум этилган барча ҳолларда ололмай қолган иш ҳақини иш берувчи унга тўлаши шарт. Бундай мажбурият, агар иш ҳақи ишга қабул қилиш ғайриқонуний равишда рад этилганлиги, меҳнат шартномаси ғайриқонуний равишда бекор қилинганлиги ёки ходим ғайриқонуний равишда бошқа ишга ўтказилганлиги ва меҳнат низоларини кўрувчи органнинг бундай ишлар юзасидан чиқарилган қарори ўз вақтида бажарилмаганлиги, меҳнат дафтарчасини бериш кечикирилганлиги, ҳар қандай йўллар билан ходимнинг шаънига доғ туширувчи маълумотлар тарқатилганлиги натижасида, башарти бу маълумотлар ҳақиқатга тўғри келмаса, шунингдек бошқа ҳолларда олинмай қолган бўлса, келиб чиқади.

189-модда. Иш берувчининг ходим соғлиғига етказилган зарарни тўлаш мажбурияти

Ходимнинг соғлиғига меҳнатда майиб бўлиши, касб касаллигига чалиниши ёки у ўз меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳолда соғлиғининг бошқача тарзда шикастланиши сабабли етказилган зарарни иш берувчи тўлиқ ҳажмда тўлаши шарт.

Ходимнинг иш берувчининг ҳудудида ҳам, унинг ташқарисида ҳам меҳнатда майиб бўлиши, шунингдек иш берувчи томонидан ажратилган транспортда иш жойига келаётган ёки ишдан қайтаётган вақтда шикастланиши натижасида етказилган зарар учун иш берувчи моддий жавобгар бўлади.

Меҳнатда майиб бўлиш оқибатида ёки ўз меҳнат вазифаларини бажариши билан боғлиқ ҳолда соғлиғининг бошқача тарзда шикастланиши сабабли ходимга етказилган зарарни иш берувчи, башарти зарар унинг айби билан келиб чиқмаганлигини исботлаб беролмаса, тўлаши шарт.

Ўз меҳнат вазифаларини бажараётган вақтида юқори хавф манбаи натижасида ходимнинг соғлиғига етказилган зарарни иш берувчи, башарти зарар уни бартараф қилиш мумкин бўлмаган кучлар туфайли ёки жабрланувчи қасдан қилганлиги оқибатида келиб чиқсанлигини исботлаб беролмаса, тўлаши шарт.

190-модда. Ходимнинг соғлиғига шикаст етганлиги муносабати билан тўланиши лозим бўлган зарар миқдори

Тўланиши лозим бўлган зарар жабрланувчининг меҳнатда майиб бўлишига қадар олган ўртача ойлик иш ҳақига нисбатан фоиз ҳисобида, унинг касбга оид меҳнат қобилиятини йўқотганлик даражасига мувофиқ белгиланадиган ҳар ойлик тўловдан, соғлиғига шикаст етиши билан боғлиқ қўшимча харажатларнинг компенсациясидан, шунингдек белгиланган ҳолларда эса, — бир йўла бериладиган нафақа тўлашдан иборатdir.

Касбга оид меҳнат қобилиятини йўқотганлик даражаси ва жабрланувчининг қўшимча ёрдам турларига муҳтоҷлиги тиббий-ижтимоий эксперт комиссияси томонидан аниқланади.

(190-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Зарар ўрнини қоплаш учун тўловларни тайинлашда жабрланувчи олаётган иш ҳақи, стипендия, пенсия ва бошқа даромадлар ҳисобга олинмайди. Бунда меҳнатда майиб бўлган жабрланувчилар — ногиронлиги бўлган шахсларга зарарни қоплаш учун

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
қўйилмайди

Батофил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

тўланадиган сумма қонунчиликда белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 17,6 фоизидан оз бўлиши мумкин эмас.

(190-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Конуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

191-модда. Ходимнинг соғлиғига шикаст етказилганда меҳнат шартномаси тарафларининг аралаш жавобгарлиги

Агар жабрланувчининг қўпол эҳтиётсизлиги заарнинг келиб чиқиши ёки қўпайишига сабаб бўлса, тўланиши лозим бўлган зарар миқдори жабрланувчининг айби даражасига қараб, мувофиқ равишда камайтирилади.

Жабрланувчи томонидан қўпол эҳтиётсизлик қилинган ва иш берувчининг айби бўлмаган ҳолларда, унинг айбидан қатъи назар жавобгарлик келиб чиқадиган бўлса (189-модданинг тўртинчи қисми), тўланадиган зарар миқдори хам шунга мувофиқ равишда камайтирилади. Бундай вақтда заарни тўлашни рад этишга йўл қўйилмайди.

Аралаш жавобгарлик тўланиши лозим бўлган заарнинг қўшимча турларига, бир йўла бериладиган нафақага, шунингдек бокувчининг вафоти муносабати билан заарни тўлаш ҳолларига татбиқ этилмайди.

192-модда. Бокувчининг вафот этганлиги муносабати билан заарни иш берувчи томонидан тўлаш мажбурияти

Ходим меҳнатда майиб бўлиши, касб касаллиги ёки меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳолда соғлиғига бошқача тарзда шикаст етиши сабабли вафот этган ҳолларда, иш берувчи мархумнинг қарамоғида бўлган меҳнатга қобилиятсиз шахсларга, шунингдек ўн олти ёшга тўлмаган ёки у вафот этган кунга қадар ундан таъминот олиш хуқуқига эга бўлган шахсларга, мархумнинг вафотидан кейин туғилган фарзандига, шунингдек ота-онасидан бирига, умр йўлдошига ёки оиланинг бошқа аъзосига, агар у ишламасдан мархумнинг уч ёшга етмаган болалари (укалари, сингиллари) ёки невараларининг парвариши билан банд бўлса, заарни тўлаши шарт.

Қарамоқда бўлиш фаразан олинади ва бунинг учун далил талаб этилмайди.

Куйидагилар меҳнатга қобилиятсиз деб ҳисобланади:

ўн олти ёшдан катта шахслар, агар улар шу ёшга тўлгунга қадар ногиронлиги бўлган шахс бўлиб қолган бўлсалар;

(192-модда учинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Конуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

олтмиш ёшга тўлган эркаклар ва эллик беш ёшга тўлган аёллар;

ногиронлиги бўлган шахс.

(192-модда учинчи қисмининг тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Конуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Оила аъзосининг меҳнатга қобилиятсизлиги бошланган вақт (бокувчининг вафотига қадар ёки ундан кейин) унинг заарни ундиришга бўлган хуқуқига таъсир этмайди.

Ўн олти ёшдаги ва ундан катта ўқувчилар, ўқув юртларининг кундузги бўлимларида ўқиши тутатгунларигача, лекин ўн саккиз ёшга қадар бўлган даврда, заарни ундириш хуқуқига эгадирлар.

193-модда. Бокувчининг вафот этганлиги муносабати билан тўланадиган зарар миқдори

Вафот этган бокувчининг қарамоғида бўлган ва унинг вафоти муносабати билан заарни ундиришга ҳақли бўлган меҳнатга қобилиятсиз шахсларга тўланадиган зарар миқдори мархумнинг ўртacha ойлик иш ҳақи миқдорида, унинг ўзига ва унинг қарамоғида бўлган, лекин заарни ундиришга ҳақли бўлмаган меҳнатга қобилиятсиз шахсларнинг улушини чегириб ташлаган ҳолда белгиланади.

Зарар тўловини олишга ҳақли бўлган шахсларнинг ҳар бирига тегишли бўлган зарар миқдорини аниқлаш учун бокувчи иш ҳақининг мазкур шахсларнинг ҳаммасига тўғри келадиган қисми улар сонига тақсимланади.

Вафот этган шахснинг қарамоғида бўлмаган, аммо зарар тўловини олиш хуқуқига эга бўлган меҳнатга қобилиятсиз шахслар учун зарар тўлови миқдори қуйидаги тартибида белгиланади:

агар таъминот маблағи суд тартибида ундирилган бўлса, у ҳолда зарар тўловлари суд томонидан тайинланган сумма миқдорида белгиланади;

агар таъминот маблағи суд тартибида ундирилмаган бўлса, у ҳолда зарар тўловлари уларнинг моддий аҳволи ҳамда вафот этган шахснинг ҳаётлик вақтида уларга ёрдам кўрсатиш имкониятини ҳисобга олиб белгиланади.

Агар вафот этган шахснинг қарамоғида бўлган шахслар ҳам, унинг қарамоғида бўлмаган шахслар ҳам айни бир вақтда зарар тўловини олишга ҳақли бўлсалар, бундай ҳолда зарар тўловлари миқдори аввало мархумнинг қарамоғида бўлмаган шахслар учун

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

белгиланади. Улар учун белгиланган зарар тўлови суммаси бокувчининг иш ҳақидан чегириб ташланади, сўнгра иш ҳақининг қолган миқдоридан келиб чиқиб ушбу модданинг **биринчи қисмларида** назарда тутилган тартибда мархумнинг қарамоғида бўлган шахслар учун қопланадиган зарар миқдори белгиланади.

Бокувчисини йўқотганлиги муносабати билан зарар тўловини олиш ҳуқуқига эга бўлган шахсларга тайинланган бокувчисини йўқотганлик пенсияси, худди шунингдек бошқа пенсия, иш ҳақи, стипендия ва бошқа даромадлар қопланадиган зарар тўлови ҳисобига киритилмайди. Бунда қарамоқдаги ҳар бир шахсга тегишли бўлган зарарни қоплаш суммаси қонунчиликда белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 17,6 фоизидан оз бўлиши мумкин эмас.

(193-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

194-модда. Ходимнинг соғлиғига шикаст етказилганлиги ёки унинг вафоти муносабати билан бир йўла бериладиган нафақанинг миқдори

Ходимнинг соғлиғига шикаст етказилганлиги ёки унинг вафоти муносабати билан иш берувчи томонидан бир йўла бериладиган нафақанинг миқдори жамоа шартномасида, агар бундай шартнома тузилмаган бўлса, — иш берувчи билан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувга биноан белгиланади.

Бунда ходимнинг соғлиғига шикаст етказилганлиги муносабати билан бир йўла бериладиган нафақанинг миқдори жабрланувчининг йиллик иш ҳақидан, ходимнинг вафоти муносабати билан бир йўла бериладиган нафақанинг миқдори эса, мархумнинг олти йиллик ўртача иш ҳақидан кам бўлиши мумкин эмас.

195-модда. Ходимнинг соғлиғига шикаст етказилганлиги ёки унинг вафоти муносабати билан иш берувчи томонидан зарарни тўлаш тартиби ва муддатлари

Меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳолда ходимнинг соғлиғига шикаст етказилганлиги ёки унинг вафоти муносабати билан иш берувчи томонидан зарарни тўлаш тартиби ва муддатлари Ўзбекистон Республикаси Хукумати томонидан белгиланади.

196-модда. Ходимнинг мол-мулкига етказилган зарар учун иш берувчининг моддий жавобгарлиги

Меҳнат шартномасида белгиланган вазифаларини лозим даражада бажармаганлиги натижасида ходимнинг шахсий буюмлари ёки бошқа мол-мулкига зарар етказган иш берувчи бу зарарни натура ҳолида қопламоғи лозим. Зарарни натура ҳолида қоплашнинг иложи бўлмаган тақдирда ёки ходимнинг розилиги билан мол-мулкнинг қиймати шу жойда амалда бўлган баҳо бўйича тўла ҳажмда қопланади.

197-модда. Ходимга етказилган зарарни ундиришга доир ишларни кўриш тартиби

Зарарни ундириш ҳақидаги аризани иш берувчига жабрланувчи ходим, ходим вафот этган тақдирда эса, — зарар тўловини олишга ҳақли бўлган манфаатдор шахслар беради.

Иш берувчи аризани кўриб чиқиши ва ариза тушган кундан эътиборан ўн кунлик муддат ичida тегишли қарор қабул қилиши шарт.

Иш берувчининг ходимга зарарни тўлаш ҳақидаги буйруғининг нусхаси ёки рад этиш ҳақидаги далил-асосли ёзма жавоби у қабул қилинган кундан бошлаб уч кунлик муддат ичida ходим ёки манфаатдор шахсларга топширилади.

Ходим ёки манфаатдор шахслар иш берувчининг қарорига рози бўлмаган ёки белгиланган муддатда жавоб олмаган тақдирда, улар мазкур низони ҳал қилиб бериш учун судга мурожаат қилишлари мумкин.

3-5. ИШ БЕРУВЧИГА ЕТКАЗИЛГАН ЗАРАР УЧУН ХОДИМНИНГ МОДДИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ

198-модда. Иш берувчига тўланиши лозим бўлган зарар

Ходим иш берувчига бевосита етказилган ҳақиқий зарарни тўлаши шарт.

Бевосита етказилган ҳақиқий зарар деганда иш берувчининг мавжуд мол-мулки (шу жумладан иш берувчи учинчи шахслардан ижарага олган мол-мулк) амалда камайганлиги ёки ёмон ҳолатга келганлиги, шунингдек иш берувчининг ортиқча тўловлар қилиш зарурати тушунилади.

Ходим иш берувчига бевосита етказилган ҳақиқий зарар учун ҳам, иш берувчи бошқа шахсларга етказилган зарарни тўлаши натижасида келиб чиқсан зарар учун ҳам моддий жавобгар бўлади.

199-модда. Ходимнинг моддий жавобгарлигини истисно этувчи ҳолатлар

Агар зарар, уни бартараф этиш мумкин бўлмаган кучлар, нормал ҳўжалик таваккалчилиги оқибатида, охирги зарурат ёки зарурий мудофаа натижасида келиб чиқсан бўлса, ходимнинг моддий жавобгарлиги истисно этилади.

200-модда. Иш берувчининг ходимдан зарарни ундиришдан воз кечиш ҳуқуқи

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ УЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Иш берувчи зарар етказилган чоғдаги аниқ ҳолатларни ҳисобга олиб, айбордor ходимдан зарарни ундиришдан қисман ёки тўлиқ воз кечишга ҳақли. Давлат мулки шаклидаги корхоналарда ана шундай қарор, агар у жамоа шартномасида назарда тутилган бўлса, қабул қилиниши мумкин. Бундай ҳолда етказилган зарар корхона фойдаси ҳисобидан қопланади.

201-модда. Ходимнинг моддий жавобгарлиги чегараси

Агар ушбу Кодексда бошқача ҳолат назарда тутилмаган бўлса, ходим етказилган зарар учун ўзининг ўртача ойлик иш ҳақи миқдори доирасида моддий жавобгар бўлади.

Мехнат шартномасини ғайриқонуний равишда бекор қилиш ёки ходимни ғайриқонуний равишда бошқа ишга ўтказишида айборд бўлган мансабдор шахслар ушбу Кодекснинг 274-моддасида белгиланган миқдорда моддий жавобгар бўладилар.

202-модда. Ходимнинг тўлиқ моддий жавобгарлиги ҳоллари

Етказилган зарар учун қуидаги ҳолларда ходимга тўлиқ моддий жавобгарлик юклатилади:

- 1) маҳсус ёзма шартнома асосида унга ишониб топширилган қимматликларнинг сақланишини таъминламаганлик учун (203-модда);
- 2) бир галлик ҳужжат асосида олинган қимматликларнинг сақланишини таъминламаганлик учун;
- 3) қасддан зарар етказилганда;
- 4) алкоголли ичимлиқдан, гиёхвандлик ёки токсик модда таъсиридан мастлик ҳолатида зарар етказилганда;
- 5) ходимнинг суд хукми билан аниқланган жиной ҳаракатлари натижасида зарар етказилганда;
- 6) тижорат сирлари ошкор этилганда;
- 7) қонунларда, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг қарорларида назарда тутилган ҳолларда.

Үн саккиз ёшга тўлмаган ходимлар фақат қасддан етказилган зарар учун, алкоголли ичимлиқдан, гиёхвандлик ёки токсик модда таъсиридан мастлик ҳолатида ёки жиноят содир этиш натижасида етказилган зарар учун тўлиқ моддий жавобгар бўладилар.

203-модда. Ходимнинг маҳсус ёзма шартнома асосида унга ишониб топширилган қимматликларнинг сақланишини таъминламаганлиги учун тўлиқ моддий жавобгарлиги

Бевосита пул ёки товар қимматликлари билан муомала қилаётган ходим маҳсус ёзма шартнома асосида унга ишониб топширилган қимматликларнинг сақланишини таъминламаганлиги учун тўлиқ моддий жавобгар бўлади. Пул ёки товар қимматликлари билан муомала қилиш хизмат вазифасига кирмайдиган ходим билан тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақида тузилган шартнома ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

Бевосита пул ёки товар қимматликлари билан муомала қилувчи ўн саккиз ёшга тўлган ходим билан ишга қабул қилиш пайтида ҳам, кейинчалик ҳам меҳнат шартномасига қўшимча тарзда тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақида маҳсус ёзма шартнома тузилиши мумкин.

Тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақида шартнома тузиладиган ходимларнинг тоифалари рўйхати жамоа шартномасида белгилаб қўйилади, агар у тузилмаган бўлса,— иш берувчи билан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувга биноан белгиланади. Бевосита пул ёки товар бойликлари билан муомала қилувчи ходимлар томонидан ишлар биргаликда бажариладиган, жамоа (бригада) моддий жавобгарлиги жорий этилиши мумкин бўлган бўлинмаларнинг рўйхати ҳам худди шундай тартибда белгиланади.

Агар ходим талабгор бўлаётган иш (лавозим) тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақида шартнома тузишни талаб қилса, ходим эса бундай шартнома тузишга рози бўлмаса, иш берувчи уни ишга қабул қилишни рад этишга ҳақлидир.

Якка тартибдаги тўлиқ ёки жамоанинг (бригаданинг) тўлиқ моддий жавобгарлиги тўғрисидаги шартномада меҳнат шартномаси тарафларининг ходимга, жамоага (бригадага) ишониб топширилган қимматликларнинг сақланишини таъминлаш бўйича вазифалари аниқ қўрсатилади ҳамда уларнинг қўшимча хукуқлари, мажбуриятлари ва жавобгарлиги белгилаб қўйилади.

Якка тартибдаги тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақидаги шартномага биноан қимматликлар уларнинг сақланишини таъминламаганлиги учун шахсан жавобгар бўладиган аниқ бир ходимга топширилади. Бундай шартнома тузган ходим жавобгарлиқдан озод бўлиш учун ўзининг айби йўқлигини исботлаб бериши керак.

Жамоа (бригада) моддий жавобгарлиги ҳақидаги шартномага мувофиқ қимматликлар уларнинг сақланишини таъминламаганлиги учун тўлиқ моддий жавобгарлик юклатиладиган, олдиндан белгиланган шахслар гурӯҳига (бригадага) топширилади. Бригаданинг айрим аъзоси жавобгарлиқдан озод бўлиш учун ўзининг айби йўқлигини исботлаб бериши лозим.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАҲСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Зарар ихтиёрий равишда тўланганда ([206-модда](#)) бригада ҳар бир аъзосининг айби даражаси бригаданинг барча аъзолари билан иш берувчи ўртасидаги келишувга асосан белгиланади. Зарар суд тартибида ундирилганда бригада ҳар бир аъзосининг айби даражаси суд томонидан аниқланади.

Қимматликларга оид хизмат (сақлаш, сотиш, ташиш, қайта ишлаш) билан шуғулланувчи корхоналарда иш берувчи билан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувга биноан таҳлика (таваккалчилик) жамғармаси тузилиши мумкин, камомадларни шу жамғарма ҳисобидан қоплашга йўл қўйилади.

Ходим билан тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақида ёзма шартнома тузилмаган, шунингдек бундай шартнома пул ёки товар қимматликлари билан муомала қилиш хизмат вазифасига кирмайдиган ходим билан, ўн саккиз ёшга тўлмаган шахс билан ёки ушбу модданинг [учинчи қисмида](#) кўрсатилган ходимлар тоифаси рўйхатига кирмайдиган шахс билан тузилган ҳолларда иш берувчига етказилган зарар учун ходимга чекланган моддий жавобгарлик юклатилиши мумкин. Бундай ҳолларда ходимга тўлиқ моддий жавобгарлик, ушбу Кодекснинг 202-моддаси биринчи қисмининг [2 — 7-бандларида](#) назарда тутилган асослар мавжуд бўлсагина юклатилиши мумкин.

204-модда. Иш берувчининг зарар миқдорини белгилаш ва унинг келиб чиқиш сабабини аниқлаш маҗбурияти

Иш берувчи зарарни муайян ходимлардан ундириш тўғрисида қарор қабул қилишдан олдин етказилган зарар миқдорини белгилаш ва унинг келиб чиқиш сабабини аниқлаш мақсадида текшириш ўтказиши шарт. Бундай текшириш ўтказилиши учун иш берувчи тегишли мутахассислар иштирокида комиссия тузишга ҳақли.

Зарарнинг келиб чиқиш сабабини аниқлаш учун ходимдан тушунтириш хати талаб қилиниши шарт. Ходимнинг тушунтириш хати беришдан бўйин товлаши иш берувчи уни етказилган зарар учун моддий жавобгарликка тортишига моне бўла олмайди. Ходим барча текшириш материаллари билан танишиш ҳуқуқига эга.

205-модда. Иш берувчининг мол-мулкига етказилган зарар миқдорини белгилаш

Иш берувчига етказилган зарар миқдори ҳақиқий йўқотишлар бўйича бухгалтерия ҳисоби маълумотлари асосида белгиланади.

Иш берувчининг асосий фондларга (воситаларга) тааллуқли мол-мулкига етказилган зарар миқдори моддий қимматликларнинг баланс қийматидан (таннархидан) эскириш қийматини белгиланган нормалар бўйича чегириб ташлаган ҳолда ҳисоблаб чиқарилади.

Иш берувчининг асосий воситаларга тааллуқли мол-мулки талон-торож қилинган, камомад бўлган, қасдан йўқ қилинган ёки қасдан бузилган тақдирда, шунингдек бошқа ҳолларда зарар миқдори ваколатли орган томонидан иш кўрилган куни шу жойда амалда бўлган бозор нархлари бўйича ҳисобланади.

Мол-мулкнинг ва бошқа қимматликларнинг айрим турларини талон-торож қилиш, камомад ёки йўқ қилиш билан иш берувчига етказилган зарарнинг ҳақиқий миқдори унинг номинал миқдоридан ошиб кетган ҳолларда бундай зарар миқдорини аниқлашнинг, шу жумладан карралаш йўли билан ҳисоблаб чиқишининг алоҳида тартиби қонунчиликда белгилаб қўйилиши мумкин.

(205-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

206-модда. Ходим томонидан зарарни ихтиёрий равишда тўлаш

Иш берувчига зарар етказишида айбдор бўлган ходим уни ихтиёрий равишда қисман ёки тўлиқ тўлашга ҳақли.

Зарарни ихтиёрий равишда тўлаш ушбу Кодексда назарда тутилган доирада амалга оширилади.

Ходим ва иш берувчининг келишувига биноан зарарни тўлаш муддати кечиктириб қопланишига йўл қўйилади. Бундай ҳолда ходим иш берувчига тўлов муддатларини аниқ кўрсатиб зарарни қоплаш ҳақида ёзма маҗбурият беради. Агар зарарни ихтиёрий равишда тўлаш ҳақида ёзма маҗбурият берган ходим меҳнатга оид муносабатларни бекор қилса ва зарарни тўлашдан бўйин товласа, қарзнинг узилмай қолган қисми нотариал идораларнинг ижро ҳужжатлари асосида ундириллади.

Иш берувчининг розилиги билан ходим етказилган зарарни қоплаш учун унга баҳоси тенг мол-мулк бериши ёки бузилган мол-мулкни тузатиб бериши мумкин.

207-модда. Зарарни ундириш тартиби

Ўртача ойлик иш ҳақидан ортиқ бўлмаган миқдорда етказилган зарар суммаси айбдор ходимдан иш берувчининг фармойишига мувофиқ ундириллади. Фармойиш зарар етказилганлиги аниқланган кундан бошлаб бир ой ичida чиқарилиши мумкин.

Етказилган зарарнинг ходимдан ундирилиши лозим бўлган суммаси унинг ўртача ойлик иш ҳақидан ошиб кетса ёки зарар аниқланган кундан кейин бир ойлик муддат ўтган бўлса, зарар суд тартибида ундириллади.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

208-модда. Корхонага унинг раҳбари томонидан етказилган зарарниг тўланиши

Корхона мулқдори ёки у ваколат берган орган билан тузилган меҳнат шартномаси бўйича ишлаётган корхона раҳбари томонидан корхонага етказилган зарар ушбу Кодексда белгиланган қоидаларга риоя этилган ҳолда тўланади.

Олдинги таҳрирга қаранг.

Корхона раҳбаридан етказилган зарарни ундириб олиш суд тартибида амалга оширилади.

(208-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 1 майдаги 621-сон Конуни таҳририда— Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 5-6-сон, 102-модда)

209-модда. Зарарни ундириш ҳақидаги қарор устидан шикоят қилиш хуқуқи

Иш берувчининг мол-мулкига етказилган зарарни ундириш ҳақидаги қарор устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

210-модда. Ходимдан ундириладиган зарар миқдорининг суд томонидан камайтирилиши

Суд айбнинг даражаси ва шаклини, аниқ ҳолатларни ва ходимнинг моддий аҳволини ҳисобга олиб ундириладиган зарар миқдорини камайтириши мумкин.

Суд ундириладиган зарар миқдорини камайтириш ҳақидаги келишув битимиши тасдиқлашга ҳақлидир.

Ходимдан ундириладиган зарарнинг миқдорини, агар зарар ғаразли мақсадлар билан содир қилинган жиноят натижасида етказилган бўлса, камайтиришига йўл қўйилмайди.

XIII БОБ. МЕҲНАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ

211-модда. Меҳнатни муҳофаза қилиш талаблари

Барча корхоналарда хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган меҳнат шароитлари яратилган бўлиши керак. Бундай шароитларни яратиб бериш иш берувчининг мажбуриятига киради.

Меҳнатни муҳофаза қилиш талаблари ушбу Кодекс, меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар, шунингдек техник стандартлар билан белгиланади.

(211-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги УРҚ-683-сонли Конуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Иш берувчи меҳнатни муҳофаза қилиш талабларини бузганлик учун жавобгар бўлади.

212-модда. Ходимнинг меҳнатни муҳофаза қилиш нормалари, қоида ва йўриқномаларига риоя этиш мажбурияти

Ходим меҳнатни муҳофаза қилиш нормаларига, қоида ва йўриқномаларига, шунингдек маъмуриятнинг ишни бехатар олиб бориш ҳақидаги фармойишларига риоя қилиши, олинган шахсий ҳимоя воситаларидан фойдаланиши, инсонлар ҳаёти ва соғлиғига бевосита хавф соладиган ҳар қандай ҳолат ҳақида, шунингдек иш жараёнда ёки у билан боғлиқ ҳолда содир бўлган ҳар қандай баҳтсиз ҳодиса ҳақида ўзининг бевосита раҳбарини (бригадири, устаси, участка бошлиғи ва бошқаларни) дарҳол хабардор қилиши шарт.

213-модда. Ходимнинг меҳнатни муҳофаза қилиш ҳақида маълумот олиш хуқуқи

Иш берувчи меҳнат шартномасини тузишда ва бошқа ишга ўтказишида ходимни меҳнат шароитлари тўғрисида, шу жумладан касб касалликлари ва бошқа касалликларга чалиниш эҳтимоли, шу билан боғлиқ ҳолда унга бериладиган имтиёз ва компенсациялар, шунингдек шахсий ҳимоя воситалари ҳақида хабардор қилиши керак.

Иш берувчи ходимларга ёки уларнинг вакилларига муайян иш жойидаги ва ишлаб чиқаришдаги меҳнатни муҳофаза қилишнинг ҳолати ҳақида ҳам ахборот бериши шарт.

214-модда. Тиббий кўрик

Иш берувчи меҳнат шартномаси тузиш чоғида дастлабки тарзда ва кейинчалик (иш давомида) вақти-вақти билан қуйидаги ходимларни тиббий кўриқдан ўтказишни ташкил қилиши шарт:

ўн саккиз ёшга тўлмаганлар;

олтмиш ёшга тўлган эркаклар, эллик беш ёшга тўлган аёллар;

ногиронлиги бўлган шахслар;

(214-модда биринчи қисмининг тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги УРҚ-770-сонли Конуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

меҳнат шароити ноқулай ишларда, тунги ишларда, шунингдек транспорт харакати билан боғлиқ ишларда банд бўлганлар;

hudud 24

Касаллик
сабабли
камситишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Барча корхоналарда хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган меҳнат шароитлари яратилган бўлиши керак. Бундай шароитларни яратиб бериш иш берувчининг мажбуриятига киради.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

Меҳнатни муҳофаза қилиш талаблари ушбу Кодекс, меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатлар, шунингдек техник стандартлар билан белгиланади.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

(211-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги УРҚ-683-сонли Конуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 03/21/683/0375-сон)

Иш берувчи меҳнатни муҳофаза қилиш талабларини бузганлик учун жавобгар бўлади.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

212-модда. Ходимнинг меҳнатни муҳофаза қилиш нормалари, қоида ва йўриқномаларига риоя этиш мажбурияти

Ходим меҳнатни муҳофаза қилиш нормаларига, қоида ва йўриқномаларига, шунингдек маъмуриятнинг ишни бехатар олиб бориш ҳақидаги фармойишларига риоя қилиши, олинган шахсий ҳимоя воситаларидан фойдаланиши, инсонлар ҳаёти ва соғлиғига бевосита хавф соладиган ҳар қандай ҳолат ҳақида, шунингдек иш жараёнда ёки у билан боғлиқ ҳолда содир бўлган ҳар қандай баҳтсиз ҳодиса ҳақида ўзининг бевосита раҳбарини (бригадири, устаси, участка бошлиғи ва бошқаларни) дарҳол хабардор қилиши шарт.

213-модда. Ходимнинг меҳнатни муҳофаза қилиш ҳақида маълумот олиш хуқуқи

Иш берувчи меҳнат шартномасини тузишда ва бошқа ишга ўтказишида ходимни меҳнат шароитлари тўғрисида, шу жумладан касб касалликлари ва бошқа касалликларга чалиниш эҳтимоли, шу билан боғлиқ ҳолда унга бериладиган имтиёз ва компенсациялар, шунингдек шахсий ҳимоя воситалари ҳақида хабардор қилиши керак.

Иш берувчи ходимларга ёки уларнинг вакилларига муайян иш жойидаги ва ишлаб чиқаришдаги меҳнатни муҳофаза қилишнинг ҳолати ҳақида ҳам ахборот бериши шарт.

214-модда. Тиббий кўрик

Иш берувчи меҳнат шартномаси тузиш чоғида дастлабки тарзда ва кейинчалик (иш давомида) вақти-вақти билан қуйидаги ходимларни тиббий кўриқдан ўтказишни ташкил қилиши шарт:

ўн саккиз ёшга тўлмаганлар;

олтмиш ёшга тўлган эркаклар, эллик беш ёшга тўлган аёллар;

ногиронлиги бўлган шахслар;

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

212-модда. Ходимнинг меҳнатни муҳофаза қилиш нормалари, қоида ва йўриқномаларига риоя этиш мажбурияти

Ходим меҳнатни муҳофаза қилиш нормаларига, қоида ва йўриқномаларига, шунингдек маъмуриятнинг ишни бехатар олиб бориш ҳақидаги фармойишларига риоя қилиши, олинган шахсий ҳимоя воситаларидан фойдаланиши, инсонлар ҳаёти ва соғлиғига бевосита хавф соладиган ҳар қандай ҳолат ҳақида, шунингдек иш жараёнда ёки у билан боғлиқ ҳолда содир бўлган ҳар қандай баҳтсиз ҳодиса ҳақида ўзининг бевосита раҳбарини (бригадири, устаси, участка бошлиғи ва бошқаларни) дарҳол хабардор қилиши шарт.

213-модда. Ходимнинг меҳнатни муҳофаза қилиш ҳақида маълумот олиш хуқуқи

Иш берувчи меҳнат шартномасини тузишда ва бошқа ишга ўтказишида ходимни меҳнат шароитлари тўғрисида, шу жумладан касб касалликлари ва бошқа касалликларга чалиниш эҳтимоли, шу билан боғлиқ ҳолда унга бериладиган имтиёз ва компенсациялар, шунингдек шахсий ҳимоя воситалари ҳақида хабардор қилиши керак.

Иш берувчи ходимларга ёки уларнинг вакилларига муайян иш жойидаги ва ишлаб чиқаришдаги меҳнатни муҳофаза қилишнинг ҳолати ҳақида ҳам ахборот бериши шарт.

214-модда. Тиббий кўрик

Иш берувчи меҳнат шартномаси тузиш чоғида дастлабки тарзда ва кейинчалик (иш давомида) вақти-вақти билан қуйидаги ходимларни тиббий кўриқдан ўтказишни ташкил қилиши шарт:

ўн саккиз ёшга тўлмаганлар;

олтмиш ёшга тўлган эркаклар, эллик беш ёшга тўлган аёллар;

ногиронлиги бўлган шахслар;

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

214-модда. Тиббий кўрик

Иш берувчи меҳнат шартномаси тузиш чоғида дастлабки тарзда ва кейинчалик (иш давомида) вақти-вақти билан қуйидаги ходимларни тиббий кўриқдан ўтказишни ташкил қилиши шарт:

ўн саккиз ёшга тўлмаганлар;

олтмиш ёшга тўлган эркаклар, эллик беш ёшга тўлган аёллар;

ногиронлиги бўлган шахслар;

2-5. ТАЪТИЛЛАР

214-модда. Тиббий кўрик

Иш берувчи меҳнат шартномаси тузиш чоғида дастлабки тарзда ва кейинчалик (иш давомида) вақти-вақти билан қуйидаги ходимларни тиббий кўриқдан ўтказишни ташкил қилиши шарт:

ўн саккиз ёшга тўлмаганлар;

олтмиш ёшга тўлган эркаклар, эллик беш ёшга тўлган аёллар;</p

озиқ-овқат саноатида, савдо ва бевосита аҳолига хизмат қўрсатиш билан боғлиқ бўлган бошқа тармоқлардаги ишларда банд бўлганлар;

умумтаълим мактаблари, мактабгача таълим ташкилотлари ва бошқа муассасаларнинг бевосита болаларга таълим ёки тарбия бериш билан машғул бўлган педагог ва бошқа ходимлари.

(214-модда биринчи қисмининг еттинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-653-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2020 й., 03/20/653/1592-сон)

Мехнат шароити ноқулай ишлар ва бажарилаётганида дастлабки тарзда ва вақти-вақти билан тиббий кўриқдан ўтилиши лозим бўлган бошқа ишларнинг рўйхати ва уларни ўтказиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланади.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** қўрсатилган ходимлар тиббий кўриклардан ўтишдан бўйин товлашга ҳақли эмаслар. Тиббий кўриқдан ўтишдан ёки тиббий комиссияларнинг текширувлар натижасида берган тавсияларини бажаришдан бўйин товлаган ходимларни иш берувчи ишга қўймасликка ҳақлидир.

Ходимларнинг меҳнатидан уларнинг соғлиғи ҳолатига тўғри келмайдиган ишларда фойдаланишга йўл қўйилмайди.

Агар ходим ўз соғлигининг ҳолати меҳнат шароити билан боғлиқ ҳолда ёмонлашган деб ҳисобласа, у навбатдан ташқари тиббий кўриқдан ўтказишни талаб қилишга ҳақлидир.

Тиббий кўриклардан ўтилиши муносабати билан ходимлар чиқимдор бўлмайдилар.

215-модда. Мехнатни муҳофаза қилиш бўйича йўл-йўриқлар бериш ва ўқитиши

Ходимларга техника хавфсизлиги, ишлаб чиқариш санитарияси, ёнғин чиқишдан сақланиш ва меҳнатни муҳофаза қилишнинг бошқа қоидалари ҳақида йўл-йўриқлар бериш ҳамда ходимларнинг меҳнатни муҳофаза қилишнинг ҳамма талабларига риоя этишларини доимий равишда текшириб бориш вазифаси иш берувчи зиммасига юқлатилади.

Иш берувчи ходимларнинг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқишлиарни таъминлаши ва уларнинг билимларини текшириб туриши шарт.

Мехнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқувдан, йўл-йўриқдан ўтмаган ва билимлари текширилмаган ходимларни ишга қўйиш тақиқланади.

216-модда. Мехнатни муҳофаза қилиш тадбирларига ажратиладиган маблағлар

Мехнатни муҳофаза қилиш тадбирларини ўтказиш учун белгиланган тартибда маблағлар ва зарур материаллар ажратилади. Бу маблағ ва материалларни бошқа мақсадларга сарфлаш ман этилади. Мазкур маблағ ва материаллардан фойдаланиш тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувга биноан белгиланади.

Мехнат жамоалари, уларнинг вакиллик органлари меҳнатни муҳофаза қилишга мўлжалланган маблағлардан фойдаланишини текшириб борадилар.

217-модда. Ходимларни сут, даволаш-профилактика озиқ-овқати, газли шўр сув, шахсий ҳимоя ва гигиена воситалари билан таъминлаш

Мехнат шароити ноқулай ишларда банд бўлган ходимлар белгиланган нормалар бўйича:

сут (шунга тенг бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари);

даволаш-профилактика озиқ-овқати;

газли шўр сув (иссиқ цехларда ишловчилар учун);

маҳсус кийим-бош, маҳсус пойабзал, бошқа шахсий ҳимоя ва гигиена воситалари билан бепул таъминланадилар.

Бундай ишларнинг рўйхати, бериладиган нарсаларнинг нормалари, таъминот тартиби ва шартлари жамоа келишувларида, жамоа шартномаларида, агар улар тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан ходимларнинг вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

218-модда. Соғлиғи ҳолатига кўра енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказишга муҳтоҷ ходимларни иш берувчи, уларнинг розилиги билан, тиббий хulosага мувофиқ вақтинча ёки муддатини чекламай, ана шундай ишларга ўтказиши шарт.

Соғлиғи ҳолатига кўра енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган камроқ ҳақ тўланадиган ишга ўтказилганда шундай ишга ўтказилган кунидан бошлаб икки ҳафта мобайнида ходимларнинг аввалги ўртача ойлик иш ҳақи сақланади.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
[@hudud24official](https://hudud24official)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Ходимларга техника хавфсизлиги, ишлаб чиқариш санитарияси, ёнғин чиқишдан сақланиш ва меҳнатни муҳофаза қилишнинг бошқа қоидалари ҳақида йўл-йўриқлар бериш ҳамда ходимларнинг меҳнатни муҳофаза қилишнинг ҳамма талабларига риоя этишларини доимий равишда текшириб бориш вазифаси иш берувчи зиммасига юқлатилади.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

Иш берувчи ходимларнинг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқишлиарни таъминлаши ва уларнинг билимларини текшириб туриши шарт.

III БОБ. ХОДИMLAR VA ISH BERUVCHILARNING VAKILLIGI

Мехнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқувдан, йўл-йўриқдан ўтмаган ва билимлари текширилмаган ходимларни ишга қўйиш тақиқланади.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ VA KELISHUVLARI

Мехнатни муҳофаза қилиш тадбирларини ўтказиш учун белгиланган тартибда маблағлар ва зарур материаллар ажратилади. Бу маблағ ва материалларни бошқа мақсадларга сарфлаш ман этилади. Мазкур маблағ ва материаллардан фойдаланиш тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувга биноан белгиланади.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Мехнат жамоалари, уларнинг вакиллик органлари меҳнатни муҳофаза қилишга мўлжалланган маблағлардан фойдаланишини текшириб борадилар.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

217-модда. Ходимларни сут, даволаш-профилактика озиқ-овқати, газли шўр сув, шахсий ҳимоя ва гигиена воситалари билан таъминлаш

Мехнат шароити ноқулай ишларда банд бўлган ходимлар белгиланган нормалар бўйича:

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

сут (шунга тенг бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари);

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

даволаш-профилактика озиқ-овқати;

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

газли шўр сув (иссиқ цехларда ишловчилар учун);

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ УЗГАРТИРИШ

маҳсус кийим-бош, маҳсус пойабзал, бошқа шахсий ҳимоя ва гигиена воситалари билан бепул таъминланадилар.

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШI

Бундай ишларнинг рўйхати, бериладиган нарсаларнинг нормалари, таъминот тартиби ва шартлари жамоа келишувларида, жамоа шартномаларида, агар улар тузилмаган бўлса, — иш берувчи томонидан ходимларнинг вакиллик органи билан келишиб белгиланади.

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

218-модда. Соғлиғи ҳолатига кўра енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказишга ўтказиши

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

Соғлиғи ҳолатига кўра енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган камроқ ҳақ тўланадиган ишга ўтказилганда шундай ишга ўтказилган кунидан бошлаб икки ҳафта мобайнида ходимларнинг аввалги ўртача ойлик иш ҳақи сақланади.

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Соғлиғи ҳолатига кўра енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган камроқ ҳақ тўланадиган ишга ўтказилганда шундай ишга ўтказилган кунидан бошлаб икки ҳафта мобайнида ходимларнинг аввалги ўртача ойлик иш ҳақи сақланади.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Сил касаллиги ёки касб касаллигига чалинганлиги сабабли камроқ ҳақ тўланадиган бошқа ишга вақтинча ўтказилган ходимларга шу ишга ўтган вақт учун, лекин икки ойдан ортиқ бўлмаган муддат давомида касаллик варақаси бўйича янги ишда бериладиган иш ҳақига қўшилганда ходимнинг аввалги ишидаги тўлиқ иш ҳақидан ошиб кетмайдиган миқдорда нафақа тўланади. Башарти касаллик варақасида кўрсатилган муддатда иш берувчи бошқа иш топиб беролмаган бўлса, у ҳолда шунинг оқибатида бекор ўтган кунлар учун нафақа умумий асосларда тўланади.

Иш билан боғлиқ ҳолда меҳнатда майиб бўлганлиги ёки соғлиғига бошқача тарзда шикаст етказилганлиги муносабати билан вақтинча камроқ ҳақ тўланадиган ишга ўтказилган ходимларга уларнинг соғлиғи шикастланганлиги учун жавобгар бўлган иш берувчи аввалги иш ҳақи билан янги ишда оладиган иш ҳақи ўртасидаги фарқни тўлайди. Бундай фарқ меҳнат қобилияти тиклангунга қадар ёки ногиронлиги белгилангунга қадар тўланади.

Қонунчилиқда соғлиғи ҳолатига қўра енгилроқ ёки нокулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсирини холи этадиган камроқ ҳақ тўланадиган ишга ўтказилганда аввалги ўртacha ойлик иш ҳақини сақлаб қолишнинг ёки давлат ижтимоий сууртаси бўйича нафақа тўлаб туришнинг бошқача ҳоллари ҳам назарда тутилиши мумкин.

(218-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

219-модда. Ходимнинг ўз ҳаёти ёки соғлиғига таҳдид солаётган ишни бажаришни рад этиш хуқуқи

Ходим иш жараёнида ўзининг ҳаёти ёки соғлиғига таҳдид солувчи ҳолатлар юзага келиб қолганлиги тўғрисида иш берувчига дарҳол хабар қиласди. Меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилишини текшириб бориш ва назорат қилиш билан шуғулланувчи органлар ана шу ҳолатларни тасдиқлаган тақдирда иш берувчи бу ҳолатларни бартараф этиш чораларини қўради. Агар зарур чоралар қўрилмаса, ходим ўзининг ҳаёти ёки соғлиғига таҳдид солувчи ҳолатлар бартараф этилгунга қадар тегишли ишни бажаришни рад этишга ҳаклидир. Ана шу давр мобайнида ходимнинг ўртacha иш ҳақи сақланади.

220-модда. Ногиронлиги бўлган шахслар меҳнатини муҳофаза қилишнинг кўшимча чоралари

Иш берувчи белгиланган минимал иш жойлари ҳисобидан иш жойларига ишга жойлаштириш тартибида маҳаллий меҳнат органи томонидан йўлланган ногиронлиги бўлган шахсларни ишга қабул қилиши шарт.

Тиббий-ижтимоий эксперт комиссиясининг ногиронлиги бўлган шахсларга тўлиқсиз иш вақти режими ўрнатиш, уларнинг вазифасини камайтириш ва меҳнатнинг бошқа шартлари ҳақидаги тавсияларини бажариш иш берувчи учун мажбурийдир.

I ва II груп ногиронлиги бўлган шахсларга меҳнатга ҳақ тўлаш камайтирилмаган ҳолда иш вақтининг ҳафтасига ўттиз олти соатдан ошмайдиган қисқартирилган муддати белгиланади.

I ва II груп ногиронлиги бўлган шахсларга ўттиз календарь кундан кам бўлмаган муддат билан йиллик узайтирилган асосий таътил берилади.

Ногиронлиги бўлган шахсларни тунги вақтдаги ишларга, шунингдек иш вақтидан ташқари ишларга ва дам олиш кунларидаги ишларга жалб қилишга уларнинг розилиги билангина, башарти улар учун бундай ишлар тиббий тавсияларда тақиқланмаган бўлса, йўл қўйилади.

(220-модда Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

221-модда. Ходимларга дастлабки тиббий ёрдам кўрсатиш ва уларни даволаш-профилактика муассасаларига олиб бориш

Иш берувчи иш жойида касал бўлиб қолган ходимларга дастлабки тиббий ёрдам кўрсатишга қаратилган чоралар қўриши шарт.

Иш жойида оғриб қолган ходимларни даволаш-профилактика муассасаларига олиб бориш, зарур ҳолларда, иш берувчининг ҳисобидан амалга оширилади.

222-модда. Ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларни ҳисобга олиб бориш ва текшириш

Иш берувчи ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларни ўз вақтида текшириши ва ҳисобга олиб бориши шарт.

Жабрланувчининг талабига биноан текширув тугаган кундан эътиборан узоги билан уч кун ичida иш берувчи шу баҳтсиз ҳодиса тўғрисида далолатнома бериши шарт.

223-модда. Меҳнатни муҳофаза қилишнинг ҳолати устидан назорат қилиш ва текшируv ўтказиш

Меҳнатни муҳофаза қилишнинг ҳолати устидан давлат назорати ва текшируvини давлат органлари амалга оширадилар.

Меҳнатни муҳофаза қилишнинг норма ва қоидаларига риоя этилиши устидан жамоат текшируvини касаба уюшмалари ва ходимларнинг бошқа вакиллик органлари

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ёрд
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

амалга оширадилар.

XIV БОБ. АЙРИМ ТОИФАДАГИ ХОДИМЛАРГА БЕРИЛАДИГАН ҚЎШИМЧА КАФОЛАТ ВА ИМТИЁЗЛАР

1-5. АЁЛЛАРГА ВА ОИЛАВИЙ ВАЗИФАЛАРНИ БАЖАРИШ БИЛАН МАШҒУЛ ШАХСЛАРГА БЕРИЛАДИГАН ҚЎШИМЧА КАФОЛАТЛАР

224-модда. Ҳомиладор аёлларни ва боласи бор аёлларни ишга қабул қилишдаги кафолатлар

Ҳомиладорлиги ёки боласи борлиги сабабли аёлларни ишга қабул қилишни рад этиш ва уларнинг иш ҳақини камайтириш тақиқланади. Ҳомиладор аёлни ёки уч ёшга тўлмаган боласи бор аёлни ишга қабул қилиш рад этилган тақдирда иш берувчи рад этишнинг сабабларини уларга ёзма равишда маълум қилиши шарт. Мазкур шахсларни ишга қабул қилишни рад этганлик устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

225-модда. Аёллар меҳнатини қўлланиш тақиқланадиган ишлар

Мехнат шароити ноқулай ишларда, шунингдек ер ости ишларида аёллар меҳнатини қўлланиш тақиқланади, ер остидаги баъзи ишлар (жисмоний бўлмаган ишлар ёки санитария ва майший хизмат кўрсатиш ишлари) бундан мустаснодир.

Аёлларнинг улар учун мумкин бўлган нормадан ортиқ юкни кўтаришлари ва ташишлари ман этилади.

Аёллар меҳнатини қўлланиш тақиқланадиган меҳнат шароити ноқулай ишларнинг рўйхати ҳамда улар кўтаришлари ва ташишлари мумкин бўлган юк нормаларининг чегарасини Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши ва иш берувчиларнинг вакиллари маслаҳатини олган ҳолда тасдиқлайди.

(225-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

226-модда. Ҳомиладор аёлларни енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказиш

Тиббий хуносага мувофиқ ҳомиладор аёлларнинг ишлаб чиқариш нормалари, хизмат кўрсатиш нормалари камайтирилади ёки улар аввалги ишларидаги ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда енгилроқ ёхуд ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказилади.

Ҳомиладор аёлга енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омиллари таъсиридан холи бўлган иш бериш масаласи ҳал этилгунга қадар, у ана шу сабабдан ишга чиқмаган барча иш кунлари учун ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда ишдан озод этилиши лозим.

227-модда. Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларни енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказиш

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёллар аввалги ишини бажариши мумкин бўлмаган тақдирда, боласи икки ёшга тўлгунга қадар аввалги ишидаги ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказилади.

228-модда. Тунги ишларда, иш вақтидан ташқари ишларда, дам олиш кунларидаги ишларда аёллар меҳнатини қўлланишни ва уларни хизмат сафарига юборишини чеклаш

Ҳомиладор аёлларни ва ўн тўрт ёшга тўлмаган боласи (ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган боласи) бор аёлларни уларнинг розилигисиз тунги ишларга, иш вақтидан ташқари ишларга, дам олиш кунларидаги ишларга жалб қилишга ва хизмат сафарига юборишига йўл қўйилмайди. Шу билан бирга ҳомиладор аёлларни ва уч ёшга тўлмаган боласи бор аёлларни тунги ишларга жалб қилишга бундай иш она ва боланинг соғлиғи учун хавф туғдирмаслигини тасдиқловчи тиббий хулоса бўлган тақдирдагина йўл қўйилади.

(228-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Олдинги таҳрирга қаранг.

228-1-модда. Уч ёшга тўлмаган болалари бор, бюджет ҳисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган ташкилотлар ва муассасаларда ишлаётган аёлларнинг иш вақтининг қисқартирилган муддатига бўлган хукуки

Уч ёшга тўлмаган болалари бор, бюджет ҳисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган муассасалар ва ташкилотларда ишлаётган аёлларга иш вақтининг ҳафтасига ўттиз беш соатдан ошмайдиган қисқартирилган муддати белгиланади.

Иш вақтининг қисқартирилган муддати чоғида ушбу модданинг **биринчи қисмидаги** кўрсатилган аёллар меҳнатига ҳақ ҳар кунги тўлик иш муддати чоғида тегишли тоифадаги ходимлар учун белгиланган микдорда тўланади.

(228-1-модда Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 14 апрелдаги 760-1-сон Қонунига мувофиқ киритилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 5-сон, 112-модда)

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
[@hudud24official](https://hudud24official.t.me)

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

(225-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

226-модда. Ҳомиладор аёлларни енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказиш

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Тиббий хуносага мувофиқ ҳомиладор аёлларнинг ишлаб чиқариш нормалари, хизмат кўрсатиш нормалари камайтирилади ёки улар аввалги ишларидаги ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда енгилроқ ёхуд ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказилади.

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Ҳомиладор аёлга енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омиллари таъсиридан холи бўлган иш бериш масаласи ҳал этилгунга қадар, у ана шу сабабдан ишга чиқмаган барча иш кунлари учун ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда ишдан озод этилиши лозим.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

227-модда. Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларни енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказиш

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёллар аввалги ишини бажариши мумкин бўлмаган тақдирда, боласи икки ёшга тўлгунга қадар аввалги ишидаги ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда енгилроқ ёки ноқулай ишлаб чиқариш омилларининг таъсиридан холи бўлган ишга ўтказилади.

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

228-модда. Тунги ишларда, иш вақтидан ташқари ишларда, дам олиш кунларидаги ишларда аёллар меҳнатини қўлланишни ва уларни хизмат сафарига юборишини чеклаш

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Ҳомиладор аёлларни ва ўн тўрт ёшга тўлмаган боласи (ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган боласи) бор аёлларни уларнинг розилигисиз тунги ишларга, иш вақтидан ташқари ишларга, дам олиш кунларидаги ишларга жалб қилишга ва хизмат сафарига юборишига йўл қўйилмайди. Шу билан бирга ҳомиладор аёлларни ва уч ёшга тўлмаган боласи бор аёлларни тунги ишларга жалб қилишга бундай иш она ва боланинг соғлиғи учун хавф туғдирмаслигини тасдиқловчи тиббий хулоса бўлган тақдирдагина йўл қўйилади.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ ЎЗГАРТИРИШ

(228-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

Олдинги таҳрирга қаранг.

228-1-модда. Уч ёшга тўлмаган болалари бор, бюджет ҳисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган ташкилотлар ва муассасаларда ишлаётган аёлларнинг иш вақтининг қисқартирилган муддатига бўлган хукуки

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

Уч ёшга тўлмаган болалари бор, бюджет ҳисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган муассасалар ва ташкилотларда ишлаётган аёлларга иш вақтининг ҳафтасига ўттиз беш соатдан ошмайдиган қисқартирилган муддати белгиланади.

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

Иш вақтининг қисқартирилган муддати чоғида ушбу модданинг **биринчи қисмидаги** кўрсатилган аёллар меҳнатига ҳақ ҳар кунги тўлик иш муддати чоғида тегишли тоифадаги ходимлар учун белгиланган микдорда тўланади.

2-5. ТАЪТИЛЛАР

(228-1-модда Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 14 апрелдаги 760-1-сон Қонунига мувофиқ киритилган — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1999 й., 5-сон, 112-модда)

229-модда. Аёлларга ва оилавий вазифаларни бажариш билан машғул шахсларга тўлиқсиз иш вақти белгилаш

Ҳомиладор аёлнинг, ўн тўрт ёшга тўлмаган боласи (ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган боласи) бор аёлнинг, шу жумладан ҳомийлигида шундай боласи бор аёлнинг ёки оиланинг бетоб аъзосини парвариш қилиш билан банд бўлган шахснинг илтимосига кўра, иш берувчи тиббий хulosага мувофиқ уларга тўлиқсиз иш куни ёки тўлиқсиз иш ҳафтаси ([119-модда](#)) белгилашга мажбурдир.

(229-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

230-модда. Қўшимча дам олиш куни

Ногиронлиги бўлган боласини тарбиялаётган ота-онанинг бирига (васийга, ҳомийга) бола ўн олти ёшга тўлгунга қадар давлат ижтимоий суфуртаси маблағлари ҳисобидан бир кунлик иш ҳақи миқдорида ҳақ тўлаган ҳолда ойига қўшимча бир дам олиш куни берилади.

(230-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

231-модда. Аёлларга йиллик таътилларни бериш навбатини белгилашдаги имтиёзлар

Ҳомиладор аёлларга ва бола туқкан аёлларга йиллик таътиллар, уларнинг хоҳишига кўра, тегишлича ҳомиладорлик ва туғиши таътилидан олдин ёки ундан кейин ёхуд болани парваришилаш таътилидан кейин берилади.

Ўн тўрт ёшга тўлмаган битта ва ундан ортиқ болани (ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган болани) тарбиялаётган ёлғиз ота, ёлғиз онага (бева эркаклар, бева аёллар, никоҳдан ажрашганлар, ёлғиз оналарга) ва муддатли ҳарбий хизматни ўтаетган ҳарбий хизматчиларнинг хотинларига йиллик таътиллар, уларнинг хоҳишига кўра ёз вақтида ёки улар учун қулай бўлган бошқа вақтда берилади ([144-модда](#)).

(231-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

232-модда. Ўн икки ёшга тўлмаган боласи ёки ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган боласи бор аёллар учун қўшимча таътиллар

Ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи ёки ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган боласи бор аёлларга ҳар йили уч иш кунидан кам бўлмаган муддат билан ҳақ тўланадиган қўшимча таътил берилади.

Ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи ёки ўн олти ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган боласи бор аёлларга уларнинг хоҳишига кўра, ҳар йили ўн тўрт календарь кундан кам бўлмаган муддат билан иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилади. Бундай таътил йиллик таътилга қўшиб берилиши ёки иш берувчи билан келишиб белгиланадиган даврда ундан алоҳида (тўлиқ ёхуд қисмларга бўлиб) фойдаланилиши мумкин.

(232-модда Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

233-модда. Ҳомиладорлик ва туғиши таътиллари

Аёлларга туқунга қадар етмиш календарь кун ва туққанидан кейин эллик олти календарь кун (туғиши қийин кечган ёки икки ва ундан ортиқ бола туғилган ҳолларда — етмиш календарь кун) муддати билан ҳомиладорлик ва туғиши таътиллари берилиб, давлат ижтимоий суфуртаси бўйича нафақа тўланади.

Ҳомиладорлик ва туғиши таътили жамланган ҳолда ҳисоблаб чиқилиб, туғишига қадар амалда бундай таътилнинг неча кунидан фойдаланилганидан қатъи назар аёлга тўлиқ берилади.

234-модда. Бола икки ва уч ёшга тўлгунга қадар парваришилаш учун бериладиган таътиллар

Ҳомиладорлик ва туғиши таътили тугаганидан кейин аёлнинг хоҳишига кўра, унга боласи икки ёшга тўлгунга қадар болани парваришилаш учун таътил берилиб, бу даврда қонунчилиқда белгиланган тартибда нафақа тўланади.

(234-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Аёлга, унинг хоҳишига кўра, боласи уч ёшга тўлгунга қадар болани парваришилаш учун иш ҳақи сақланмайдиган қўшимча таътил ҳам берилади.

Болани парваришилаш учун бериладиган таътиллардан боланинг отаси, бувиси, буваси ёки болани амалда парваришаётган бошқа қариндошлари ҳам тўлиқ ёки уни қисмларга бўлиб фойдаланишлари мумкин.

Аёл ёки ушбу модданинг **учинчи қисмида** кўрсатилган шахслар ўз хоҳишиларига кўра, болани парваришилаш таътили даврида тўлиқ бўлмаган иш вақти режимида ёки иш

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

берувчи билан көлишиб, уйда ишлашлари мумкин. Бунда уларнинг нафақа олиш хукуқлари (ушбу модданинг **биринчи қисми**) сақланиб қолади.

Болани парваришилаш таътиллари даврида аёлнинг иш жойи (лавозими) сақланади. Бу таътиллар меҳнат стажига лекин ҳаммасини жамлаганда кўпич билан олти йил, шу жумладан мутахассислиги бўйича иш стажига ҳам қўшилади.

(234-моддасининг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 9 февралдаги УРҚ-752-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 10.02.2022 й., 03/22/752/0113-сон — «Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексини тасдиқлаш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг янги Меҳнат кодекси кучга киргунига қадар сақланиб қолади.)

Болани парваришилаш таътилларининг вақти, башарти жамоа шартномасида, корхонанинг бошқа локал ҳужжатида ёхуд меҳнат шартномасида ўзгача ҳол назарда тутилмаган бўлса, кейинги ҳақ тўланадиган йиллик таътил олиш хукуқини берадиган иш стажига қўшилмайди.

235-модда. Янги туғилган болаларни фарзандликка олган ёки болаларга васий қилиб белгиланган шахсларга бериладиган таътиллар

Янги туғилган болаларни бевосита туғуруқхонадан фарзандликка олган ёки болаларга васий қилиб белгиланган шахсларга бола фарзандликка олинган (васийлик белгиланган) кундан бошлаб, бола туғилган кундан эътиборан эллик олти календарь кун (икки ёки ундан ортиқ бола асраб олинган (васийлик белгиланган) тақдирда эса етмиш календарь кун) ўтгунга қадар бўлган даврда давлат ижтимоий суфуртаси бўйича нафақа тўлаган ҳолда таътил берилади ва уларнинг хоҳишига кўра, бола уч ёшга тўлгунга қадар болани парваришилаш учун қўшимча таътиллар берилади (234-модда).

236-модда. Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга, дам олиш ва овқатланиш учун бериладиган танаффусдан ташқари, болани овқатлантириш учун қўшимча танаффуслар ҳам берилади. Бу танаффуслар камида ҳар уч соатда бир марта ҳар бири ўттиз минутдан кам бўлмаган муддат билан берилади. Икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бўлган тақдирда, танаффуснинг муддати камида бир соат қилиб белгиланади.

Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар иш вақтига киритилади ва ўртача ойлик иш ҳақи ҳисоби бўйича ҳақ тўланади.

Боласи бор аёлнинг хоҳишига кўра, болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар дам олиш ва овқатланиш учун белгиланган танаффусга қўшиб берилиши ёки умумлаштирилиб, иш қунининг (иш сменасининг) бошига ёки охирига кўчирилиб, иш куни (иш сменаси) шунга яраша қисқартирилиши мумкин.

Бу танаффусларнинг аниқ муддати ва уларни бериш тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгилаб қўйилади.

237-модда. Ҳомиладор ва боласи бор аёллар билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишдаги кафолатлар

Ҳомиладор аёллар ва уч ёшга тўлмаган боласи бор аёллар билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишга йўл қўйилмайди, корхонанинг бутунлай тугатилиш ҳоллари бундан мустасно, бундай ҳолларда меҳнат шартномаси уларни албатта ишга жойлаштириш шарти билан бекор қилинади. Мазкур аёлларни ишга жойлаштиришни маҳаллий меҳнат органи уларни ишга жойлаштириш даврида қонунчиликда белгиланган тегишли ижтимоий тўловлар билан таъминлаган ҳолда амалга оширади.

(237-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги УРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Муддати тугаганлиги сабабли меҳнат шартномаси бекор қилинган ҳолларда ҳам иш берувчи ушбу модданинг **биринчи қисмида** қўрсатиб ўтилган аёлларни ишга жойлаштириши шарт. Ишга жойлаштириш даврида бу аёлларнинг иш ҳақи сақланиб қолади, бироқ бу муҳлат муддатли меҳнат шартномаси тугаган кундан бошлаб уч ойдан ошмаслиги керак.

238-модда. Онасиз болаларни тарбияловчи шахсларга бериладиган кафолатлар ва имтиёзлар

Аёлларга оналик билан боғлиқ ҳолда бериладиган кафолатлар ва имтиёзлар (тунги ишларга ва иш вақтидан ташқари ишларга, дам олиш кунларидағи ишларга жалб этишни ва хизмат сафарларига юбориши чеклаш, шунингдек қўшимча таътиллар бериш, имтиёзли иш режимларини ўрнатиш ҳамда меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда белгиланган бошқа кафолатлар ва имтиёзлар), онасиз болаларни (она вафот этган, оналик хукуқларидан маҳрум этилган, узоқ вақт даволаш муассасаларида бўлган ва болалари тўғрисида она сифатида ғамхўрлик қилмаган бошқа ҳолларда) тарбиялаётган оталарга, шунингдек вояга етмаган болаларнинг васийларига (ҳомийларига) ҳам татбиқ этилади.

(238-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги УРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official
Facebook icon
Instagram icon

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга, дам олиш ва овқатланиш учун бериладиган танаффусдан ташқари, болани овқатлантириш учун қўшимча танаффуслар ҳам берилади. Бу танаффуслар камида ҳар уч соатда бир марта ҳар бири ўттиз минутдан кам бўлмаган муддат билан берилади. Икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бўлган тақдирда, танаффуснинг муддати камида бир соат қилиб белгиланади.

Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар иш вақтига киритилади ва ўртача ойлик иш ҳақи ҳисоби бўйича ҳақ тўланади.

Боласи бор аёлнинг хоҳишига кўра, болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар дам олиш ва овқатланиш учун белгиланган танаффусга қўшиб берилиши ёки умумлаштирилиб, иш қунининг (иш сменасининг) бошига ёки охирига кўчирилиб, иш куни (иш сменаси) шунга яраша қисқартирилиши мумкин.

Бу танаффусларнинг аниқ муддати ва уларни бериш тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгилаб қўйилади.

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга, дам олиш ва овқатланиш учун бериладиган танаффусдан ташқари, болани овқатлантириш учун қўшимча танаффуслар ҳам берилади. Бу танаффуслар камида ҳар уч соатда бир марта ҳар бири ўттиз минутдан кам бўлмаган муддат билан берилади. Икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бўлган тақдирда, танаффуснинг муддати камида бир соат қилиб белгиланади.

Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар иш вақтига киритилади ва ўртача ойлик иш ҳақи ҳисоби бўйича ҳақ тўланади.

Боласи бор аёлнинг хоҳишига кўра, болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар дам олиш ва овқатланиш учун белгиланган танаффусга қўшиб берилиши ёки умумлаштирилиб, иш қунининг (иш сменасининг) бошига ёки охирига кўчирилиб, иш куни (иш сменаси) шунга яраша қисқартирилиши мумкин.

Бу танаффусларнинг аниқ муддати ва уларни бериш тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгилаб қўйилади.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга, дам олиш ва овқатланиш учун бериладиган танаффусдан ташқари, болани овқатлантириш учун қўшимча танаффуслар ҳам берилади. Бу танаффуслар камида ҳар уч соатда бир марта ҳар бири ўттиз минутдан кам бўлмаган муддат билан берилади. Икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бўлган тақдирда, танаффуснинг муддати камида бир соат қилиб белгиланади.

Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар иш вақтига киритилади ва ўртача ойлик иш ҳақи ҳисоби бўйича ҳақ тўланади.

Боласи бор аёлнинг хоҳишига кўра, болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар дам олиш ва овқатланиш учун белгиланган танаффусга қўшиб берилиши ёки умумлаштирилиб, иш қунининг (иш сменасининг) бошига ёки охирига кўчирилиб, иш куни (иш сменаси) шунга яраша қисқартирилиши мумкин.

Бу танаффусларнинг аниқ муддати ва уларни бериш тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгилаб қўйилади.

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга, дам олиш ва овқатланиш учун бериладиган танаффусдан ташқари, болани овқатлантириш учун қўшимча танаффуслар ҳам берилади. Бу танаффуслар камида ҳар уч соатда бир марта ҳар бири ўттиз минутдан кам бўлмаган муддат билан берилади. Икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бўлган тақдирда, танаффуснинг муддати камида бир соат қилиб белгиланади.

Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар иш вақтига киритилади ва ўртача ойлик иш ҳақи ҳисоби бўйича ҳақ тўланади.

Боласи бор аёлнинг хоҳишига кўра, болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар дам олиш ва овқатланиш учун белгиланган танаффусга қўшиб берилиши ёки умумлаштирилиб, иш қунининг (иш сменасининг) бошига ёки охирига кўчирилиб, иш куни (иш сменаси) шунга яраша қисқартирилиши мумкин.

Бу танаффусларнинг аниқ муддати ва уларни бериш тартиби жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб белгилаб қўйилади.

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга, дам олиш ва овқатланиш учун бериладиган танаффусдан ташқари, болани овқатлантириш учун қўшимча танаффуслар ҳам берилади. Бу танаффуслар камида ҳар уч соатда бир марта ҳар бири ўттиз минутдан кам бўлмаган муддат билан берилади. Икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бўлган тақдирда, танаффуснинг муддати камида бир соат қилиб белгиланади.

Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар иш вақтига киритилади ва ўртача ойлик иш ҳақи ҳисоби бўйича ҳақ тўланади.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

Икки ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга, дам олиш ва овқатланиш учун бериладиган танаффусдан ташқари, болани овқатлантириш учун қўшимча танаффуслар ҳам берилади. Бу танаффуслар камида ҳар уч соатда бир марта ҳар бири ўттиз минутдан кам бўлмаган муддат билан берилади. Икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ боласи бўлган тақдирда, танаффуснинг муддати камида бир соат қилиб белгиланади.

Болани овқатлантириш учун бериладиган танаффуслар иш вақтига киритилади ва ўртача ойлик иш ҳақи ҳисоби бўйича ҳақ тўланади.

7-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган кафолатлар ва имтиёзлар, шунингдек ота-она ғамхўрлигидан маҳрум бўлган болаларни амалда тарбия қилаётган бувига, бувага ёки бошқа қариндошларга ҳам берилади.

2-§. ЁШЛАР УЧУН ҚУШИМЧА КАФОЛАТЛАР

239-модда. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларни ишга қабул қилишдаги кафолатлар

Белгиланган минимал иш жойлари ҳисобидан иш жойларига ишга жойлаштириш тартибида маҳаллий меҳнат органи ва бошқа органлар томонидан юборилган, ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларни иш берувчи ишга қабул қилиши шарт.

Белгиланган минимал иш жойлари ҳисобидан ишга қабул қилишни рад этиш тақиқланади ва бундай рад этиш устидан судга шикоят қилиш мумкин.

(239-модданинг биринчи ва иккинчи қисмлари Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августдаги 681-1-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 1998 й., 9-сон, 181-модда)

Ўн саккиз ёшга тўлмаган барча шахслар дастлабки тиббий қўриқдан ўтгандан кейингина ишга қабул қилинадилар ва кейинчалик улар ўн саккиз ёшга тўлгунларига қадар ҳар йили мажбурий тарзда тиббий қўриқдан ўтказиб турилиши керак.

240-модда. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг меҳнат хукуқлари

Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар меҳнатга оид хукуқий муносабатларда катта ёшдаги ходимлар билан тенг хукуқда бўладилар, меҳнатни муҳофаза қилиш, иш вақти, таътиллар ва бошқа меҳнат шартлари соҳасида улар учун меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларда белгиланган қўшимча имтиёзлардан фойдаланадилар.

(240-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

241-модда. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар меҳнатидан фойдаланиш тақиқланадиган ишлар

Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар меҳнатидан шу тоифа ходимларининг соғлиғи, хавфсизлиги ёки ахлоқ-одобига зиён етказиши мумкин бўлган меҳнат шароити ноқулай ишларда, ер ости ишларида ва бошқа ишларда фойдаланиш тақиқланади.

Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг белгилаб қўйилган нормадан ортиқ оғир юк кўтаришлари ва ташишларига йўл қўйилмайди.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган ишлар рўйхати ва ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар кўтаришлари ва ташишлари мумкин бўлган оғир юк нормаларининг чегарасини Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгashi ва иш берувчиларнинг вакиллари маслаҳатини олган ҳолда белгилайди.

(241-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)

242-модда. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар учун қисқартирилган иш вақтининг муддати

Олдинги таҳрирга қаранг.

Иш вақтининг муддати ўн олтидан ўн саккиз ёшгача бўлган ходимларга ҳафтасига ўттиз олти соатдан, ўн бешдан ўн олти ёшгача бўлган шахслар учун эса ҳафтасига йигирма тўрт соатдан ошмайдиган қилиб белгиланади.

(242-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎРҚХТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

Ўқишидан бўш вақтларида ишлаётган ўқувчиларнинг ўқув йили давомидаги иш вақти муддати ушбу модданинг **биринчи қисмида** тегишли ёшдаги шахслар учун назарда тутилган иш вақти энг кўп муддатининг ярмидан ортиб кетиши мумкин эмас.

243-модда. Ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимларнинг кундалик иш вақти қисқартирилган ҳоллардаги меҳнатига ҳақ тўлаш

Ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимларнинг кундалик иш вақти қисқартирилган ҳоллардаги меҳнатига ҳақ кундалик иш вақти тўлиқ бўлган чоғда тегишли тоифадаги ходимларга бериладиган миқдорда тўланади.

Корхоналарда ўқишидан бўш вақтида ишлаётган ўқувчиларнинг меҳнатига ишлаган вақтига мутаносиб равишда ёки ишлаб чиқарган маҳсулотига қараб ҳақ тўланади.

244-модда. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга йиллик меҳнат таътили бериш

Ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимларга камида ўттиз календарь кундан иборат йиллик таътил берилади ва улар бу таътилдан ёз вақтида ёки йилнинг ўзлари учун қулай бўлган бошқа вақтида фойдаланишлари мумкин.

Башарти таътил берилаётган йил ходим ўн саккиз ёшга тўлгунга қадар ва тўлгандан кейинги даврларни ўз ичига олса, таътилнинг муддати ўн саккиз ёшга

Касаллик
сабабли
камсишибга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда

@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-§. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-§. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-§. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-§. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-§. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-§. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-§. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШI

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-§. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-§. ТАЪТИЛЛАР

тўлгунга қадар бўлган иш стажи учун — ўттиз календарь кун ҳисобидан, ўн саккиз ёшга тўлгандан кейинги иш стажи учун эса, — умумий тартибда ҳисоблаб чиқарилади.

245-модда. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларни тунги ишларга, иш вақтидан ташқари ишларга ва дам олиш қунларидағи ишларга жалб этишнинг тақиқланиши

Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларни тунги ишларга, иш вақтидан ташқари ишларга ва дам олиш қунларидағи ишларга жалб этиш тақиқланади.

246-модда. Мехнат шартномасини бекор қилишда ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг қўшимча кафолатлари

Ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимлар билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишга, меҳнат шартномасини бекор қилишнинг умумий тартибига риоя қилишдан ташқари, маҳаллий меҳнат органининг розилиги билан йўл қўйилади.

247-модда. Мехнат шартномасини ота-оналар, васийлар (ҳомийлар) ва бошқа ваколатли органлар талаби билан бекор қилиш

Ота-оналар ва васийлар (ҳомийлар), шунингдек меҳнатни муҳофаза қилиш устидан назорат қилувчи органлар ҳамда вояга етмаганлар ишлари бўйича идораларо комиссиялар, агар ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар бажараётган ишни давом эттириш улар соғлиғига зиён қиласидиган ёки уларга бошқача тарзда зарар етказадиган бўлса, бундай шахслар билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишни талаб этишга ҳақлидирлар.

(247-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 14 сентябрдаги ЎРҚ-446-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2017 й., 37-сон, 978-модда)

247¹-модда. Таълим муассасаларининг битирувчилари учун қўшимча кафолатлар

Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларининг, шунингдек давлат грантлари бўйича таълим олган олий ўқув юртларининг тегишли таълим муассасасини тамомлаган кундан эътиборан уч йил ичидан биринчи бор ишга кирган битирувчилари билан меҳнат шартномаси у тузилган кундан эътиборан уч йиллик муддат ўтгунига қадар иш берувчининг ташаббусига қўра бекор қилинганида иш берувчи бу ҳақда маҳаллий меҳнат органини хабардор қилиши шарт.

(247¹-модда Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонунига асосан киритилган — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

3-5. ИШНИ ТАЪЛИМ БИЛАН БИРГА ҚЎШИБ ОЛИБ БОРАЁТГАН ШАХСЛАР УЧУН ИМТИЁЗЛАР

248-модда. Ишни таълим билан қўшиб олиб бориш учун шароитлар яратиб бериш

Ишлаб чиқаришда касбга доир таълим олаётган, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда малакасини ошираётган ёки таълим муассасаларида ўқиётган ходимларга ишни таълим билан бирга қўшиб олиб боришлари учун иш берувчи зарур шароитлар яратиб бериши шарт.

249-модда. Таълим муассасаларида ўқиётган ходимлар учун имтиёзлар

Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимлар меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда белгиланган тартибда иш жойидан ҳақ тўланадиган қўшимча таътилга чиқиш, қисқартирилган иш ҳафтаси шароитида ишлаш ва бошқа имтиёзлар олиш хукуқига эгадирлар.

(249-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

250-модда. Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётганлар учун йиллик таътиллар бериш вақти

Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётганларга йиллик таътилларни иш берувчи уларнинг хоҳишига қўра имтиҳонлар ва лаборатория-имтиҳон сессиялари вақтига тўғрилаб бериши шарт.

Олдинги таҳрирга қаранг.

(251-модда Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонунига асосан ўз қучини йўқотган — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

Олдинги таҳрирга қаранг.

(252-модда Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонунига асосан ўз қучини йўқотган — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

Олдинги таҳрирга қаранг.

(253-модда Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни билан чиқарилган — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

254-модда. Олий ўқув юртларига кириш имтиҳонлари топшириш учун ходимларга бериладиган таътиллар

Кириш имтиҳонлари топширишга рухсат этилган ходимларга олий ўқув юртларига кириш учун камида ўн беш календарь кун, муддат билан иш ҳақи сақланмаган ҳолда

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
[@hudud24official](https://hudud24official)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларининг, шунингдек давлат грантлари бўйича таълим олган олий ўқув юртларининг тегишли таълим муассасасини тамомлаган кундан эътиборан уч йил ичидан биринчи бор ишга кирган битирувчилари билан меҳнат шартномаси у тузилган кундан эътиборан уч йиллик муддат ўтгунига қадар иш берувчининг ташаббусига қўра бекор қилинганида иш берувчи бу ҳақда маҳаллий меҳнат органини хабардор қилиши шарт.

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

(247¹-модда Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонунига асосан киритилган — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Ишлаб чиқаришда касбга доир таълим олаётган, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда малакасини ошираётган ёки таълим муассасаларида ўқиётган ходимларга ишни таълим билан бирга қўшиб олиб боришлари учун иш берувчи зарур шароитлар яратиб бериши шарт.

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

249-модда. Таълим муассасаларида ўқиётган ходимлар учун имтиёзлар

МАҲСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимлар меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларда белгиланган тартибда иш жойидан ҳақ тўланадиган қўшимча таътилга чиқиш, қисқартирилган иш ҳафтаси шароитида ишлаш ва бошқа имтиёзлар олиш хукуқига эгадирлар.

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

(249-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

250-модда. Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётганлар учун йиллик таътиллар бериш вақти

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётганларга йиллик таътилларни иш берувчи уларнинг хоҳишига қўра имтиҳонлар ва лаборатория-имтиҳон сессиялари вақтига тўғрилаб бериши шарт.

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

Олдинги таҳрирга қаранг.

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

(251-модда Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонунига асосан ўз қучини йўқотган — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

(252-модда Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонунига асосан ўз қучини йўқотган — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

(253-модда Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни билан чиқарилган — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

254-модда. Олий ўқув юртларига кириш имтиҳонлари топшириш учун ходимларга бериладиган таътиллар

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Кириш имтиҳонлари топширишга рухсат этилган ходимларга олий ўқув юртларига кириш учун камида ўн беш календарь кун, муддат билан иш ҳақи сақланмаган ҳолда

таътил берилади, ўқув юртлари жойлашган ерга бориш ва қайтиб келиш вақти бу хисобга кирмайди.

(254-модда Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

255-модда. Олий ва ўрта маҳсус қасб-хунар ўқув юртларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олаётгандарга иш вақти бўйича бериладиган имтиёзлар

Олий ва ўрта маҳсус, қасб-хунар ўқув юртларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олаётган ходимлар диплом лойиҳасини (ишини) бажариш ёки битирув имтиҳонлари топширишдан олдинги ўн ўқув ойи давомида машғулотларга тайёргарлик кўриш учун олти кунлик иш ҳафтаси бўлганда ҳафтада бир кун ўртача иш ҳақи сақланган ҳолда ишдан озод этиладилар. Иш ҳафтаси беш кунлик бўлса, ишдан озод этиладиган кунлар миқдори иш сменасининг муддатига қараб ўзгаради, ишдан озод этиладиган соатлар миқдори эса сақланиб қолади.

(255-модда Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

256-модда. Олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларида таълим олиш муносабати билан бериладиган таътиллар

Олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларида таълим олаётган ходимларга лаборатория-имтиҳон сессиясида қатнашиш даврида қуйидаги тартибда: биринчи ва иккинчи курсда таълимнинг кечки шаклида олий ўқув юртларида таълим олаётгандарга ҳар йили камидан йигирма календарь кун, ўрта маҳсус ўқув юртларида таълим олаётгандарга ҳар йили камидан ўн календарь кун, олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларида сиртдан таълим олаётгандарга эса, ҳар йили камидан ўттиз календарь кун; учинчи ва ундан кейинги курсда таълимнинг кечки шаклида олий ўқув юртларида таълим олаётгандарга ҳар йили камидан ўттиз календарь кун, ўрта маҳсус ўқув юртларида таълим олаётгандарга ҳар йили камидан йигирма календарь кун, олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларида сиртдан таълим олаётгандарга эса, ҳар йили камидан қирқ календарь кун; олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларида битирув имтиҳонларини топшириш даврида камидан ўттиз календарь кун; диплом лойиҳасини (ишини) тайёрлаш ва ёқлаш даврида олий ўқув юрти талабаларига тўрт ой, ўрта маҳсус ўқув юрти талабаларига эса икки ой муддат билан ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда қўшимча таътиллар берилади.

Олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларининг охирги курсларида ўқиётган ходимларга диплом лойиҳасига материаллар тўплаш учун ўттиз календарь кун муддат билан иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилади. Мазкур таътил даврида талабалар ва ўқувчиларга умумий асосларда стипендия тайинланади.

257-модда. Ўқув юрти жойлашган ерга бориш учун ҳақ тўлашдаги имтиёзлар

Олдинги таҳрирга қаранг.

Иш берувчи олий ўқув юртларида сиртдан таълим олаётган ходимларга лаборатория-имтиҳон сессиясида қатнашиш мақсадида ўқув юрти жойлашган ерга бориши ва у ердан қайтиб келиши учун йилига бир марта йўл киранинг эллик фоиздан кам бўлмаган қийматини тўлайди.

(257-модда Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-239-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2009 й., 52-сон, 554-модда)

Диплом лойиҳаси (иши) тайёрлаш ва уни ёқлаш ёки битирув имтиҳонларини топшириш учун бориб келингандан ҳам шундай миқдорда йўл кира тўланади.

258-модда. Ижодий таътиллар

Ишлаб чиқариш ёки педагогик фаолиятни илмий иш билан бирга қўшиб олиб бораётган шахсларга докторлик диссертациясини якунлаш, шунингдек дарсликлар ва ўқув-услубий қўлланмалар ёзиш учун асосий иш жойида ўртача ойлик иш ҳақи ва лавозими сақланган ҳолда ижодий таътиллар берилади.

(258-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2013 йил 7 октябрдаги ЎРҚ-355-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2013 й., 41-сон, 543-модда)

Ижодий таътилларни бериш тартиби ва уларнинг муддатлари қонунчилик билан белгилаб қўйилади.

(258-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

XV БОБ. МЕҲНАТ НИЗОЛАРИ

259-модда. Якка меҳнат низоларининг тарафлари ва мазмуни

Якка меҳнат низолари — бу иш берувчи ва ходим ўртасида меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатлари ва бошқа норматив хужжатларни, меҳнат шартномасида назарда тутилган меҳнат шартларини қўлланиш юзасидан келиб чиқсан келишмовчиликлардир. Бундай ҳолларда низонинг ходим манфаатини ифода этувчи тарафи бўлиб ходимларнинг вакиллик органи иштирок этиши мумкин.

(259-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

260-модда. Якка меҳнат низоларини кўриб чиқувчи органлар

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАҲСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШI

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Якка меҳнат низолари:

меҳнат низолари комиссиялари томонидан, ушбу Кодекснинг [269-моддасида](#) кўрсатилган низолар бундан мустасно;

туман (шаҳар) судлари томонидан кўриб чиқилади.

Ходим меҳнат низосини ҳал қилиш учун ўз хоҳишига қўра, меҳнат низолари комиссиясига ёки бевосита судга мурожаат этишга ҳақлидир.

Меҳнатнинг шартларини белгилаш масалаларига доир якка меҳнат низолари ушбу Кодекснинг [280-моддасига](#) мувофиқ кўриб чиқилади.

261-модда. Якка меҳнат низоларини кўриб чиқиш тартиби

Якка меҳнат низоларини кўриб чиқиш тартиби ушбу Кодекс билан тартибга солинади, меҳнат низоларига доир ишларни туман (шаҳар) судларида кўриб чиқиш тартиби эса, бундан ташқари Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик-процессуал [кодекси](#) билан ҳам белгиланади.

262-модда. Меҳнат низолари комиссияларини тузиш

Жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувда меҳнат низолари комиссияларини тузиш назарда тутилиши мумкин.

Меҳнат низолари комиссиялари иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи томонидан тенглик асосида тузилади.

Комиссияга касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органидан ажратилган аъзолар тегишли органнинг қарори билан, иш берувчининг вакили эса, унинг буйруғи билан тасдиқланадилар.

Меҳнат низолари комиссияларининг сон таркиби ва ваколат муддати жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимлар бошқа вакиллик органининг келишувига биноан белгиланади.

263-модда. Меҳнат низолари комиссиясининг ваколати

Башарти ходим келишмовчиликни мустақил равишда ёки касаба уюшмаси қўмитаси ёхуд ходимларнинг бошқа вакиллик органи иштирокида иш берувчи билан бевосита олиб борган музокараларида ҳал эта олмаган бўлса, меҳнат низоси меҳнат низолари комиссиясида кўриб чиқилади.

Меҳнат низолари комиссияси якка меҳнат низоларини кўради, кўриб чиқишнинг ўзгача тартиби белгиланган меҳнат низолари ([269, 276-моддалар](#)) бундан мустасно.

264-модда. Якка меҳнат низоларини комиссияда кўриб чиқиш тартиби

Меҳнат низолари комиссияси меҳнат низосини ариза берилган кундан эътиборан ўн кун муддат ичida кўриб чиқиши шарт. Низо ариза берган ходимнинг иштирокида кўрилади. Ходимнинг иштирокисиз низони кўриб чиқишга унинг ёзма аризаси бўлган тақдирдагина йўл қўйилади. Башарти ходим узрсиз сабаб билан комиссия мажлисига келмаса, мазкур аризани кўриб чиқишни кун тартибидан олиб ташлаш хусусида қарор қабул қилиниши мумкин, бу эса ходимни такроран ариза билан мурожаат этиш хукуқидан маҳрум қilmайдi.

Ходим, касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи меҳнат низоси кўриб чиқилишида иштирок этиш учун адвокат таклиф қилиш хукуқига эга.

Меҳнат низолари комиссияси мажлисга гувоҳларни чақиртириш, мутахассисларни тақлиф қилиш, иш берувчидан зарур ҳисоб-китоблар ва ҳужжатлар тақдим этишини талаб қилиш хукуқига эга.

Мажлисда комиссиянинг иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимлар бошқа вакиллик органи вакилларидан иборат тенг миқдордаги аъзолари иштирок этишлари керак.

Меҳнат низолари комиссиясининг ҳар бир мажлисида раислик вазифасини иш берувчининг ва касаба уюшмаси қўмитасининг ёки ходимлар бошқа вакиллик органининг вакиллари навбатма-навбат бажарадилар. Бунда бир мажлиснинг ўзида раислик ва котиблик вазифасини бир тарафнинг вакиллари бажариши мумкин эмас.

Комиссиянинг ҳар бир мажлисида тарафлар томонидан кейинги мажлиснинг раиси ва котиби тайинланади, уларга мажлисни тайёрлаш ва чақириш вазифаси юклатилади.

Меҳнат низолари комиссиясининг мажлисида баённома юритилади.

265-модда. Меҳнат низолари комиссиясининг қарори

Меҳнат низолари комиссиясининг қарори иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёхуд ходимлар бошқа вакиллик органининг вакиллари ўртасидаги келишувга биноан қабул қилинади.

Комиссиянинг қарори далиллар билан исботланган ҳамда меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларга, меҳнат шартномасига асосланган бўлиши керак.

Касаллик
сабабли
камситишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
[@hudud24official](https://hudud24official.t.me)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМI БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАРII БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИIII БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИIV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИМАХСУС ҚИСМV БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШVI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИVII БОБ. ИШ ВАҚТИVIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ2-5. ТАЪТИЛЛАР

(265-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Комиссиянинг пул ундириш талбларига оид қарорида ходимга тегишли сумма аниқ кўрсатилиши лозим.

Қарор мажлис раиси ва котиби томонидан имзоланади. У мажбурий кучга эга бўлиб, бирон бир тарзда тасдиқланмайди.

Комиссия қарорининг нусхаси қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч кун ичида ходимга, иш берувчига ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органига топширилади.

266-модда. Мехнат низолари комиссиясининг қарорини бажариш

Мехнат низолари комиссиясининг қарори бу қарор устидан шикоят қилиш учун белгиланган ўн кунлик муддат ўтгандан кейин уч кун ичида иш берувчи томонидан бажарилиши керак.

Башарти иш берувчи белгиланган муддат ичида комиссия қарорини бажармаса, меҳнат низолари комиссияси томонидан ходимга ижро варақаси қучига эга бўлган гувоҳнома берилади.

Агар ходим ёки иш берувчи белгиланган муддат ичида туман (шаҳар) судига меҳнат низосини ҳал этиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат этса, гувоҳнома берилмайди.

Мехнат низолари комиссияси берган ва олинганидан кейин қўпи билан уч ой ичида туман (шаҳар) судига тақдим этилган гувоҳнома асосида давлат ижрохиси меҳнат низолари комиссиясининг қарорини мажбурий тарзда ижро эттиради.

(266-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 16 октябрдаги ЎРҚ-448-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 2017 й.)

Ходим белгиланган уч ойлик муддатни узрли сабабларга кўра ўтказиб юборган тақдирда, гувоҳномани берган меҳнат низолари комиссияси ўтказиб юборилган муддатни тикилаши мумкин.

267-модда. Мехнат низосини қўришни туман (шаҳар) судига ўтказиш ва меҳнат низолари комиссияси қарори устидан шикоят қилиш

Башарти меҳнат низолари комиссияси ўн кунлик муддат ичида меҳнат низосини қўриб чиқмаса ёки ҳал этмаса, манфаатдор ходим ушбу низони қўришни туман (шаҳар) судига ўтказишига ҳақлидир.

Мехнат низолари комиссиясининг қарори устидан манфаатдор ходим ёки иш берувчи комиссия қарорининг нусхаси топширилган кундан эътиборан ўн кунлик муддат ичида туман (шаҳар) судига шикоят қилиши мумкин. Ушбу муддат ўтказиб юборилганлиги аризани қабул қилишни рад этиш учун асос бўла олмайди. Суд бу муддатни узрли сабабларга биноан ўтказиб юборилган деб эътироф этган ҳолда, ўтказиб юборилган бу муддатни тикилаши ва низони моҳияти бўйича қўриб чиқиши мумкин.

268-модда. Мехнат низосини қўришни сўраб судга мурожаат қилиш хукуки

Қуйидагилар меҳнат низосини қўриш ҳақидаги ариза билан судга мурожаат қилиш хукуқига эгадирлар:

1) ходим, касаба уюшмаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи;

2) меҳнатнинг хукуқ бўйича инспектори;

3) иш берувчи, меҳнат низолари комиссиясининг қарорига рози бўлмаган тақдирда, шунингдек унга ходим томонидан етказилган зарарни қоплаш ҳақидаги низолар бўйича;

4) прокурор.

269-модда. Бевосита туман (шаҳар) судларида қўрилиши лозим бўлган меҳнат низолари

Мехнат низолари қуйидаги ҳолларда бевосита туман (шаҳар) судларида қўриб чиқлади:

1) агар ходимнинг иш жойида меҳнат низолари комиссияси тузилмаган бўлса;

2) улар меҳнат шартномасини бекор қилиш асосларидан қатъи назар, ишга тикиш тўғрисида, меҳнат шартномасини бекор қилиш вақти ва асослари таърифини ўзгаририш тўғрисида, мажбурий прогул ёки кам ҳақ тўланадиган ишни бажарган вақт учун ҳақ тўлашга доир бўлса;

3) улар ходим томонидан иш берувчига етказилган зарарнинг тўланиши ҳақида бўлса;

4) улар меҳнат вазифаларини бажараётганда ходимнинг соғлиғига шикаст етказилгани оқибатидаги зарарни (шу жумладан маънавий зарарни) ёки унинг молмулкига етказилган зарарни иш берувчи томонидан тўланиши ҳақида бўлса;

5) улар ушбу Кодекс 78-моддасининг **иккинчи қисмида** назарда тутилган ҳолларда ишга қабул қилиш рад этилганлиги ҳақида бўлса;

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
[@hudud24official](https://www.hudud24.uz)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

6) улар иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан олдиндан келишиб ҳал этилган масалалар юзасидан келиб чиқсан бўлса.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** санаб ўтилган меҳнат низоларидан бошқа низолар ҳам ходимнинг хоҳишига кўра бевосита туман (шаҳар) судларида кўрилади.

Мансабдор шахслар томонидан иш берувчига етказилган моддий зарарни тўлаш тўғрисидаги меҳнат низолари, агар мансабдор шахс етказган зарар иқтисодий низони кўриб чиқиш пайтида аниқланган бўлса, иқтисодий судлар томонидан ҳам кўриб чиқилади.

(269-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 14 сентябрдаги ЎРҚ-446-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚҲТ, 2017 й., 37-сон, 978-модда)

Меҳнат низоси меҳнат низолари комиссиясида кўрилмаган деган важ билан ходимнинг аризасини кўриб чиқиши рад этишга йўл қўйилмайди.

270-модда. Меҳнат низосини ҳал қилишни сўраб мурожаат этиш муддатлари

Судга ёки меҳнат низолари комиссиясига мурожаат этиш учун қуидаги муддатлар белгиланади:

ишга тиклаш низолари бўйича — ходимга у билан меҳнат шартномаси бекор қилинганлиги ҳақидаги буйруқнинг нусхаси берилган кундан бошлаб бир ой;

ходим томонидан иш берувчига етказилган моддий зарарни тўлаш ҳақидаги низолар бўйича — зарар етказилганлиги иш берувчига маълум бўлган кундан бошлаб бир йил;

бошқа меҳнат низолари бўйича — ходим ўз хуқуқи бузилганлигини билган ёки билиши лозим бўлган кундан бошлаб уч ой.

Ушбу моддада белгиланган муддатлар узрли сабабларга кўра ўтказиб юборилган тақдирда, бу муддатлар суд ёки меҳнат низолари комиссияси томонидан қайта тикланиши мумкин.

Ходимнинг соғлиғига етказилган зарарни қоплашга доир низолар бўйича судга мурожаат қилиш учун муддат белгиланмайди.

271-модда. Меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги ва ходимни бошқа ишга ўтказиш ҳақидаги низолар юзасидан қарор қабул қилиш

Меҳнат шартномаси қонуний асоссиз ёки белгиланган тартиб бузилган ҳолда бекор қилинган ёхуд ходим файриқонуний равишда бошқа ишга ўтказилган тақдирда, у меҳнат низосини кўриб чиқаётган орган томонидан аввалги ишига тикланиши керак.

Меҳнат шартномаси иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилинганлигининг қонунийлиги ёки қонуний эмаслиги ҳақидаги масала ҳал қилинаётганда, суд ходим билан меҳнатга оид муносабатлар бекор қилинганлигининг асослилигига баҳо бериб ўтади.

Файриқонуний равишда судланганлиги муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилинган ёки файриқонуний равишда жиноий жавобгарликка тортилиши муносабати билан ишдан (лавозимдан) четлатилган ходимга аввалги иши (лавозими) берилиши лозим, бунинг имконияти бўлмаганда эса (корхона тугатилганлиги, штатлар қисқарганлиги) ёки ишга (лавозимга) тиклаш учун монелик қилувчи қонунда назарда тутилган бошқа асослар мавжуд бўлган тақдирда, унга аввалги ишига (лавозимига) тенг бошқа иш (лавозим) берилиши керак.

272-модда. Меҳнат шартномасини бекор қилиш сабабининг таърифини ўзгаририш

Меҳнат шартномасини бекор қилиш сабабининг таърифи нотўғри ёки амалдаги қонунчиликка номувофиқ деб топилган тақдирда, суд уни ўзгариради ва ҳал қилув қарорида қонуннинг тегишли моддаси (банди) кўрсатилган ҳолда меҳнат шартномасини бекор қилиш сабабини амалдаги қонунчиликка аниқ мувофиқ қилиб қўрсатади. Суд айни бир вақтда қонунчиликда назарда тутилган кафолатлар берилиши тўғрисидаги ва ходимга тўланиши лозим бўлган ишдан бўшатиш нафақасининг микдори ҳақидаги масалани ҳал қиласди.

(272-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ходимнинг илтимосига кўра суд меҳнат шартномасини бекор қилиш асосининг таърифини унинг ўз хоҳишига биноан ёки тарафларнинг келишуви бўйича деб ўзгаририлганлиги тўғрисида ҳал қилув қарори чиқариш билан чекланиши мумкин.

Башарти ходим меҳнат шартномасини бекор қилишнинг таърифи ўзининг шаъни ва қадр-қимматини камситган деб ҳисобласа, у ҳолда туман (шаҳар) суди низони кўриш билан бир вақтда, ходимнинг талабига кўра, унга етказилган маънавий зарарни тўлаш масаласини ҳам ҳал этади.

273-модда. Меҳнатга доир айрим ишлар бўйича қарорларни дарҳол ижро этиш

Ходим билан тузилган меҳнат шартномаси файриқонуний равишда бекор қилинганда уни ишга тиклаш, шунингдек меҳнат шартномасини бекор қилиш асослари таърифини ўзгаририш тўғрисида суд чиқарган ҳал қилув қарори ёки файриқонуний

Касаллик
сабабли
камситишга йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

равишда бошқа ишга ўтказилган ходимни аввалги ишига тиклаш ҳақида меҳнат низоларини кўрувчи орган чиқарган қарор дарҳол ижро этилиши лозим. Иш берувчи томонидан бундай қарорнинг ижроси кечикирилган тақдирда, қарорни қабул қилган меҳнат низоларини кўрувчи орган ижро кечикирилган барча вақт учун ходимга ўртacha иш ҳақи тўлаш ёки иш ҳақидаги фарқни тўлиқ микдорда тўлаш ҳақида тегишинча ажрим ёки қарор чиқаради. Агар ғайриқонуний равишда бошқа ишга ўтказилган ходим меҳнат низолари комиссияси томонидан берилган гувоҳнома асосида комиссия қарорини мажбурий равишда ижро эттиришни сўраб судга мурожаат қилган бўлса, суд меҳнат низолари комиссияси қарорининг ижроси кечикирилганлиги туфайли юзага келган мажбурий прогул вақти учун ходимга иш ҳақи тўлаш тўғрисида ажрим чиқаради.

Меҳнат низоларини кўрувчи органнинг ходимга уч ойдан кўп бўлмаган муддат учун иш ҳақини тўлаш тўғрисидаги қарори ҳам дарҳол ижро этилиши лозим.

274-модда. Меҳнат шартномасини ғайриқонуний равишда бекор қилишда ёки ходимни ғайриқонуний равишда бошқа ишга ўтказишда айбдор бўлган мансабдор шахс зиммасига моддий жавобгарлик юклаш

Суд ходим билан тузилган меҳнат шартномасини ғайриқонуний равишда бекор қилишда ёки ходимни ғайриқонуний равишда бошқа ишга ўтказишда айбдор бўлган мансабдор шахс зиммасига ана шу ходимга иш ҳақи тўланиши муносабати билан иш берувчига етказилган зарар ўрнини қоплаш мажбуриятини юклайди. Бундай мажбурият, башарти меҳнат шартномасини бекор қилиш ёки бошқа ишга ўтказиш қонунни очик-ойдин бузган ҳолда амалга оширилган ёки мансабдор шахс суднинг ходимни ишга тиклаш тўғрисидаги қарори ижросини кечикирган бўлса, юклатилади.

Етказилган зарар ўрнини қоплаш учун тўланадиган ҳақ микдори мансабдор шахснинг уч ойлик маошидан ортиб кетмаслиги лозим.

275-модда. Ходимнинг пул ундиришга доир талабларини қондириш

Иш берувчи ходимнинг пул ундиришга доир талабларини ҳеч қандай муҳлат билан чекламай, ҳамма вақт учун қондиришга ҳақлидир.

Иш ҳақини ундириш тўғрисида низо келиб чиқсан тақдирда, меҳнат низоларини кўрувчи орган ходимнинг пул ундиришга доир қўйидаги талабларини тўлиқ қондиради:

меҳнат шартномаси бекор қилинганда ходимга меҳнат дафтарчасини ўз вақтида бермаганлик оқибатида келиб чиқсан мажбурий прогул вақти учун ҳақ тўлаш тўғрисидаги;

меҳнат низоларини кўрувчи органнинг ходимни аввалги ишига тиклаш тўғрисидаги қарорини иш берувчи ижро этмаганлиги оқибатида келиб чиқсан мажбурий прогул вақти учун ҳақ тўлаш тўғрисидаги;

фойдаланилмаган таътил учун ходимга тегишли бўлган компенсацияни тўлаш тўғрисидаги.

Меҳнат шартномаси ғайриқонуний равишда бекор қилинганлиги, бошқа ишга ўтказилганлиги ёки ишдан ғайриқонуний равишда четлатилганлиги оқибатида келиб чиқсан мажбурий прогул вақти учун ходимга ҳақ тўлаш тўғрисидаги меҳнат низоларини кўриб чиқиши чоғида меҳнат низоларини кўрувчи орган томонидан ходимнинг пул ундиришга доир талаблари бир йилдан ортиқ бўлмаган муддат учун қондирилади.

Ходимнинг пул ундиришга доир бошқа талаблари уч йилдан ортиқ бўлмаган муддат учун қондирилади.

276-модда. Айрим тоифадаги давлат хизматчиларига тааллуқли меҳнат низоларини кўриб чиқиши хусусиятлари

Айрим тоифадаги давлат хизматчиларининг меҳнат шартномасини бекор қилиш, бошқа ишга ўтказиш, асосиз равишда бошқа ишга ўтказиш ёки меҳнатга оид муносабатларни бекор қилиш билан боғлиқ ҳолда етказилган зарарни ундириш ва интизомий жазо бериш масалаларига тааллуқли меҳнат низолари қонунда белгиланган тартибида кўриб чиқилади.

277-модда. Ходимларни суд харажатларидан озод қилиш

Ходимлар меҳнатга доир ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган талаблар бўйича судга мурожаат қилганларида суд харажатларини тўлашдан озод этиладилар.

278-модда. Меҳнат низоларини кўрувчи органларнинг қарорига биноан тўланган суммаларни қайта ундириб олишдаги чекловлар

Меҳнат низолари юзасидан меҳнат низолари комиссияси чиқарган қарор, шунингдек суд чиқарган қарор асосида тўланган суммаларни, башарти қарор ходимнинг берган ёлғон маълумотларига ёки тақдим этган сохта ҳужжатларига асосан қабул қилинган бўлиб, пировардида у назорат тартибида бекор қилинган ҳоллардагина, ходимдан қайта ундиришга йўл қўйилади.

279-модда. Ортиқча тўланган иш ҳақини қайта ундириб олиш шартлари

Иш берувчи томонидан ихтиёрий равишда тўланган, шу жумладан қонунни нотўғри қўлланиш оқибатида тўланган ортиқча иш ҳақи қайта ундириб олиниши мумкин эмас, ҳисоб-китобда йўл қўйилган хато оқибатидаги ортиқча тўловлар бундан мустасно.

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишига йўл
қўйилмайди

Батифил бу ерда
hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШ ГОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

Ходимга у берган ёлғон маълумотлари ёки тақдим этган сохта ҳужжатлари оқибатида тўланган суммалар ундан суднинг қарори ёки хукми асосида ундириб олинади.

280-модда. Янги меҳнат шартларини белгилаш ёки мавжуд шартларни ўзгартиришга доир низоларни кўриб чиқиш

Ходимга янги меҳнат шартларини белгилаш ёки мавжуд шартларни ўзгартиришга доир меҳнат низолари иш берувчи ва тегишли касаба уюшмаси органи ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи томонидан ҳал қилинади.

Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг ва бошқа норматив ҳужжатларнинг қоидаларини, шунингдек янги меҳнат шартларини белгилаш ёки мавжуд шартларни ўзгартириш тўғрисидаги меҳнат шартномаси мажбуриятларини қўлланиш масалаларига доир меҳнат низолари ходимнинг танлашига мувофиқ меҳнат низолари комиссиясида ёки судда кўрилади.

(280-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

281-модда. Жамоаларга доир меҳнат низоларини (зиддиятларини) кўриб чиқиш тартиби

Жамоаларга доир меҳнат низолари (зиддиятлари) — бу иш берувчи (иш берувчилар бирлашмаси) ва ходимлар жамоалари (ходимларнинг вакиллик органлари) ўртасида меҳнатнинг янги шартларини белгилаш ва мавжуд шартларини ўзгартириш, жамоа шартномалари ва келишувларини тузиш, ўзгартириш ва бажариш юзасидан келиб чиқсан келишмовчиликлардир.

Меҳнатнинг янги шартларини белгилаш ёки мавжуд шартларини ўзгартириш хусусидаги жамоаларга доир меҳнат низоларини ҳал этиш тартиби қонун билан белгилаб кўйилади.

Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив ҳужжатларни, шу жумладан иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувга биноан қабул қилинган жамоа шартномалари, келишувлари, локал ҳужжатларни қўлланиш хусусидаги жамоаларга доир меҳнат низолари суд тартибида кўриб чиқилиши лозим. Иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи ўртасидаги келишувга биноан қабул қилинган жамоа шартномалари, келишувлари ва бошқа локал ҳужжатларни қўлланиш хусусидаги жамоаларга доир меҳнат низоларини судлар тарафлардан бирининг аризаси асосида кўриб чиқадилар.

(281-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Ушбу модданинг учинчи қисмida айтиб ўтилган ишларни судларда кўриб чиқиш ҳамда судларнинг қарорларини ижро этиш вақтида ушбу Кодексда якка меҳнат низолари учун белгиланган тегишли қоидалар ва муддатлар қўлланилади.

XVI БОБ. ДАВЛАТ ИЖТИМОИЙ СУФУРТАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

282-модда. Давлат ижтимоий суфуртасининг барча ходимларга татбиқ этилиши

Барча ходимлар давлат йўли билан ижтимоий суфурта қилинишлари лозим.

283-модда. Давлат ижтимоий суфуртаси учун бадал тўлаш

Давлат ижтимоий суфуртаси учун иш берувчилар, шунингдек суфурта қилинган ходимларнинг ўзлари бадал тўлайдилар.

Иш берувчиларнинг давлат ижтимоий суфуртаси учун бадал тўламаганликлари суфурта қилинган ходимни давлат ижтимоий суфуртаси маблағлари ҳисобидан таъминланиш ҳуқуқидан маҳрум қilmайдi.

284-модда. Давлат ижтимоий суфуртаси ҳисобидан бериладиган таъминот турлари

Суфурта қилинган ходимлар, тегишли ҳолларда эса, уларнинг оиласлари ҳам давлат ижтимоий суфуртаси маблағлари ҳисобидан:

вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақалари, аёллар эса, бундан ташқари, ҳомиладорлик ва туғиш нафақалари;

бала туғилганда бериладиган нафақалар;

давлат томонидан бериладиган ёшга доир, ногиронлик ва боқувчисини йўқотганлик пенсиялари;

қонунчилиқда назарда тутилган бошқа тўловлар билан таъминланадилар.

(284-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

Давлат ижтимоий суфуртаси маблағларидан санаторий-курортларда даволаниш, дам олиш, суфурта қилинган ходимларнинг шифобахш (парҳез) таомлари учун ҳақ тўлаш,

hudud 24

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
кўйилмайди

Батофил бу ерда
@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

болаларнинг соғломлаштириш лагерларини таъминлаб туриш, давлат ижтимоий суфуртасига доир бошқа тадбирлар учун ҳам белгиланган тартибда фойдаланилади.

2-5. ДАВЛАТ ИЖТИМОИЙ СУФУРТАСИ БЎЙИЧА БЕРИЛАДИГАН НАФАҚАЛАР

285-модда. Вақтинча меҳнатга қобилиятысизлик нафақаси

Вақтинча меҳнатга қобилиятысизлик нафақаси касал бўлинганда, меҳнатда майиб бўлган ёки бошқача тарзда шикастланганда, шу жумладан турмушда жароҳатланганда, оиланинг бетоб аъзосини парвариш қилганда, карантин эълон қилинганда, санаторий-курортда даволанганда ва протез қилинганда тўланади.

Вақтинча меҳнатга қобилиятысизлик нафақаси меҳнатда майиб бўлган ва касб касаллигига чалинганда иш ҳақининг тўлиқ микдорида, бошқа ҳолларда эса, ходимнинг давлат ижтимоий суфуртаси бадалларини тўлаган муддатига (умумий иш стажига), қарамоғидаги вояга етмаган болаларининг сони ва бошқа ҳолатларга қараб, иш ҳақининг олтмиш фоизидан юз фоизигача микдорда тўланади.

Вақтинча меҳнатга қобилиятысизлик нафақасининг энг кам микдори қонунчиликда белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам микдорининг 35,2 фоизидан оз бўлмаслиги ва нафақа ҳисоблаб чиқариладиган иш ҳақи микдоридан ортиб кетмаслиги лозим.

(285-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

286-модда. Ҳомиладорлик ва туғиши нафақаси

Ҳомиладорлик ва туғиши нафақаси ҳомиладорлик ва туғиши таътилининг бутун даврида тўлиқ иш ҳақи микдорида тўланади (233-модда).

287-модда. Бола туғилганда бериладиган нафақа

Бола туғилганда бир йўла бериладиган нафақа тўланади. Ҳар бир туғилган бола учун бериладиган нафақанинг микдори ва уни тўлаш тартиби қонунчилик билан белгилаб қўйилади.

(287-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

288-модда. Дағн этиш маросими учун бериладиган нафақа

Суфурта қилинган ходим ёки унинг оила аъзоси вафот этганда қонунчиликда белгилаб қўйиладиган микдор ва тартибда дағн этиш маросими учун нафақа тўланади.

(288-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)

3-5. ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ

289-модда. Ёшга доир пенсия

Ёшга доир пенсия суфурта қилинган ходимларга умумий асосларда: эркаклар — олтмиш ёшга тўлган бўлиб, умумий меҳнат стажи йигирма беш йилдан кам бўлмаган тақдирда, аёллар — эллик беш ёшга тўлган бўлиб, умумий меҳнат стажи йигирма йилдан кам бўлмаган тақдирда тайинланади.

Пенсия суфурта қилинган ходимларнинг айрим тоифаларига пенсия ёши кам бўлганда, тегишли ҳолларда эса, — меҳнат стажи кам бўлганда ҳам тайинланади.

290-модда. Ногиронлик пенсияси

Ногиронлик пенсияси қонунчиликда белгиланган тартибда I ва II гурӯх ногиронлиги бўлган шахслар деб топилган, суфурта қилинган ходимларга:

(290-модданинг биринчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

меҳнатда майиб бўлганлиги ёки касаллигига чалинганлиги туфайли — меҳнат фаолиятининг муддатидан қатъи назар;

бошқа сабаблар туфайли — муддати суфурта қилинган ходимнинг ногиронлик рўй берган вақтдаги ёшига боғлиқ тегишли умумий меҳнат стажига эга бўлган тақдирда тайинланади.

(290-модда матни Ўзбекистон Республикасининг 2010 йил 22 декабрдаги ЎРҚ-272-сонли Қонуни таҳририда — ЎРҚХТ, 2010 й., 51-сон, 483-модда)

291-модда. Бокувчисини йўқотганлик пенсияси

Бокувчисини йўқотганлик пенсияси меҳнатда майиб бўлиш ёки касаллиги туфайли вафот этган бокувчининг меҳнатга қобилиятысиз оила аъзоларига, унинг меҳнат фаолиятининг муддатидан қатъи назар тайинланади, агар у бошқа сабаблар натижасида вафот этган бўлса, шунга мувофиқ келадиган умумий меҳнат стажига қараб тайинланади, бундай меҳнат стажининг муддати суфурта қилинган ходимнинг вафот этган кунига қадар бўлган ёшига боғлиқ бўлади.

292-модда. Пенсия турини танлаш ҳуқуқи

Турли хилдаги давлат пенсияларини олиш ҳуқуқига эга бўлган суфурта қилинган ходимларга (бокувчисини йўқотган ҳолларда эса — уларнинг оила аъзоларига) уларнинг

Касаллик
сабабли
камсишишга йўл
қўйилмайди

Батофил бу ерда

@hudud24official

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
МЕҲНАТ КОДЕКСИ

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД
МУНОСАБАТЛАРНИНГ
СУБЪЕКТЛАРИ

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ
БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА
КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ТУЗИШ

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ
ЎЗГАРТИРИШ

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ
БЕКОР ҚИЛИНИШИ

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ
ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ

2-5. ТАЪТИЛЛАР

ўзлари танлаган пенсиянинг битта тури тайинланади.

293-модда. Давлат пенсияларининг миқдори

Давлат пенсияларининг миқдори қонунда белгиланган тартибда аниқланади.

294-модда. Суғурта қилинган ходимларни давлат пенсиялари билан таъминлаш тартиби

Давлат пенсияларини тайинлаш, хисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби қонун билан белгилаб қўйилади.

(Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 й., 1-сонга илова; 1997 й., 2-сон, 65-модда; 1998 й., 5-6-сон, 102-модда, 9-сон, 181-модда; 1999 й., 1-сон, 20-модда, 5-сон, 124-модда, 112-модда, 9-сон, 229-модда; 2001 й., 5-сон, 89-модда, 9-10-сон, 182-модда; 2002 й., 1-сон, 20-модда, 9-сон, 165-модда; Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатлари тўплами, 2005 й., 37-38-сон, 280-модда; 2009 й., 52-сон, 553-модда, 554-модда; 2010 й., 51-сон, 483-модда; 2012 й., 37-сон, 421-модда; 2013 й., 18-сон, 233-модда, 41-сон, 543-модда; 2014 й., 4-сон, 45-модда; 2015 й., 33-сон, 439-модда; 2016 й., 17-сон, 173-модда, 52-сон, 597-модда; 2017 й., 37-сон, 978-модда; Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон; 10.01.2018 й., 03/18/459/0536-сон, 19.04.2018 й., 03/18/476/1087-сон, 24.07.2018 й., 03/18/486/1559-сон, 17.10.2018 й., 03/18/501/2056-сон; 10.01.2019 й., 03/19/514/2450-сон; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2019 й., 2-сон, 47-модда; Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 11.05.2019 й., 03/19/536/3114-сон, 24.05.2019 й., 03/19/542/3177-сон, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон; 28.09.2020 й., 03/20/638/1333-сон, 05.10.2020 й., 03/20/640/1348-сон, 20.10.2020 й., 03/20/642/1396-сон, 04.12.2020 й., 03/20/653/1592-сон; Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон; 03.08.2021 й., 03/21/705/0742-сон, 30.10.2021 й., 03/21/726/1001-сон; 10.02.2022 й., 03/22/752/0113-сон, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)

УМУМИЙ ҚИСМ

I БОБ. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР +

II БОБ. МЕҲНАТГА ОИД МУНОСАБАТЛАРНИНГ СУБЪЕКТЛАРИ +

III БОБ. ХОДИМЛАР ВА ИШ БЕРУВЧИЛАРНИНГ ВАКИЛЛИГИ +

IV БОБ. ЖАМОА ШАРТНОМАЛАРИ ВА КЕЛИШУВЛАРИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР +

2-5. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ +

3-5. ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИ +

МАХСУС ҚИСМ

V БОБ. ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ +

VI БОБ. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ

1-5. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР +

2-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ +

3-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИ УЗГАРТИРИШ +

4-5. МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ +

VII БОБ. ИШ ВАҚТИ +

VIII БОБ. ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

1-5. ТАНАФФУСЛАР, ДАМ ОЛИШ ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ +

2-5. ТАЪТИЛЛАР +